

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
Hrgovići 47, 10 110 Zagreb

Tel: +385 1 48 29 295

Fax: +385 1 48 29 076

www.hsuir.hr

[web.facebook.com/Hrvatski-savez-udruga-invalida-rada-HSUIR](https://www.facebook.com/Hrvatski-savez-udruga-invalida-rada-HSUIR)

e-mail: info@hsuir.hr

OIB: 18890872018

Predsjednik

Josip Petrač

Izvršni direktor

Leke Sokolaj

Naslov: Godišnji izvještaj o radu za 2018. godinu

Izdavač: Hrvatski savez udruga invalida rada

Za izdavača: Josip Petrač

Naklada: 100 komada

Tisak: Correctus media

Izvještaj u elektoničkom obliku dostupan na: <http://www.hsuir.hr/>

Godišnji Izvještaj o radu

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA

UVOD

U 2018. godini, usprkos izazovima, ostvareni su brojnim vrijedni projekti i događaji koji su obogatili naše društvo i pomogli onima kojima je pomoć bila potrebna. Kvalitetnim upravljanjem HSUIR je uspio provoditi svoju misiju - a to je podrška temeljnim udrugama, invalidima rada i ostalim osobama s invaliditetom.

Ono što nas posebno veseli je Državna nagrada za životno djelo predsjedniku HSUIR-a, za dugogodišnji humanitarni rad. Nama je to velika čast, na čemu se od srca zahvaljujemo, a s druge strane i obaveza HSUIR-a da nastavi još snažnije i bolje djelovati na poboljšanje kvalitete života invalida rada i osoba s invaliditetom. Također, zadovoljni smo kontinuitetom djelovanja 8. Centra znanja, a posebno iskazujemo zadovoljstvo na uspješno provedenim i ugovorenim aktivnostima u 2018. godini.

U 2018. godini napravljeni su pomoci uslijed upornog zagovaranja saveza i udruga kroz zakonske izmjene kojima su primjerice povećane naknade za osobnu invalidninu, doplatak za pomoć i njegu, dječji doplatak i broj korisnika osobne asistencije, ali nisu se uklonili sustavni nedostaci zbog kojih veliki broj osoba s invaliditetom kojima je za inkluzivni život u zajednici potrebna usluga osobne asistencije ili neki drugi oblik podrške, tu podršku ne mogu dobiti ili je ne mogu dobiti u obujmu u kojem im je potrebna. Također, pozdravljamo donošenje Pravilnika o pomoćnicima u nastavi i stručnim komunikacijskim posrednicima, ali još uvijek nas zabrinjava što nije definirano sustavno financiranje asistenata i stručnih komunikacijskih posrednika, nego se i dalje oslanjamo na projektno financiranje ove usluge. Savezi i udruge osoba s invaliditetom još uvijek nisu ostvarile sustavno financiranje, a koje je nužno kako bi se udrugama osigurala osnovna sredstva za njihovo funkcioniranje što nas posebno zabrinjava.

Mišljenja smo da se promjene rade stihijski i pod različitim pritiscima, a bez prave usmjerenosti na krajnje korisnike i bez potrebe da se suštinskim rješenjima uspostavi dugoročno održiv i pravedan sustav zaštite osoba s invaliditetom.

Želimo vam ugodno čitanje ovog Godišnjeg izvještaja o radu pozivamo Vas da i dalje pratite naš rad i da nam se obratite s prijedlozima za poboljšanje djelatnosti i usluga koje pružamo kao stručna služba Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

O NAMA

Hrvatski savez udruga invalida rada djeluje od 1967. godine s ciljem unapređenja društvenog položaja invalida rada, prevencije nastanka ozljeda na radu, zaštite prava invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Jedna od glavnih aktivnosti Saveza od samog osnutka je pravno savjetovanje za sve osobe s invaliditetom.

VIZIJA: *Vizija Hrvatskog saveza udruga invalida rada temelji se na izjednačenim socijalnim mogućnostima i uvjetima za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom te kvalitetnijim zakonskim okvirima koji bi pridonosili jednakopravnim mogućnostima sudjelovanja u životnoj zajednici, odgoju i obrazovanju, sudjelovanju u političkom i kulturnom životu, na području rada i socijalne skrbi. Osigurana mogućnost da osobe koje su zadobile invaliditet na radu mogu izabrati žele li i dalje nastaviti raditi i pridonositi društvu sukladno svojim mogućnostima i sposobnostima.*

MISIJA: *Društvo bez predrasuda i diskriminacije prema osobama s invaliditetom je cilj kojem HSUIR na svojim temeljnim vrijednostima kroz dugogodišnju misiju djeluje i teži. Od samog početka HSUIR-ovog djelovanja misija je unapređenje društvenog položaja invalida rada, zaštita prava i prevencija nastanka ozljeda na radu.*

Vrijednosti na kojima se temelje vizija i ciljevi HSUIR-a su poštivanje ljudskih prava, odgovornost, suradnja i dijalog, pravo na informiranost, tolerancija, uvažavanje raznolikosti, nenasilje.

OSNOVNI CILJEVI SAVEZA: *su promicanje ljudskih prava i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada, uključivanje što većeg broja invalida rada u rad udruga, ekonomska, socijalna, zdravstvena i pravna sigurnost invalida rada te jednake mogućnosti invalidima rada.*

Osnovni ciljevi Saveza u skladu sa Statutom su:

- *promicanje ljudskih prava i djelovanje na izjednačavanju mogućnosti invalida rada,*
- *primjena i provođenje monitoringa Konvencije UN-a sukladno čl.33.,*
- *pružanje usluga koje zbog specifičnosti ne pruža nitko drugi u sustavu, a od egzistencijalne su važnosti za invalide rada i osobe s invaliditetom,*
- *pružanje usluga savjetovanja na istoj razini*
- *savjetovanje iz iskustva (peer counselling) koje na autentičan i dignitetan način kroz legitimitet ekspertize osnažuju članstvo za kvalitetnije i veće uloge u društvenoj zajednici,*
- *stvaranje uvjeta za punu socijalnu integraciju i socijalnu koheziju invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom,*
- *uspostava i izgradnja zakonske obveze sustavnog financiranja osnovne djelatnosti organizacija osoba s invaliditetom,*
- *upozoravanje i sprečavanje diskriminacije invalida rada i osoba s invaliditetom,*

- *osnaživanje i poticanje invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom na osobnu snagu i sposobnost, razvoj osobne autonomije, uključujući slobodu osobnog izbora i neovisnosti osoba s invaliditetom,*
- *iniciranje izmjena i dopuna zakona i podzakonskih akata i donošenja novih zakonskih rješenja u ostvarivanju zakonodavnog okvira za unaprjeđivanje položaja, prava i mogućnosti invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *autonomija invalida rada i osoba s invaliditetom kao korisnika društvenih i socijalnih usluga,*
- *ekonomska, socijalna, zdravstvena i pravna zaštita invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *razvijanje stanja socijalne pravednosti i jednakih mogućnosti,*
- *razvijanje socijalnog poduzetništva i inovativnih oblika zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *borba protiv stereotipa, predrasuda i štetnih postupaka prema invalidima rada i osobama s invaliditetom na svim područjima života,*
- *iniciranje razvoja i unapređenja znanstveno-istraživačkog rada u području prevencije, dijagnostike, liječenja, rehabilitacije, habilitacije i zaštite invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *uključivanje što većeg broja invalida rada u rad udruga,*
- *osnivanje klubova, odnosno, drugih izvaninstitucionalnih oblika osposobljavanja invalida rada i organiziranog korištenja slobodnog vremena u cilju socijalizacije invalida rada.*

Zadane ciljeve Savez ostvaruje kroz sljedeće djelatnosti:

- *koordiniranje, dogovaranje, usmjeravanje i izvršavanje poslova i zadataka od zajedničkog interesa,*
- *praćenje utjecaja i vrednovanje provođenja javnih politika kao i utjecaj na oblikovanje javnog mnjenja u cilju afirmacije položaja invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *praćenje, analiziranje, razmatranje stanja i primjene propisa na području prevencije invaliditeta, posebne zaštite invalida rada i okoline u kojoj oni rade i žive te iniciranje prevencije nezgoda na poslu, prevencije profesionalnih bolesti, poticanje redovnih pregleda radnika izloženih rizičnim poslovima, zdravstvena edukacija članova kao preventivni instrument,*
- *predlaganje nadležnim državnim i drugim tijelima donošenje mjera za unaprijeđenje pravnog, socijalnog i gospodarskog položaja invalida rada i osoba s invaliditetom kao i zalaganje za njihovu dosljednu primjenu,*
- *usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti i suradnje županijskih, gradskih i općinskih udruga invalida rada i predlaganje akcija od zajedničkog interesa,*
- *pružanje podrške stvaranju uvjeta i standarda za inovativne socijalne usluge i kvalitetu pružanja izvaninstitucionalnih usluga kao pravo izbora,*
- *stvaranje uvjeta i pružanje socijalnih usluga posebno osjetljivim skupinama unutar invalida rada i osoba s invaliditetom,*
- *prepoznavanje, uspostva i razvijanje partnerskih odnosa s organizacijama civilnoga društva i/ili međusektorski,*
- *organiziranje pravne službe i savjetovališta za invalide rada,*
- *organiziranje i poticanje rekreativne i športske aktivnosti kao i organiziranje odmora invalida rada,*

- poticanje organizacije klubova invalida rada u temeljnim udrugama,
- organiziranje i obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada - 21. ožujak,
- sudjelovanje u akcijama obilježavanja Međunarodnog dana invalida - 3. prosinac te poticanje kulturnih aktivnosti i prigodnih manifestacija invalida rada - izdavanje glasila "Informacije", a prema potrebi i drugih publikacija o problematici invalida rada,
- razvijanje suradnje s drugim organizacijama osoba s invaliditetom u zemlji i inozemstvu, a posebice s FIMITIC-om.

Stručna služba

Prema Statutu HSUIR-a, zadaća Stručne službe je obavljanje stručnih, materijalno-financijskih, administrativno-tehničkih i drugih poslova i zadataka neophodnih za ostvarivanje programa rada i djelatnosti Saveza, njegovih tijela i radnih skupina. Hrvatski savez udruga invalida **rada trenutno zapošljava 25 osoba** (3 osobe zaposlene su u Centru znanja, 2 osobe zaposlene su putem programa MDOMSP – a, 6 osobnih asistenata zaposlenih putem programa MDOMSP- a i 14 asistenata zaposlenih putem EU projekta). Obzirom da aktivno radimo na zapošljavanju osoba s invaliditetom, što putem lobiranja i zagovaranja, što putem konkretnih programskih aktivnosti, smatramo svojim velikim uspjehom to što HSUIR trenutno zapošljava **čak tri osobe s invaliditetom**. Navedeno smatramo svojim velikim uspjehom, jer kako najbolje prezentirati drugima prednosti zapošljavanja osoba s invaliditetom nego vlastitim, konkretnim primjerom.

PREGLED RADA HSUIR-a

Rad HSUIR-a podijeljen je na nekoliko osnovnih cjelina i to:

- **Redovan rad HSUIR-a**
- **Praćenje i osnaživanje temeljnih udruga**
- **Programi i Projekti HSUIR-a**
- **Suradnja sa Zajednicom saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i drugim udrugama osoba s invaliditetom**
- **Suradnja s lokalnim upravama i samoupravama u RH te institucijama.**

REDOVAN RAD HSUIR-a

- Administrativni poslovi
- Upravljanje financijskim poslovanjem
- Praćenje primjene i donošenja zakonskih propisa i sudjelovanje u donošenju istih
- Priprema i održavanje sjednica tijela upravljanja
- Jačanje kapaciteta Saveza i udruga HSUIR-a
- Koordiniranje, dogovaranje, usmjeravanje s članicama u ostvarivanju specifičnih prava invalida rada i predlaganje aktivnosti od zajedničkog interesa
- Praćenje, poticanje i usmjeravanje djelovanja članica i pomaganje u njihovom u svakodnevnom radu i rješavanju specifičnih teškoća

- Rad s korisnicima
- Sudjelovanje u radu tijela za praćenje, izučavanje i predlaganje mjera važnih za ostvarivanje prava i poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom
- Unapređenje standarda kvalitete i poslovanja Saveza
- Upravljanje projektima i programima
- Umrežavanje i suradnja
- Tehnički poslovi
- Administriranje baze podataka
- Vidljivost Saveza
- Informativna i edukativna djelatnost
- Obilježavanje Međunarodnog dana osoba s invaliditetom - 3.prosinac
- Obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada - 21. ožujak

POMAGANJE UDRUGAMA

Kontinuiranim organiziranjem i održavanjem seminara, prezentacija i edukacija HSUIR pruža mogućnost informiranja i osnaživanja temeljnih udruga. HSUIR koordinira rad temeljnih udruga te potiče i pomaže organizacijsko jačanje temeljnih udruga. Pružanje pravne pomoći i obilazak udruga osnovna je zadaća Hrvatskog saveza udruga invalida rada. HSUIR je kroz cijelu godinu posebno vodio skrb o obaviještenosti svojih članica, tako da im je svaka nova informacija žurno proslijeđena, a posebna pažnja se posvećivala slanju natječajnih materijala i novih zakona.

Zaposlenici HSUIR – a svakodnevno su bili u kontaktu s temeljnim udrugama te su zainteresiranim udrugama pružali pomoć u cjelokupnom radu. Predstavnici HSUIR-a obilazili su temeljne udruge te kroz razne oblike neposrednih kontakata (druženja, susreta, skupština i sl.) sa članstvom i čelnim ljudima udruga invalida rada prenosili znanja i pozitivnu praksu.

PRAVNA POMOĆ I SAVJETOVANJE

*Od samih početaka HSUIR-a postoji i djeluje služba pravne pomoći. Pravna pomoć i savjetovanje obuhvaćaju niz raznih područja vezanih uz pitanja mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, radnih odnosa, zapošljavanja, socijalne skrbi, stambenih pitanja, imovinsko pravnih pitanja te povlastica osoba s invaliditetom. Sastavni dio pravne pomoći i savjetovanja čini sastavljanje tužbi, žalbi, raznih podnesaka i predstavki, kao i drugih usmenih i pismenih intervencija u korist zaštite invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, udruga invalida rada i ostalih udruga i saveza osoba s invaliditetom. HSUIR je pružio neposrednu pravnu pomoć za **1 329 osoba s invaliditetom**, (kroz Program) uglavnom invalidima rada, a izvršni direktor HSUIR-a Leke Sokolaj prilikom obilaska temeljnih udruga davao je pravne savjete njihovim članovima. Pravna pomoć je pružena i u rješavanju pravnih pitanja vezanih za provedbu programa Osobnih asistenata po pitanju resora upravljanja ljudskim resursima. Pravno savjetovanište je svojim punim angažmanom pomoglo i svim udrugama osoba s invaliditetom koje su takvu pomoć zatražile. Potrebno je napomenuti da je daleko najveći broj savjeta pružen putem telefona i elektronske pošte. Cilj savjetovaništa je omogućiti bržu primjenu Konvencije UN, jer će se voditi evidencija o problemima koji su urgentni za rješavanje i pripremat će se prijedlozi za promjene u sustavu.*

Broj izravnih korisnika u 2018. godini

Aktivnosti	Korisnici	Ukupno
Pružanje besplatnih pravnih savjeta i informacija	Invalidi rada, osobe s invaliditetom, udruge i savezi osoba s invaliditetom	1 329
Podrška i pomoć pri zapošljavanju osi	Osobe s invaliditetom u procesu traženja posla	24
Organizirane izložbe	Članovi udruga invalida rada HSUIR-a	41
Edukacije	Članovi udruga invalida rada HSUIR-a i osobe s invaliditetom	142
Stručni skup	Osobe s invaliditetom, predstavnici temeljnih udruga	28
Web stranica		34 176
UKUPNO		35 740

Broj volontera i volonterski sati

Muški	Sati	Žene	Sati	Sveukupno
34	1 365	16	434	50 volontera 1 799 sati

INFORMACIJE predstavljaju uspješnu komunikaciju HSUIR-a i njegovih temeljnih udruga te sustavno i kontinuirano informiranje o svim aktualnostima i aktivnostima vezanim za invalide rada i ostale osobe s invaliditetom na svim društvenim područjima – pravnom, socijalnom, ekonomskom, kulturnom, zdravstvenom kako temeljnih udruga i njihovih članova, tako i šire javnosti.

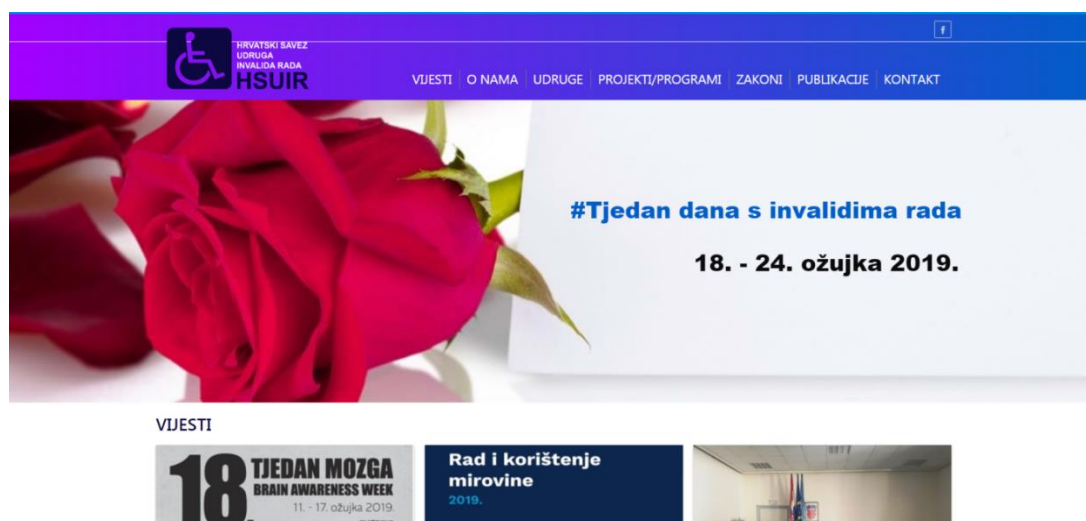
U 2018. godini su izdana dva broja glasila HSUIR-a **INFORMACIJE** (financirane od stane Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, Grada Zagreba i Zagrebačke županije) te razni promocijski materijali koji prikazuju rad, a sve u cilju poboljšanja i unapređenja rada temeljnih udruga.

POSJEĆENOST WEB STRANICE

Web stranica Hrvatskog saveza udruga invalida rada iz godine u godinu povećava posjećenost. Statistika posjeta govori da je mrežnu stranicu Saveza u 2018. godini posjetilo 34 176 novih korisnika. Rezultat je to redovitog održavanja i kvalitetnog sadržaja (preko 100 članaka i vijesti). Krajem 2018. godine Savez je redizajnirao web stranicu zahvaljujući potpori Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva i Grada Zagreba.

Savez ima i službeni Facebook profil preko koje svakodnevno komunicira sa članovima i zainteresiranom javnosti.

POSLOVANJE SAVEZA

Hrvatski savez udruga invalida rada - HSUIR vodi svoje poslovanje uredno i transparentno te sva dobivena sredstva troši namjenski. HSUIR je kvalitetno i učinkovito upravljao provedbom svih projekata i programa s odgovarajućim ljudskim i materijalnim resursima, vodio uredno uredsko poslovanje (uključujući i urudžbeni zapisnik) i pisanu dokumentaciju o svim aktivnostima. Također, uredno se vodi financijsko poslovanje sukladno relevantnim propisima za neprofitni sektor. HSUIR ima odvojene upravljačke od izvršnih funkcija (poslova).

ČLANICE HSUIR-a

- 1. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM BELIŠĆA I VALPOVA**
- 2. UDRUGA INVALIDA RADA DARUVAR**
- 3. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA**
- 4. UDRUGA INVALIDA DONJA STUBICA**
- 5. UDRUGA INVALIDA RADA MEĐIMURSKE ŽUPANIJE – ČAKOVEC**
- 6. UDRUGA INVALIDA RADA ĐAKOVO**
- 7. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KARLOVCA**
- 8. UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE**
- 9. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KOPRIVNICE**
- 10. DRUŠTVO DISTROFIČARA INVALIDA CEREBRALNE I DJEČJE PARALIZE I OSTALIH TJELESNIH INVALIDA DUBROVAČKO NERETVANSKE ŽUPANIJE**
- 11. DRUŠTVO INVALIDA RADA KRAPINA**
- 12. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI**
- 13. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE**
- 14. UDRUGA INVALIDA RADA NAŠICE**
- 15. UDRUGA INVALIDA RADA NOVA GRADIŠKA**
- 16. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA OSIJEKA**
- 17. UDRUGA INVALIDA RADA PAKRAC-LIPIK**
- 18. UDRUGA INVALIDA RADA POŽEGA**
- 19. UDRUGA TJELESNIH I INVALIDA RADA ISTRE**
- 20. UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA**
- 21. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM SAMOBOR**
- 22. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA**
- 23. UDRUGA INVALIDA RADA SLATINA**
- 24. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG BRODA**
- 25. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SPLITA**
- 26. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLUNJA**
- 27. UDRUGA INVALIDA RADA ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE**
- 28. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA VARAŽDINA**
- 29. UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM VIROVITICA**
- 30. UDRUGA INVALIDA RADA VUKOVARA**
- 31. UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM "VUKA" VUKOVAR**
- 32. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ZADRA**
- 33. UDRUGA INVALIDA RADA INA**
- 34. UDRUGA INVALIDA RADA ZAGREBA**
- 35. UDRUGA INVALIDA RADA GRADA ŽUPANJE**

PREDSJEDNIŠTVO

Josip Petrač, predsjednik
Ante Štulić, dopredsjednik
Marica Mirić, dopredsjednica
Zorislav Bobuš, član
Ivan Moguš, član
Jasmina Polok, članica
Dubravko Sopek, član
Ivica Korov, član
Boris Jurevini, član
Branka Pažur, članica
Mile Marić, član
Nada Vorkapić, članica
Josip Držaić, član

NADOZORNI ODBOR

Ivica Lazić, predsjednik
Marija Kelečić, članica
Štefica Roginić, članica

STRUČNA SLUŽBA HSUIR-a

Leke Sokolaj, izvršni direktor
Ivana Znaor, suradnica za međusektorsku suradnju i informiranje
Nataša Franić, koordinatorica programa
Iva Karakaš, suradnica za potporne i suvremene tehnologije
Valentina Hojsak, poslovna tajnica

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA**za razdoblje od 01. siječnja 2018. godine do 31. prosinca 2018. godine**

Financijska izvješća Saveza usklađena su s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija (NN 10/8; 7/09.). Prema računovodstvenom načelu točnosti, pouzdanosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija, evidentirani su poslovni događaji, vode poslovne knjige i sastavljaju financijski izvještaji. Osnovno knjigovodstveno pravilo je pravilo dvojnog knjigovodstva.

U 2018. godini ostvareni su slijedeći prihodi:

Red. br.	PRIHODI	AOP	IZNOS
1.	PRIHODI OD ČLANARINA	010	13.084
2.	PRIHODI TRG.DRUŠTVA I OSTALIH FIN.INST. PO POSEBNIM PROPISIMA	019	1.504.213
	- NACIONALNA ZAKLADA 330.778		
	- EU PROJEKT 382.269		
	- EU PROJEKT 0081 98.621		
	- PROJEKT OA 295.787		
	- PROJEKT ZOSI 292.220		
	- GRAD ZAGREB 49.538		
	- ZAGREBAČKA ŽUPAN 15.000		
	- GRAD ZG (bez disk.) 10.000		
	- GRAD ZG (prava) 20.000		
	- GRAD ZG (kultura) 10.000		
4.	PRIHODI OD REFUNDACIJA	035	17.035
5.	PRIHOSI OD OTPISA	038	
6.	DONACIJA JOSIP PETRAČ	040	
7.	PRIHODI OD KAMATA (ZBZ)	015	28
	UKUPNO PRIHODI		1.534.361

U odnosu na 2017. godinu prihodi su uvećani za 0,99%.

Rashodi u 2018. godini odnose se na:

Red. br.	RASHODI	AOP	IZNOS
1.	Plaće za redovan rad – rashodi radnika - Neto plaće: 707.010 - Doprinosi iz i na plaće: 389.517	045	1.096.528
2.	Materijalni rashodi: - Službena putovanja radnika: 9.485 - Naknada prijevoza radnika: 80.876 - Naknada za božićnice: 2.500 - Naknada za dugo.bolovanje: 2000 - Naknada za obavljanje poslovne Aktivnosti – honorari: 17.155 - Naknada sl. putovanja predsjedništva: 2.602 - studenski servis: 26.918 - Ugovor o honoraru: 8.833 - naknada sl. putovanja koji nisu Zaposleni: 15.302 - Usluga telefona,pošte: 17.584 - Usluga tek. održavanja: 3.455 - Usluge promidžbe: 2.000 - Komunalne usluge: 8.897 - Najamnine: 6.764 - Intelektualne usluge: 33.728 - Računalne usluge: 14.750 - Grafičke usluge: 26.545 - Uredski materijal: 17.158 - Energija: 16.471 - Sitan inventar: 4.329 - Premije osiguranja: 1.000 - Reprzentacija: 15.055 - Članarine: 1.000 - Stručna literatura: 1.255	057	335.663
3.	Amortizacija	098	6.772
4.	Financijski rashodi: (BANKA I FINA)	099	3.586
5.	Tekuće donacije	112	300
	UKUPNO RASHODI:	133	1.442.848

U odnosu na 2017. godinu rashodi su veći za 2,85%

Novčana sredstva na računu i blagajni iznose: 973.651 kn

PREDSJEDNIK HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA DOBIO NAGRADU ZA ŽIVOTNO DJELO

Dana 10. prosinca 2018. godine u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku održana je Svečana sjednica Odbora za dodjelu Državne nagrade za humanitarni rad. Odlukom Odbora ove je godine Državna nagrada za humanitarni rad u kategoriji Nagrada za životno djelo dodijeljena predsjedniku Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josipu Petraču. Godišnje nagrade dodijeljene su još Caritasu Zadarske nadbiskupije, Udruzi sv. Jeronim iz Kaštel Gomilice i Željku Đekiću iz Vukovara. Nagrade je dobitnicima uručila državna tajnica, Marija Pletikosa.

Državna nagrada za humanitarni rad najveće je priznanje koje Republika Hrvatska dodjeljuje za iznimna postignuća i doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada. Nagrada za životno djelo dodjeljuje se fizičkoj osobi za trajan doprinos razvoju i unapređenju humanitarnog rada, a gospodin Petrač je u pola stoljeća neumornog rada u pokretu osoba s invaliditetom, svakako ostavio trajan trag. Djelovanje gospodina Petrača obuhvaća širok spektar aktivnosti od kojih svakako treba istaknuti njegovo zalaganje za uključivanje osoba s invaliditetom u svijet sporta, kao mogućnosti za očuvanje mentalnog zdravlja i preostalih tjelesnih sposobnosti. Na njegovu je inicijativu 1964. godine osnovan Savez za sport i rekreaciju invalida rada, čiji je bio i dopredsjednik od 1990. do 1994. godine. Na polju

sportskih aktivnosti gospodin Petrač je neumorno djelovao, jedan je od osnivača današnjeg Hrvatskog paraolimpijskog odbora, a od 1984. do 2004. godine bio je izbornik i trener reprezentacije Hrvatske u sjedećoj odbojci za osobe s invaliditetom. U opusu humanitarnih aktivnosti kojima se bavio gospodin Petrač, posebno mjesto zauzima iniciranje i zauzimanje za proglašavanje 21. ožujka - Nacionalnim danom invalida rada. Bez obzira na ulogu u kojoj se našao ili funkciju koju je obnašao, bio predsjednik HSUIR-a ili član Povjerenstva Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom (1998. - 2017.) ili zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba (2009. - 2017.) gospodin Petrač je neumorno i organizirano djelovao na polju senzibilizacije javnosti, promicanju zapošljavanja invalida rada na otvorenom tržištu rada, senzibilizaciji poslodavaca te promicanju razumne prilagodbe u sustavu rada i zapošljavanja osoba s invaliditetom. Za svoj rad i djelovanje gospodin Petrač je dobio niz priznanja, ali svakako treba istaknuti Nagradu Grada Zagreba za ustrajno promicanje prava i položaja invalida rada, za zalaganje za rješavanje problema zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom te senzibiliziranje javnosti o njihovim sposobnostima, za dugogodišnji doprinos sportu i sportskoj rekreaciji osoba s invaliditetom. To je Nagrada, za koju sam gospodin Petrač kaže da „predstavlja priznanje i cijelom pokretu osoba s invaliditetom, a najviše invalidima rada“.

Državna nagrada za humanitarni rad, dodjeljena gospodinu Josipu Petraču, predstavlja krunu društvenog priznanja njegovom nesebičnom humanitarnom radu. Ovo je Nagrada čovjeku koji je svojim radom dao izuzetan doprinos ostvarivanju strateških ciljeva za izjednačavanje mogućnosti invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u društvu te time utjecao na poboljšanje kvalitete života svih osoba s invaliditetom.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA DODJELJENA NAGRADA GRADA ZAGREBA

Temeljem Odluke o javnim priznanjima, Nagrada Grada Zagreba dodijeljena je predsjedniku Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josipu Petraču za ustrajno promicanje prava i položaja invalida rada, za zalaganje za rješavanje problema zapošljavanja invalida rada i osoba s invaliditetom te senzibiliziranje javnosti o njihovim sposobnostima, za dugogodišnji doprinos sportu i sportskoj rekreaciji osoba s invaliditetom. S velikim ponosom možemo reći da je ova Nagrada priznaje i cijelom pokretu osoba s invaliditetom, a najviše invalidima rada.

U Staroj gradskoj vijećnici, povodom Dana grada Zagreba, održana je Svečana sjednica Gradske skupštine Grada Zagreba, na kojoj su dodijeljene nagrade građanima Zagreba, radnim skupinama, trgovačkim društvima, ustanovama, vjerskim zajednicama, udrugama građana i drugim pravnim osobama za najviše zasluge i postignute rezultate u teorijskom i praktičnom radu u promicanju znanosti, gospodarstva, prosvjete, kulture, umjetnosti, sporta, zdravstva, socijalne skrbi i svih drugih područja društvenog života u Gradu Zagrebu. Također, dodijeljena je i Nagrada Zagrepčanka godine koja se dodjeljuje građankama Grada Zagreba koje su svojim djelovanjem znatno pridonijele afirmaciji žena u društvu i u javnosti, afirmaciji ženskih ljudskih prava i ravnopravnosti spolova te postigle prepoznatljive rezultate na podizanju kvalitete života žena u Gradu Zagrebu s gospodarstvenog, socijalnog, humanitarnog i drugog stajališta. Na Sjednici su uz predsjednika Gradske skupštine Grada Zagreba dr. sc. Andriju Mikulića i gradske zastupnike, prisustvovali i predsjednik Vlade Republike Hrvatske Andrej Plenković, izaslanik predsjednice Republike Hrvatske, akademik Zvonko Kusić, izaslanica predsjednika Hrvatskog sabora Ljubica Lukačić, gradonačelnik Grada Zagreba Milan Bandić, župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić, predsjednik Županijske skupštine Zagrebačke županije Damia Mikuljan, zamjenice gradonačelnika Jelena Pavičić Vukičević i Olivera Majić te mnogi drugi uzvanici i gosti. Moramo i dalje zajedno puno raditi i opravdati ovo priznanje i riješiti pitanja koja već nekoliko godina opterećuju pokret osoba s invaliditetom a to su: Pitanje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti saveza i udruga osoba s invaliditetom“, Izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju“, Zakona o radu, „Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom“ i općenito zaštita prava svih osoba s invaliditetom u RH.

*Hrvatski savez udruga invalida rada
organizirao je*

kampanju

„Tjedan dana s invalidima rada“

u sklopu

Nacionalnog dana invalida rada

19. - 25. ožujka

Ovom Kampanjom željeli smo upozoriti javnost na opće i posebne probleme invalida rada, te predložiti moguća rješenja istih. Također, željeli smo ostvariti suradnju s tijelima državne uprave koja su nadležna za provedbu javnih politika bitnih za invalide rada. **Teme koje su obilježile Kampanju su:**

- Pitanje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti saveza i udruga osoba s invaliditetom,
- Izmjene Zakona o mirovinskom osiguranju,
- Izmjene Zakona o radu,
- Izmjene Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom,
- Prikaz rada Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom – URIHO.

Kampanjom smo željeli ukazati da u Hrvatskoj još nisu iskorišteni potencijali i sposobnosti invalida rada, zbog mišljenja da je invaliditet sinonim za radnu nesposobnost. Invaliditet je godinama razlog preranog umirovljenja osoba čije su se preostale radne sposobnosti mogle koristiti, ali ih je društvo pasiviziralo i isključilo iz procesa rada. Hrvatska je jedna od rijetkih europskih zemalja koja ne samo da nije razvijala sustav profesionalne rehabilitacije, nego ga je godinama zapuštala i marginalizirala, a posebno smatramo potrebnim navesti kako je obrazovni sustav za osobe s invaliditetom zastario i ne odgovara potrebama tržišta rada. Procjena preostalih sposobnosti i njihov razvoj kroz profesionalnu rehabilitaciju i prekvalifikaciju je ključ očuvanja i razvijanja preostalih radnih sposobnosti osoba s invaliditetom. Smatramo da se u Hrvatskoj nedovoljno potiče razvoj fleksibilnih oblika rada, a podrške na radnom mjestu ili nema ili nije na zadovoljavajućoj razini.

U brojnim djelatnostima ima prostora u kojima možemo i trebamo iskoristiti potencijale invalida rada i ako stremimo harmoničnom razvoju u njemu mora biti mjesta za njih. Nužno je da se dobar zakonodavni okvir, progresivne i osmišljene poslovne politike podudaraju s interesom osoba s invaliditetom, poslodavaca i društva u cjelini.

Kampanja se osvrnula i na pitanje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti saveza i udruga osoba s invaliditetom. Vezano uz sustavno financiranje smatramo bitnim istaknuti negativnu percepciju o savezima i udrugama osoba s invaliditetom u društvu. Društvo saveze i udruge osoba s invaliditetom tretira kao hobističke, poduzetničke udruge ili nešto drugo, te smatramo da to u sustavu treba mijenjat. Udruge osoba s invaliditetom nisu izbor osoba s invaliditetom, nego njihova sudbina. Osobe s invaliditetom žele provoditi vrijeme

sa sličnima sebi, a jedino u udrugama osoba s invaliditetom mogu ostvarivati svoja prava, zadovoljiti svakodnevne potrebe i interese, te ostvariti resocijalizaciju nakon proživljene traume.

Ovom Kampanjom namjera je unaprijediti bolji položaj invalida rada u društvu.

U Hrvatskoj, stanje na dan 14.03.2017., živi 511850 osoba s invaliditetom od čega su 307934 muški (60%) i 203916 žene (40%) te na taj način osobe s invaliditetom čine oko 11,9% ukupnog stanovništva RH. Najveći broj osoba s invaliditetom, njih 243206 (48%), je u radno aktivnoj dobi, 19-64 godina, dok je u dobnoj skupini 65+ 229589 (45%) osoba. Nažalost invaliditet je prisutan i u dječjoj dobi, 0-19 godina, i to u udjelu od 8%. Najveći broj osoba s invaliditetom ima prebivalište u Gradu Zagrebu i Splitsko dalmatinskoj županiji. U te dvije županije živi oko 29% od ukupnog broja osoba s invaliditetom no ukoliko se razmotri koliki je udio osoba s invaliditetom u ukupnom stanovništvu županije dolazimo do podatka da je najveći udio u Krapinsko zagorskoj s time da je najviša prevalencija u dječjoj dobi u Koprivničko križevačkoj županiji, dok je u Krapinsko zagorskoj županiji najveća prevalencija u radno aktivnoj i dobi iznad 65 godina. Ozljeda na radu u Hrvatskoj u 2017. godini je bilo 1776.

Radni sastanak u Zavodu za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Prvog dana kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" održan je radni sastanak Hrvatskog saveza udruga invalida rada i Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

Obzirom da je u Republici Hrvatskoj nedovoljno razvijen sustav profesionalne rehabilitacije i prekvalifikacije za invalide rada, a obrazovni sustav ne prati potrebe tržišta rada, prvi radni sastanak u sklopu Kampanje održan je sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Sastanku su nazočili ravnateljica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom Damira Benc, pomoćnica ravnateljice Đurđica Blažinkov Živković, a ispred HSUIR-a predsjednik Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, dopredsjednica Marica Mirić, predsjednica UIR Zagreba Nada Vorkapić i predsjednica UIR Virovitice Marija Kelečić. Tijekom sastanka naglašeno je kako sustav vještačenja i profesionalne rehabilitacije treba unaprijediti, a kao problem je istaknut nedovoljan broj vještaka što za sobom povlači veliki broj neriješenih predmeta. Ranije su se invalidi rada mahom odlučivali za invalidske mirovine, jer nakon profesionalne rehabilitacije izlaze na tržište rada koje je uvijek nesigurno, stoga je potrebno profesionalnu rehabilitaciju podići na viši nivo i znati vrlo precizno prepoznati nečije preostale radne sposobnosti. Ono što se također želi postići je jedinstveno tijelo vještačenja, odnosno jedan nalaz za sve. Potrebno je da sustav takav jedinstveni nalaz prepozna, odnosno da se usklade sve postojeće zakonske odredbe s nalazom i mišljenjem Zavoda. Od velike je važnosti ići prema unapređenju Hrvatskog registra osoba s invaliditetom, kao temeljnog registra koji vodi evidenciju o osobama s invaliditetom. Zavod je istaknuo kako će se osobni asistenti izostaviti iz kvotnog sustava, ali kvotni sustav zapošljavanja osoba s invaliditetom i dalje ostaje. Tijekom sastanka kao veliki problem istaknuto je nesustavno financiranje saveza i udruga osoba s invaliditetom.

Radni sastanak Hrvatskog saveza udruga invalida rada i Ministarstva uprave

Drugi dan kampanje „Tjedan dana s invalidima rada“, koju je organizirao Hrvatski savez udruga invalida rada povodom Nacionalnog dana invalida rada, obilježen je sastankom u Ministarstvu uprave u Zagrebu. Sastanku su nazočili predsjednik Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, dopredsjednica Marica Mirić te predsjednica Udruge invalida rada Zagreba Nada Vorkapić. Tema sastanka bila je pitanje sustavnog financiranja osnovne djelatnosti saveza i udruga osoba s invaliditetom, te prijedlog Nacrta Zakona o udrugama osoba s invaliditetom.

Radni sastanak u Hrvatskom saboru povodom Nacionalnog dana invalida rada i kampanje "Tjedan dana s invalidima rada"

U sklopu kampanje "Tjedan dana s invalidima rada", predstavnike HSUIR-a primila je u srijedu, 21. ožujka 2018. saborska zastupnica Ljubica Lukačić

Sastanku su nazočili predsjednik HSUIR-a Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, dopredsjednica Marica Mirić, predsjednica Udruge invalida rada Zagreba Nada Vorkapić i predsjednik Udruge osoba s invaliditetom Donja Stubica Stjepan Ključariček. Na radnom sastanku predstavnici HSUIR-a razgovarali su sa saborskom zastupnicom Lukačić o problemima s kojima se susreću invalidi rada, predstavili su joj dosadašnje aktivnosti, te je upoznali s daljnim planovima, kako bi poboljšali društveni položaj kako invalida rada, tako i svih osoba s invaliditetom.

Ovom prilikom razgovaralo se o prijedlogu izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju, te su predstavnici HSUIR-a izrazili potrebu da budu uključeni u radnu skupinu, jer je nužno da budu involvirani u izmjene i dopune toga Zakona. Također, raspravljalo se o nazivlju zakona o financiranju udruga koji je u izradi. Okvirno je dogovoreno kako bi naziv trebao biti Zakon o financiranju saveza i udruga osoba s invaliditetom.

Radni sastanak predstavnika Hrvatskog saveza udruga invalida rada i Ministarstva rada i mirovinskog sustava

Povodom obilježavanja Nacionalnog dana invalida rada – 21. ožujka, te u sklopu predstavljanja kampanje „Tjedan dana s invalidima rada“, ministar rada i mirovinskoga sustava mr. sc. Marko Pavić primio je u prostorijama ministarstva predstavnike Hrvatskog saveza udruga invalida rada

Jedan od ciljeva kampanje čija intencija jest unaprijediti položaj invalida rada u društvu je i održavanje radnih sastanaka s institucijama koje vode brigu o osobama s invaliditetom. Susret je bio prilika da se otvore razgovori o dosadašnjoj suradnji Ministarstva rada i mirovinskoga sustava i Hrvatskog saveza udruga invalida rada. U tom kontekstu posebno su istaknute aktivnosti u izradi propisa iz područja profesionalne rehabilitacije i

zapošljavanja osoba s invaliditetom. Naglašavamo da su predstavnici Hrvatskog saveza udruga invalida rada u potpunosti podržali sve izmjene i dopune Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom i podzakonskih akata, a koje su trenutno u postupku donošenja. Cilj navedenih izmjena i dopuna je olakšati uključivanje nezaposlenih osoba s invaliditetom u postupak profesionalne rehabilitacije te ujedno omogućiti da se sredstva prikupljena s osnove novčane naknade zbog neispunjenja kvotne obveze mogu koristiti i za razvoj sustava profesionalne rehabilitacije, a ne samo za isplatu poticaja za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Time će se osigurati jačanje kapaciteta centara za profesionalnu rehabilitaciju, uvođenje novih metoda i tehnika profesionalne rehabilitacije, te tako olakšati pristup osobama s invaliditetom na tržište rada.

**Obilazak Ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom
- URIHO**

U sklopu kampanje 'Tjedan dana s invalidima rada', delegacija HSUIR-a primljena je u Ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom URIHO

Delegaciju HSUIR-a predvodili su predsjednik Saveza Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, predsjednik Nadzornog odbora Ivica Lazić, predsjednica Udruge invalida rada Zagreba Nada Vorkapić, predsjednica Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Virovitica Marija Kelečić, stručne suradnice u Savezu Ivana Znaor i Nataša Franić te poslovna tajnica Valentina Hojsak. Ustanovu URIHO predstavili su ravnatelj Josip Držaić, voditeljica URIHO-ve galerije 'Sunce' Vesna Ivetić, pomoćnik ravnatelja i rukovoditelj RJ Konfekcija i Ivančica Goran Folnegović, kao i ostali rukovoditelji proizvodnih jedinica: GAM, Ortopedija, Obuća, Odjel pomoći u radu. Nakon dvosatnog radnog sastanka, na kojemu su predstavljena djelatnost i organizacija rada Ustanove, predstavnici HSUIR-a podijelili su crvene ruže, zaštitni znak invalida rada, djelatnicima u Urihovim proizvodnim jedinicama.

Radni sastanak s Udrugom invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Duga Resa

U sklopu kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" održan je radni sastanak s Udrugom invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom Duga Resa

S ovom Kampanjom željeli smo upozoriti javnost na opće i posebne probleme invalida rada, te ponuditi mogućnosti rješavanja istih. Također, željeli smo ostvariti suradnju i povezivanje s tijelima državne uprave koji su nadležni za provedbu javnih politika koje su bitne za invalide rada. Osim na državnoj razini cilj Kampanje bio je približiti se i lokalnoj upravi posredstvom udruga invalida rada. Završni dan Kampanje održan je radni sastanak HSUIR-a s Udrugom invalida rada i osoba s invaliditetom Duga Resa. Hrvatski savez udruga invalida rada predvodio je predsjednik Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, predsjednik Nadzornog odbora HSUIR-a Ivica Lazić te stručne suradnice Nataša Franić, Ivana Znaor i Valentina Hojsak. Udrugu i njeno djelovanje predstavio je predsjednik Ivan Moguš uz izvršnu direktoricu Isetu Bečirević sa suradnicima

i dalje s ružom...

KAMPANJA

#Tjedan dana s invalidima rada

HRVATSKI SABOR

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku

Zagreb, 21. ožujka 2018.

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA - HSUIR

*Povodom obilježavanja **Nacionalnog dana invalida rada** upućujem u ime Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku i u svoje osobno ime najiskreniju podršku i čestitku svim osobama koje se bore s nekim invaliditetom kao i svim Udrugama osnovanim s ciljem ostvarivanja njihovih boljih prava.*

U Republici Hrvatskoj u 2017. godini registriran je 120.891 invalid rada od čega u Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji njih 29.149. Ovako veliki broj obvezuje nas da svakodnevno zajednički radimo na podizanju svijesti i promjeni stavova prema invalidnosti. Obvezuje nas da svakodnevno rušimo barijere, ustrajemo na kvaliteti života osoba s invaliditetom, njihovoj mobilnosti te uspješnoj integraciji u društvo.

Hrvatski sabor je 2009. godine, upravo na inicijativu Odbora za zdravstvo i socijalnu politiku, proglasio ovaj nacionalni dan. Ovaj Odbor, kao i ja osobno, i dalje ćemo se zalagati, da kroz zakonodavnu aktivnost, sudjelovanjem i organiziranjem tematskih sjednica, okruglih stolova, sastanka i inicijativa pridonosimo promicanju prava i unapređenju položaja osoba s invaliditetom.

PREDSJEDNICA ODBORA

dr. sc. Ines Strenja-Linić, dr. med.

REDOVNA SKUPŠTINA HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

Redovna Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada održala se 11. listopada 2018. godine u prostoru Saveza, Hrgovići 47, Zagreb

U skladu sa člankom 25., i 26. stavkom 1. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada, sazvana je Redovna Skupština Hrvatskog saveza udruga invalida rada dana 11. listopada 2018. godine.

Od ukupno 48 zastupnika, na Skupštini su sudjelovala 32 zastupnika. Skupština Saveza usvojila je Prijedlog financijskog plana za 2019. godinu, Operativni plan za 2019. godinu, Odluku o odobrenju za prijavu projekta/programa prema domaćim i inozemnim donatorima.

Uz redovne teme, najveću pozornost zastupnici su posvetili pitanju donošenja Zakona o udrugama osoba s invaliditetom od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku. Još jednom sve udruge su izrazile zabrinutost za održivost lokalnih udruga, nerazumjevanje vladajućih struktura te sve veće povećanje birokracije.

Skupština je potvrdila Odluku da se iz članstva HSUIR-a brišu dvije udruge osoba s invaliditetom i to: Društvo invalida Donji Miholjac i Društvo osoba s invaliditetom „Baranjsko srce“, Beli Manastir. Ujedno Skupština je potvrdila Odluku da se u članstvo HSUIR-a primi Društvo distrofičara invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko – neretvanske županije.

„PSIHOSOCIJALNI RIZICI I STRES NA RADNOM MJESTU“ - OKRUGLI STOL

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je okrugli stol na temu "Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu"

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je **11. listopada 2018. godine okrugli stol na temu „Psihosocijalni rizici i stres na radnom mjestu“**. Cilj okruglog stola bio je predstaviti **razmjere stresa na radnom mjestu te njegove posljedice na zdravlje radnika**.

U uvodnom izlaganju izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj naglasio je kako je stres na radnom mjestu sveprisutan. Stres može potencijalno utjecati na svako radno mjesto i na svakog radnika, bez obzira na veličinu tvrtke, djelatnosti, oblik ugovora o radu ili radni odnos. Stres je često najveći okidač za neuromuskularna oboljenja te multiplu sklerozu. Invalidi rada često prešućuju svoj invaliditet u strahu od otkaza.

Ana Akrap, viša stručna savjetnica u službi za edukaciju, informiranje i međunarodnu suradnju Zavoda za unapređenje zaštite na radu, uz prezentaciju i filmove objasnila je zašto su stres i psihosocijalni rizici novi izazovi za poslodavce i radnika. Uz konkretne primjere, slikovito je navela i opisala posljedice stresa, prije svega na zdravlje radnika, društvenu klimu u radnom okruženju koja lančano uzrokuje negativnosti, sve do ekonomskih gubitaka radnika i poslodavaca te gospodarstva u cjelini. Akrap je, uz navođenje dobre prakse na primjeru danske bolnice, objasnila kako upravljati stresom i psihosocijalnim rizicima, predstavivši pritom e-Vodič koji je u tu svrhu izradila EU-OSHA nakon opsežnih istraživanja. Ujedno je naglasila kako stres nepovoljno utječe na zdravlje ljudi i može dovesti do određenih bolesti (bolesti srca, psihičke bolesti, neplodnosti). Najčešći psihosocijalni rizici stresa su pretjerani

radni zahtjevi, strah od gubitka posla, osobni i društveni problemi. U svijetu rada stres je najveći uzrok bolovanja radnika.

Ines Kovačević Cvetko, dr.med. – specijalist medicine rada i sporta, Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnosti na radu istaknula je negativno djelovanje stresa te njegove

posljedice negativnog djelovanja fizičkog, psihičkog i socijalnog aspekta. Posebno se osvrnula na psihosocijalne stresore i istraživanje koje je proveo HZZZSR i Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta. Istraživanjem su obuhvaćena 1083 radnika u prijevoznoj, kemijskoj, zdravstvenoj i tiskarskoj djelatnosti. Sudjelovalo je 80,5% muškaraca i 19,5% žena prosječne dobi 44,74 godina.

Naglasak je bio na zahtjevima posla, nedostatku kontrole pri radu, nedostatku podrške upravitelja, nedostatku podrške suradnika, problematičnim odnosima na radnome mjestu, nejasnoće radne uloge i neupoznatosti s promjenama.

Maja Bjelić, mag.psych. iz Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske govorila je o specifičnostima stresa za psihofizičko stanje čovjeka. Stres je fiziološki i psihički odgovor na specifične zahtjeve uvjeta u kojima se nalazimo. Bitno je znati identificirati stresore, utvrditi granice i razviti sustav podrške. Ostanite pozitivni – mislite pozitivno. Budite zahvalni za ljude i stvari u životu. Ako smatrate da ste neuspješni, znajte da vas vaš neuspjeh ne definira, već predstavlja priliku za učenje i rast.

Jadranka Apostolovski, predsjednica Udruga za pomoć i edukaciju žrtava mobbinga, govorila je o Karoshi sindromu, obliku izgaranja na poslu, odnosno fenomenu koji opisuje iznenadne smrti bez prethodnih upadljivih znakova bolesti, a prepoznat je u Japanu 1969. godine. Istaknula je mobbing kao oblik radnog stresa koji se očituje kao neprijateljska i neetična komunikacija sustavno usmjerena i planirana prema osobi koja je napadnuta. Prema istraživanju koje je Udruga provela prije nekoliko godina, dobili su podatke:

- 55% mobbinga je vertikalni – kada nadređeni zlostavlja podređene
- 45% je horizontalni – kada osoba u istom rangu zlostavlja osobu u istom rangu (rukovoditelj – rukovoditelja)
- 5% kada radnik zlostavlja svog kolegu

Hrvatski savez udruga invalida rada kao i do sada zalagat će se za poduzimanje odgovarajućih mjera prevencije i očuvanje radne sposobnosti radnika tijekom cijelog radnog vijeka te aktivno sudjelovanje u svijetu rada invalida rada i drugih osoba s invaliditetom.

"UNAPREĐENJE MOGUĆNOSTI RAVNOPRAVNOG UKLJUČIVANJA OSOBA S INVALIDITETOM NA TRŽIŠTE RADA"

Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je 29. svibnja 2018. godine stručni skup na temu zapošljavanja osoba s invaliditetom

U uvodnom dijelu, izvršni direktor HSUIR-a, Leke Sokolaj, predstavio je aktivnosti Programa. Također, iznio je i probleme s kojima se susreću invalidi rada i ostale osobe s invaliditetom u Republici Hrvatskoj. Predavači na okruglom stolu bile su: pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, Anka Slonjšak, koja je govorila o diskriminaciji osoba s invaliditetom na tržištu rada, Ivana Mikek Kupres, rukovoditeljica Odsjeka za provedbu i praćenje mjera aktivne politike zapošljavanja pri Hrvatskom zavodu za zapošljavanje i Marijana Senjak, rukovoditeljica Odsjeka za profesionalnu rehabilitaciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, prikazale su mjere aktivne politike zapošljavanja u 2018. godini, Natalija Vičević, savjetnica iz Zavoda za vještačenje i profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom predstavila je nove izmjene Zakona o zapošljavanju osoba s invaliditetom, te upoznala sudionike o načinu rada Zavoda i Centra za rehabilitaciju. Stručni skup bio je namijenjen predsjednicima iz 35 temeljnih udruga invalida rada iz cijele Hrvatske.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i
socijalnu politiku

PREDSTAVA TKO PJEVA ZLO NE MISLI

U sklopu provedbe projekta „Kultura za sve“ s ciljem uključivanja osoba s invaliditetom u kulturni život i osiguravanja mogućnosti konzumiranja kulturnog sadržaja Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je grupnu posjetu predstavi Tko pjeva zlo ne misli u Hrvatskom narodnom kazalištu dana 27. studenoga 2018. godine. Korisnici su iskazali zadovoljstvo omogućenom posjetu predstavi i izrazili želju za nastavkom projekta. Financijsku potporu za provedbu projekta osigurao je Grad Zagreb.

IZLOŽBA VLAHO BUKOVAC I ALEXANDER CABANEL - POVIJESNI SUSRET UČENIKA I UČITELJA

U sklopu provedbe projekta „Kultura za sve“ s ciljem uključivanja osoba s invaliditetom u kulturni život i osiguravanja mogućnosti konzumiranja kulturnog sadržaja Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je grupnu posjetu izložbi Vlaho Bukovac i Alexander Cabanel - povijesni susret učenika i učitelja u Umjetničkom paviljonu dana 7. prosinca 2018. godine. Korisnici su iskazali zadovoljstvo posjetom izložbi i izrazili želju za nastavkom aktivnosti koje će im i dalje omogućiti pristup kulturnim sadržajima. Financijsku potporu za provedbu projekta osigurao je Grad Zagreb.

	<p>HRVATSKI SÁVEZ UDRUGA INVALIDA RADA CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS Hrgovine 47, 10 110 Zagreb tel: +385 1 48 29 295 fax: +385 1 48 29 016 info@hsuir.hr www.hsuir.hr</p>	<p>HRVATSKI SÁVEZ UDRUGA INVALIDA RADA - HRUIT CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS</p>
<p>GRAD ZAGREB GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM Sjedište: Zagreb, Trg Stjepana Radića 1 tel: +385 1 610 1269 fax: +385 1 610 0015 www.zagreb.hr e-mail: guzsoz@zagreb.hr</p>	<p>HSUIR</p> <p>www.hsuir.hr</p>	 <p>HRVATSKI SÁVEZ UDRUGA INVALIDA RADA PROVODI PROJEKT „KULTURA ZA SVE“</p> <p>financira Grad Zagreb</p>

VIDLJIVOST I PERCEPCIJA OSOBA S INVALIDITETOM U DRUŠTVU

U sklopu projekta „Promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom“ Hrvatski savez udruga invalida rada, dana 10. prosinca 2018., organizirao je predavanje pod nazivom „Vidljivost i percepcija osoba s invaliditetom u društvu“ koje je održala komunikologinja i psihologinja dr. sc. Ljiljana Buhač. Cilj predavanja bio je stvaranje temelja za djelovanje pri zagovaranju i komunikaciji kod osoba s invaliditetom, udruga i saveza. Na predavanju su sudjelovali predstavnici raznih udruga i saveza osoba s invaliditetom. U vrlo zanimljivom i informativnom predavanju gđa. Buhač je istaknula nekoliko ključnih faktora za primjenu pri isticanju vlastitih ciljeva, pregovaranju i prezentiranju. Slušateljima je ukazano na važnost i bogastvo ideja i inovativnosti pri zagovaranju i uvjeravanju drugih u vlastite ideje. Također je navedeno kako je nužno imati jasne ciljeve i znati ih prenijeti ciljanim skupinama ili pojedincima. Osim toga, ciljevi moraju biti ostvarivi s mogućnošću rješavanja problema. U nastavku izlaganja, naglasak je stavljen na važnost prezentiranja koje se učinkovito provodi kada postoji jasna svrha, istakne njezina važnost te naglase ključne riječi koje ostvaruju pozitivan učinak kod slušatelja. Predavanje je zaključeno s izrazito pozitivnom reakcijom slušatelja koji su se mogli pronaći u praktičnim primjerima navedenim od strane gđe.

TEMLJNE UDRUGE HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

1. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM BEOGRAD
2. UDRUGA INVALIDA RADA DABRAVA
3. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM GRAD RIGA
4. UDRUGA INVALIDA RADA HRANOVCI
5. UDRUGA INVALIDA RADA HRTIČEVCI
6. UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKA
7. UDRUGA INVALIDA RADA KOPIVNIČKI ŽUPANIJE
8. UDRUGA INVALIDA RADA KOPRIVNICE
9. UDRUGA INVALIDA RADA KRUMOLJ
10. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
11. UDRUGA INVALIDA RADA KUTINA
12. UDRUGA INVALIDA RADA KUPČIĆI
13. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
14. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
15. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
16. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
17. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
18. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
19. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
20. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
21. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
22. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
23. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
24. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
25. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
26. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
27. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
28. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
29. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
30. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
31. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
32. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
33. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
34. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
35. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
36. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
37. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
38. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
39. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
40. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
41. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
42. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
43. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
44. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
45. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
46. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
47. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
48. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
49. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
50. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS
Hrgovčić 42, 10 110 Zagreb
tel: +385 1 48 29 205
fax: +385 1 48 29 035
info@hsuir.hr
www.hsuir.hr

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM
Sjedište: Zagreb, Trg Stepana Blažeka 1
tel: +385 1 610 1069
fax: +385 1 610 0095
www.zagreb.hr
e-mail: gucoo@zagreb.hr

i dalje s ružom

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
PROVODI PROJEKT
„PROMICANJE PRAVA I INTERESA OSOBA S INVALIDITETOM“

www.hsuir.hr
financira Grad Zagreb

TEMLJNE UDRUGE HRVATSKOG SAVEZA UDRUGA INVALIDA RADA

1. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM BEOGRAD
2. UDRUGA INVALIDA RADA DABRAVA
3. UDRUGA INVALIDA RADA I OSOBA S INVALIDITETOM GRAD RIGA
4. UDRUGA INVALIDA RADA HRANOVCI
5. UDRUGA INVALIDA RADA HRTIČEVCI
6. UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKA
7. UDRUGA INVALIDA RADA KOPIVNIČKI ŽUPANIJE
8. UDRUGA INVALIDA RADA KOPRIVNICE
9. UDRUGA INVALIDA RADA KRUMOLJ
10. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
11. UDRUGA INVALIDA RADA KUTINA
12. UDRUGA INVALIDA RADA KUPČIĆI
13. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
14. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
15. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
16. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
17. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
18. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
19. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
20. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
21. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
22. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
23. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
24. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
25. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
26. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
27. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
28. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
29. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
30. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
31. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
32. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
33. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
34. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
35. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
36. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
37. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
38. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
39. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
40. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
41. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
42. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
43. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
44. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
45. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
46. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
47. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
48. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
49. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI
50. UDRUGA INVALIDA RADA KURUMIĆI

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS
Hrgovčić 42, 10 110 Zagreb
tel: +385 1 48 29 205
fax: +385 1 48 29 035
info@hsuir.hr
www.hsuir.hr

GRAD ZAGREB
GRADSKI URED ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM
Sjedište: Zagreb, Trg Stepana Blažeka 1
tel: +385 1 610 1069
fax: +385 1 610 0095
www.zagreb.hr
e-mail: gucoo@zagreb.hr

i dalje s ružom

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
PROVODI PROJEKT
„BEZ DISKRIMINACIJE“

www.hsuir.hr
financira Grad Zagreb

Buhač. Tema izlaganja, kod koje je stavljen naglasak kako na lobiranje i pregovaranje, tako i na osobni razvoj, komunikaciju i vještine prezentiranja, od sveobuhvatnog je značaja i važna u osnaživanju saveza, udruga i osoba s invaliditetom pri ostvarenju vlastitih ciljeva. Projekt „Promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom“ financira Grad Zagreb.

RAZLIKE IZMEĐU UGOVORA O DOŽIVOTNOM I DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

U sklopu provedbe aktivnosti projekta „Informirani i sigurni“ Hrvatski savez udruga invalida rada organizirao je održavanje predavanja na temu Razlike između Ugovora o doživotnom uzdržavanju i Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju u prostoru Pop up kina u Samoboru 18. prosinca 2018. godine u 19.00 sati.

Cilj projekta je utjecati na poboljšanje kvalitete življenja starijih osoba i osoba s invaliditetom na području Zagrebačke županije. Financijska sredstva za provedbu projekta osigurala je Zagrebačka županija. Tijekom predavanja zainteresirano građanstvo je postavljalo pitanja na koja je odgovarao predavač i time informirao građanstvo. Građanstvo je iskazalo interes i potrebu za češćim održavanjem ovakvog tipa interaktivnog predavanja koja su od iznimne važnosti kada je u pitanju informiranje. Predavanje je ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada održao pravnik Luka Keller. Medijski je predavanje popratio Radio Samobor.

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA
CROATIAN ASSOCIATION OF SOCIETIES OF DISABLED WORKERS
Hrgovki 47, 10 110 Zagreb
tel: +385 1 48 29 295
fax: +385 1 48 29 076
info@hsuir.hr
www.hsuir.hr

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU
DOSMRTNOM UZDRŽAVANJU

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA INVALIDA RADA je nositelj projekta „Informirani i sigurni“
Projekt se provodi uz financijsku podršku Zagrebačke županije.

Zagrebačka županija

www.hsuir.hr

Zagreb, lipanj 2018. godine

XI. PROŠIRENA SJEDNICA PREDSDJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA HSUIR-a

Dana 10. prosinca 2018. godine održana je sjednica Nadzornog odbora te proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a. Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je XI. proširena sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora Hsuir-a. Predsjedništvo je upoznato s Odlukom Odbora za dodjelu Državne nagrade za humanitarni rad, koju je

ove godine, u kategoriji Nagrada za životno djelo dodijeljena predsjedniku HSUIR-a, Josipu Petraču. Predsjedništvo je raspravljalo o reviziji poslovanja temeljnih udruga te o načinu pomoći temeljnim udrugama u radu. Izvršni direktor HSUIR-a iscrpno je izvjestio Predsjedništvo o devet projekata i programa koje provodi HSUIR.

X. PROŠIRENA SJEDNICA PREDSDJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA

Dana 11. listopada 2018. godine održana je sjednica Nadzornog odbora te proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a

Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je **X. proširena sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora Hsuir-a.**

Predsjedništvo je usvojilo Operativni plan za 2019. godinu te Prijedlog financijskog plana za 2019. godinu. Na sjednici se raspravljalo o radu temeljnih udruga HSUIR-a te

donijelo zaključak o internoj reviziji poslovanja Udruga. Predsjedništvo je donijelo Odluku o brisanju iz članstva HSUIR-a dvije udruge zbog prestanka rada i brisanja iz Registra udruga. Temeljem te Odluke iz članstva je brisano Društvo invalida Donji Miholjac te Društvo osoba s invaliditetom „Baranjsko srce“. Ujedno je donesena Odluka da u članstvo HSUIR-a pristupi Društvo distrofičara invalida cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko – neretvanske županije. Također, Predsjedništvo je iscrpno izvješteno o provedbi projekata i programa koje provodi HSUIR.

IX. PROŠIRENA SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA I NADZORNOG ODBORA HSUIR-a

Dana 29. svibnja 2018. godine održana je sjednica Nadzornog odbora te proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a

Temeljem članka 28. i 29. Statuta Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je 9. proširena sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora. Na sjednici se raspravljalo o provođenju

Nacionalnog dana invalida rada - 21. ožujak – Kampanja „Tjedan dana s invalidima rada“, radu temeljnih udruga HSUIR-a, te o terminu održavanja Redovne skupština HSUIR-a. Također Predsjedništvo je iscrpno izvješteno o provedbi projekata i programa koje provodi HSUIR.

VIII. proširena sjednica Predsjedništva i Nadzornog odbora HSUIR-a

Dana 13. ožujka 2018. godine održana je sjednica Nadzornog odbora te proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a. Na sjednici Nadzornog odbora HSUIR-a pregledano je cjelokupno Izvješće o radu i Financijsko izvješće za 2017. godinu. Nadzornom odboru dano je na uvid cjelokupno poslovanje HSUIR-a.

Nadzorni odbor utvrdio je sljedeće: knjigovodstvo Saveza vodi se po kontnom planu i propisima za neprofitne organizacije, sva dokumentacija uredno se vodi sukladno zakonskim propisima, HSUIR uredno dostavlja nadležnim institucijama svu potrebnu dokumentaciju o izvršavanju programa/projekata.

Nakon Nadzornog odbora održana je proširena sjednica Predsjedništva HSUIR-a. Predsjedništvo je jednoglasno usvojilo i pohvalilo Izvješće o radu HSUIR-a za 2017. godinu. Na sjednici Predsjedništva utvrđivao se plan i program obilježavanja kampanje „Tjedan dana s invalidima rada“. Predsjedništvo je raspravljalo o daljnim aktivnostima unutar Centra znanja za društveni razvoj u području unapređenja kvalitete življenja osoba s invaliditetom u okviru Razvojne suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Predsjedništvo je iscrpno izvješteno o provedbi projekata i programa koje provodi HSUIR.

Hrvatski savez udruga invalida rada proveo je anketni upitnik među članovima svojih temeljnih udruga s ciljem dobivanja uvida u zadovoljstvo kvalitetom življenja osoba s invaliditetom - invalida rada.

Anketno ispitivanje je svojevrsna pilot-analiza pred koju su postavljena dva osnovna cilja:

- dati osnovni uvid u problematiku
- poslužiti kao priprema za moguće opsežnije istraživanje kojim bi se stekao potpuniji i dublji uvid u problematiku.

Na temelju dobivenih odgovora od 144 ispitanika (84 muškarca (58%) i 60 žena (42%) proizašli su sljedeći rezultati:

Prema dobivenim sociodemografskim podacima većina ispitanika (54%) pripada populaciji starije životne dobi, većina ispitanika (61%) je u bračnoj zajednici, a s obzirom da među ispitanicima prevladava starije stanovništvo za očekivati je bilo da će kada se radi o radnom statusu prevladavati umirovljenici. 84% ispitanika je umirovljeno. 11% ispitanika je zaposleno dok je 4% ispitanika nezaposleno.

Najveći broj ispitanika 42% ima radni staž do 40 godina. Do 30 godina radnog staža ima 25% ispitanika. 12% ispitanika ima radni staž do 50 godina. Do 20 godina radnog staža ima 10% ispitanika. 8% ispitanika ima staža do 10 godina dok je 3% ispitanika bez radnog staža.

Među ispitanicima najviše ih je steklo srednjoškolsko obrazovanje (64%) dok je isti broj ispitanika steklo osnovnoškolsko obrazovanje (12%) i završilo višu školu (12%). Fakultet je završilo 10% ispitanika, a doktorat je steklo 2% ispitanika.

Od ukupnog broja ispitanika podjednak je broj onih koji su u potpunosti prilagodili životni prostor invaliditetu (36%) s onima koji imaju djelomično prilagođen prostor (31%) te onih koji žive u prostoru koji uopće nije prilagođen invaliditetu ispitanika (33%).

Najveći broj ispitanika živi u kućanstvima koja broje 2 člana (42%). U samačkim kućanstvima živi 21% ispitanika. 15% ispitanika živi u kućanstvima koja broje 3 člana. U kućanstvima s 4 člana živi 13% ispitanika dok ih 6% živi u kućanstvima s 5 članova. 2% ispitanika živi u kućanstvima koja broje više od 5 članova. Na pitanje nije odgovorilo 2% stanovnika.

Osnovne životne troškove s mjesečnim prihodima ne može podmiriti 57% ispitanika.

Odgovori na grupu pitanja vezanih za invaliditet pokazuju da je 1% ispitanika rođeno s invaliditetom dok su ostali stekli invaliditet tijekom života u različitim životnim dobima. Najveći broj ispitanika, 29% ima invaliditet od 20 do 30 godina. 22% ispitanika ima invaliditet od 10 do 20 godina. 19% ispitanika ima invaliditet od 30 do 40 godina.

Kod 58% ispitanika glavni uzrok invaliditeta je bolest dok je kod 23% ispitanika glavni uzrok invaliditeta ozljeda na radu.

Najveći broj ispitanika, 40%, ima 100% invaliditet. 23% ispitanika ima 80% invaliditeta. 12% ispitanika ima 90% invaliditeta.

Od ukupnog broja ispitanih 47% ispitanika hoda uz pomoć pomagala i/ili druge osobe. 46% ispitanika hoda bez problema. 4% ispitanika kreće se u invalidskim kolicima. Potpuno nepokretnih među anketiranim je 1%. Na pitanje vezano uz pokretnost nije odgovorio 1% ispitanika.

Na pitanje Kako se nosite sa svojim invaliditetom većina anketiranih osoba s invaliditetom (52%) odgovorila je da se nosi dobro sa svojim invaliditetom. 22% ispitanika nosi se teško s invaliditetom dok se jako teško nosi 3% ispitanika. 6% ispitanika nosi se osrednje s invaliditetom. 5% ispitanika je odgovorilo da se sa svojim invaliditetom nose svakako dok se 4% ispitanika nosi s invaliditetom odlično. Na pitanje nije odgovorilo 8% ispitanika.

Odgovorima na grupu pitanja vezanih za **članstvo u udrugama** dobili smo sljedeće podatke:

Manje od godinu dana u članstvu udruga je 1% ispitanika. 41% ispitanika su članovi udruga do 10 godina. 36% ispitanika su članovi udruga više od 10 godina. 13% članova su u udrugama članovi više od 20 godina. Više od 30 godina u članstvu udruga je 4% ispitanika. Više od 40 godina u članstvu udruge je 1% ispitanika. Na pitanje nije odgovorilo 3% ispitanika. Među ispitanicima više je osoba koje su u članstvu udruge više od 10 godina.

Većina ispitanika (54%) drži da im je članstvo u udruzi puno doprinijelo poboljšanju kvalitete života.

Za 33% ispitanika članstvo u udruzi doprinijelo je malo poboljšanju kvalitete života. Za 9% ispitanika članstvo u udruzi nije ništa doprinijelo poboljšanju kvalitete života. 4% ispitanika nije odgovorilo na pitanje. Također, **većina ispitanika (46%) je stava da im članstvo u udruzi pomaže s nošenjem svakodnevnih teškoća zbog invaliditeta.**

44% ispitanika kao članovi udruge koriste najčešće usluge informiranja, savjetovanja i psihosocijalne podrške. 36% ispitanika nije odgovorilo na pitanje dok ih je 15% odgovorilo da ne koriste socijalne usluge. 1% ispitanika koristi videćeg pratitelja, 1% socijalno uključivanje, 3% pomoć u kući.

46% ispitanika je jako zadovoljno radom udruge. 33% ispitanika zadovoljno je radom udruge dok ih je 10% djelomično zadovoljno. 1% ispitanika nije zadovoljno radom udruge. Na pitanje nije odgovorilo 10 % ispitanika.

28% ispitanika nije odgovorilo na pitanje vezano za unapređenje rada udruge. **20% ispitanika je mišljenja da bi za unaprjeđenje rada udruge trebalo povećati financije i prostor za rad udruge. 13% ispitanika ne bi ništa mijenjalo u dosadašnjem radu udruga. 12% ispitanika voljelo bi više druženja u udruzi, organiziranih izleta i ljetovanja. 6% ispitanika drži da bi se aktiviranjem i uključivanjem novih članova unaprijedio rad udruge.**

PRAVA I POVLASTICE

Prema mišljenju većine ispitanika (64%) državne institucije ne pružaju dovoljno informacija o pravima i povlasticama.

Potpuno zadovoljstvo informiranosti o pravima i povlasticama od ukupno 144 ispitanika iskazalo njih 35, 86 ispitanika je djelomično zadovoljno dok 21 ispitanik uopće nije zadovoljan. Dvoje ispitanika nije odgovorilo na pitanje.

OSOBE S INVALIDITETOM U ZAJEDNICI

Najveći broj ispitanika, njih 47, nije odgovorilo na pitanje vezano za unapređenje i razvoj sredine kako bi se osigurao kvalitetniji život osoba s invaliditetom. **30 ispitanika drži da bi se za razvoj i unaprjeđenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom trebala senzibilizirati javnost jer je još uvijek prisutna velika neosvijestjenost većine o životu osoba s invaliditetom i problemima s kojima se svakodnevno susreću.** Njih 14 smatra da bi se trebala unaprijediti pristupačnost, prvenstveno javnim ustanovama, kako bi se unaprijedila kvaliteta življenja. 11 ispitanika misli da bi se kvaliteta života poboljšala boljom informiranosti osoba s invaliditetom. 10 ispitanika misli da bi bolje financije poboljšale kvalitetu življenja. Osiguravanje radnih mjesta i prilagodba utjecalo bi na poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom prema mišljenju 8 ispitanika. Isti broj ispitanika misli da bi se davanjem veće ovlasti radu udruge osiguravanjem profesionalnih zaposlenika i većeg prostora za druženja utjecalo na poboljšanje kvalitete življenja osoba s invaliditetom. Reforme vlasti i zakonske promjene poboljšale bi kvalitetu življenja prema mišljenju 6 ispitanika. Ostali odgovori koji su uslijedili na dano pitanje su: ne znam (4 ispitanika), ništa (3 ispitanika), Zakon o udrugama (2 ispitanika), svašta (1 ispitanik).

58% ispitanika djelomično je zadovoljno mogućnošću ravnopravnog sudjelovanja osoba s invaliditetom u zajednici. Potpuno nezadovoljstvo iskazalo je 14% ispitanika, a isto tako 14% ispitanika iskazalo je i potpuno zadovoljstvo mogućnošću ravnopravnog sudjelovanja u zajednici. Zadovoljstvo mogućnošću sudjelovanja u zajednici iskazalo je 3% ispitanika. Isti postotak ispitanika nezainteresiran je za sudjelovanje u zajednici. 8% ispitanika nije odgovorilo na pitanje.

Od ukupno 144 ispitanika najveći broj je djelomično zadovoljan pristupačnošću kulturnih sadržaja, njih 79 odnosno 55% dok je potpuno zadovoljno 22 ispitanika (16%), a potpuno nezadovoljan je 21 ispitanik (14%). Na pitanje nije odgovorilo 10 ispitanika (7%). Jedan ispitanik je na pitanje odgovorio da ne koristi kulturne sadržaje (1%). Jedan ispitanik je odgovorio da nije upoznat sa pristupačnošću kulturnim sadržajima (1%).

85 ispitanika (59%) od ukupno 144 djelomično je zadovoljno pristupačnošću sportskih i rekreativnih sadržaja osobama s invaliditetom. Potpuno zadovoljno je 18 ispitanika (13%) dok ih je 30 (21%) potpuno nezadovoljno. Na pitanje nije odgovorilo 8 ispitanika (6%) dok ih je 2 (1%) odgovorilo da ne koristi navedene sadržaje, a jedan da nije upoznat s pristupačnošću sportskih sadržaja osobama s invaliditetom (1%).

Od ukupno 144 ispitanika najveći broj je potpuno nezadovoljnih sudjelovanjem osoba s invaliditetom u političkom životu, 66 ispitanika (46%). Djelomično zadovoljnih je 59 ispitanika (41%), a potpuno zadovoljnih je 6 ispitanika (4%). Na pitanje nije odgovorilo 10 ispitanika (7%). Dvoje ispitanika (1%) nisu zainteresirani dok jedan (1%) ne zna.

Potpuno zadovoljni pristupačnošću obrazovanju osoba s invaliditetom je 12 ispitanika (8%) dok je potpuno nezadovoljnih 37 ispitanika (26%). 14 ispitanika (10%) nije odgovorilo na pitanje, 3 ispitanika (2%) nije poznato dok je najveći broj ispitanika njih 78 (54%) djelomično zadovoljno pristupačnošću obrazovanju osoba s invaliditetom.

Najveći broj ispitanika 86 (60%) djelomično je zadovoljno pristupu zdravstvu osoba s invaliditetom. Potpuno nezadovoljan je 31 ispitanik (21%) dok je potpuno zadovoljnih 16 ispitanika (11%). Na pitanje nije odgovorilo 11 ispitanika (8%).

Potpuno zadovoljnih osoba s invaliditetom s profesionalnom rehabilitacijom je 7 ispitanika (5%), djelomično zadovoljnih je 52% ispitanika i njih je najveći broj, 75 od ukupno 144 ispitanika. Potpuno nezadovoljnih je 50 ispitanika odnosno 35%. Na pitanje nije odgovorilo 6 ispitanika (4%). Dvoje ispitanika ne koristi (1%), a 4 ispitanika nije informirano (3%).

Najveći broj ispitanika, njih **78 (54%) od ukupno 144 ispitanih potpuno je nezadovoljno mogućnošću zapošljavanja osoba s invaliditetom**. Djelomično zadovoljno je 49 ispitanika (49%), a potpuno zadovoljan je 1 ispitanik (1%) dok 4 ispitanika (3%) nije upoznato. Na pitanje nije odgovorilo 12 ispitanika (8%).

Najveći broj ispitanika 80 odnosno 56% djelomično je zadovoljno informiranošću i svijesti zajednice o potrebama i pravima osoba s invaliditetom. Potpuno nezadovoljno je 46 ispitanika (32%) dok je 12 ispitanika potpuno zadovoljno informiranošću i svijesti zajednice o potrebama i pravima osoba s invaliditetom. Na pitanje nije odgovorilo 6 ispitanika (4%).

Obitelj je ključna u pružanju podrške u svakodnevnom životu za najveći broj ispitanika. Njih 83% ima najveću podršku od obitelji. Nakon obitelji u pružanju podrške slijede prijatelji. Za 7 ispitanika (5%) prijatelji su ključni u pružanju potpore dok ih je 4 (3%) navelo udrugu kao najveću potporu u životu. Dvoje ispitanika (1%) odgovorilo je da se oslanjaju na sebe i snalaze kako mogu jer nemaju potporu od nikoga. Na pitanje nije odgovorilo 12 ispitanika (8%).

PROJEKTI I PROGRAMI HSUIR-a u 2018. godini

1. Savez je dio **8. Centra znanja za unapređenje kvalitete života osoba s invaliditetom** uz još 12 saveza osoba s invaliditetom. Centar znanja financiran je sredstvima Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.
2. Kroz trogodišnji program "**Unapređenje mogućnosti ravnopravnog uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada**" pružamo usluge informiranja i educiranja osoba s invaliditetom i potencijalnih poslodavaca s ciljem ravnopravnog i lakšeg uključivanja osoba s invaliditetom na tržište rada. Program financira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.
3. Kroz trogodišnji program "**Osiguravanje osobnog asistenta za osobe s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta**" pružamo uslugu osobne asistencije za 6 osoba s područja grada Zagreba. Opći cilj programa je unaprjeđenje života osoba s najtežom vrstom i stupnjem invaliditeta, kojima je bila nužno potrebna praktična pomoć u samozbrinjavanju, kako bi postali kreatori i kontrolori svoga življenja. Program financira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku.
4. **Kroz projekt „Širenje usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom“ - ESF-a** zaposleno je 15 osobnih asistenata, a 15 osoba koristi uslugu osobne asistencije. Kroz podršku dobivenu primanjem usluge osobne asistencije, korisnici su aktivniji u zajednici, u svojim udrugama i u drugim interesnim aktivnostima. Projekt se financira iz Europskog socijalnog fonda.
5. **Jednokratna potpora Grada Zagreba** iz sredstava Proračuna Grada Zagreba za 2018. godinu omogućila nam je sufinanciranje organizacijskog razvoja Saveza.
6. Projekt „**Kultura za sve**“ financira Grad Zagreb, a projekt osigurava sudjelovanje osoba s invaliditetom u javnom životu, kulturi i sportu.
7. Projekt „**Bez diskriminacije**“ financira Grad Zagreb, a projekt promiče zaštitu prava, zaštitu od nasilja i diskriminacije osoba s invaliditetom.
8. Projekt „**Promicanje prava i interesa osoba s invaliditetom**“ financira Grad Zagreb, a projekt pruža informiranje, komunikaciju i podizanje razine svijesti o pravima osoba s invaliditetom.
9. Projektom „**Informirani i sigurni**“ financira Zagrebačka županija, a projektom želimo utjecati na poboljšanje kvalitete življenja starijih osoba i osoba s invaliditetom na području Zagrebačke županije.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo za demografiju,
obitelj, mlade i socijalnu politiku

Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda.

XIII. HRVATSKI SIMPOZIJ OSOBA S INVALIDITETOM S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske dana 12. i 13. studenog 2018. godine održala je u Zagrebu XXIII. Hrvatski simpozij osoba s invaliditetom s međunarodnim sudjelovanjem

Teme Simpozija bile su inkluzivno obrazovanje, mogućnosti zapošljavanja osoba s invaliditetom te neovisno življenje. Cilj Simpozija bio je istaknuti probleme i potrebe osoba s invaliditetom te donijeti zaključke o daljnjem djelovanju. Na Simpoziju su sudjelovali predstavnici udruga i saveza osoba s invaliditetom iz cijele Hrvatske. Na simpoziju je ujedno obilježeno 10 godina od stupanja na snagu UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom.

Prvi dan Simpozija bio je posvećen tematici inkluzivnog obrazovanja. Predstavница Ministarstva znanosti i obrazovanja istaknula je važnost socijalnog uključivanja i razvoja sustava podrške za djecu s poteškoćama u razvoju. Predstavница Udruge Zamisli, predstavница

Udruge Dodir i predstavnica Udruge Srce, predstavile su djelovanje vlastitih udruga u ostvarenju cilja uključenja mladih s invaliditetom u sustav obrazovanja, prilagodbe potrebama osoba s invaliditetom te učinkovite rane detekcije i intervencije. Stručnjakinja za poslovnu komunikaciju i osobni razvoj s Filozofskog fakulteta u Zagrebu, prof.dr.sc. Ljiljana Buhač detaljno je opisala vještinu lobiranja i zagovaranja, osvijestila je sudionike Simpozija o komunikativnim mogućnostima i pristupima koji su im na raspolaganju. Predstavnica Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom predstavila je izmjene i dopune Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom.

Drugi dan Simpozija bio je posvećen metodama i rezultatima praćenja Konvencije o pravima osoba s invaliditetom. Predstavnici udruga osoba s invaliditetom izrazili su nezadovoljstvo zbog nedostatka suradnje s Ministarstvom za demografiju, mlade i socijalno politiku. Upozorili su na ponavljanje problema u osiguravanju uslugu osobne asistencije. Zbog neusklađenosti između Hrvatskog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku dolazi do kašnjenja isplate plaća asistentima ili osobe s invaliditetom ostaju bez asistenata. Udruge osoba s invaliditetom izrazile su veliko nezadovoljstvo zbog različitih sati asistencije ovisno o izvoru financiranja.

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM SVEČANO URUČIVANJE UGOVORA ZA PRUŽANJE USLUGE OSOBNE ASISTENCIJE

Dana 03. prosinca 2018. godine u hotelu The Westin, u Zagrebu, predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josip Petrač i izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj prisustvovali su svečanom obilježavanju 03. prosinca - Međunarodnog dana osoba s invaliditetom. Ovom prigodom predstavnicima udruga uručeni su ugovori o pružanju usluge asistencije, usluge tumača znakovnog jezika i usluge videćeg pratitelja osobama s invaliditetom koji se financiraju iz sredstava prihoda od igara na sreću i Državnog proračuna te pružanju usluge osobne asistencije osobama s invaliditetom koji se financiraju iz Europskog socijalnog fonda.

Rezolucijom Glavne skupštine Ujedinjenih naroda 3. prosinac obilježava se kao Međunarodni dan osoba s invaliditetom

Glavna skupština Ujedinjenih naroda je u listopadu 1992. godine na zajedničkoj sjednici, održanoj radi obilježavanja Desetljeća osoba s invaliditetom (1983. – 1992.), usvojila Rezoluciju kojom je 3. prosinca proglašen Međunarodnim danom osoba s invaliditetom.

Nakon donošenja navedene Rezolucije, UN-ova Komisija za ljudska prava pozvala je zemlje članice da ističu obilježavanje 3. prosinca: “s ciljem postizanja punog i jednakog uživanja ljudskih prava i sudjelovanja osoba s invaliditetom u društvu”.

Kako bi postigli ove ciljeve Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2017. godine usvojila Nacionalnu strategiju izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine, koja je ujedno i provedbeni dokument Konvencije o pravima osoba s invaliditetom te možemo konstatirati da su od definiranih 78 mjera 43 mjere provedene, a njih 35 je djelomično provedeno.

Ciljevi su strategije, među ostalim, poboljšati kvalitetu života osoba s invaliditetom, osigurati punu socijalnu uključenost u život zajednice, ojačati edukaciju i uključivanje osoba s invaliditetom u svijet rada te ukazati na važnost pristupačnosti i obrazovanja.

Konvencija o pravima osoba s invaliditetom UN-a definirala je osobe s invaliditetom kao osobe koje imaju dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, a koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprečavati njihovo puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na jednakoj osnovi s drugima. Hrvatska je treća zemlja u svijetu koja je ratificirala ovu Konvenciju, što ukazuje na spremnost i potrebu hrvatskog društva da osigura jednake mogućnosti za ovu posebice ranjivu skupinu građana. U Republici Hrvatskoj se politika prema osobama s invaliditetom zasniva na suvremenim međunarodnim standardima koji imaju za cilj nastojanje da sva područja života i djelovanja budu otvorena i pristupačna osobama s invaliditetom. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, u suradnji s udrugama osoba s invaliditetom, kontinuirano radi na promicanju prava i socijalnom uključivanju osoba s invaliditetom te trenutno osigurava uslugu osobne asistencije za ukupno 1550 osoba, 80 zaposlenih tumača/prevoditelja znakovnog jezika pruža potrebne usluge gluhim i gluhoslijepim osobama, a 35 zaposlenih videćih pratitelja pruža podršku u svakodnevnim situacijama za 236 slijepih osoba.

U narednom razdoblju i dalje treba činiti sve kako bi ove usluge učinili pristupačnima svima kojima su one potrebne, proširiti mrežu usluga u zajednici osiguravanjem financijskih sredstava iz više izvora i uključivanjem novih korisnika i pružatelja usluga s ciljem prevencije institucionalizacije, ali i osiguravanja bržeg procesa deinstitucionalizacije za osobe s invaliditetom.

10 GODINA INSTITUCIJE PRAVOBRANITELJA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

1. srpnja 2008. godine jednoglasnom Odlukom Hrvatskog sabora na dužnost je stupila prva pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak. Time su osobe s invaliditetom u Hrvatskoj dobile specijaliziranu instituciju za zaštitu i praćenje ljudskih prava, praćenje provedbe UN-ove Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i suzbijanje diskriminacije na osnovi invaliditeta.

Povodom desete godišnjice ovog važnog događaja za sve osobe s invaliditetom i djecu s teškoćama u razvoju kao i njihove obitelji u Hrvatskom saboru je 2. srpnja 2018. održano svečano obilježavanje kojem je domaćin bio predsjednik Sabora Gordan Jandroković. Obilježavanju su nazočili predstavnici Hrvatskog sabora, Vlade, Ureda Predsjednice RH, ministarstava, ostalih pravobraniteljica, veleposlanstava, krovnih organizacija osoba s invaliditetom te drugih tijela i organizacija. Prepoznajući da bez samih osoba s invaliditetom ne bi bilo moguće ostvariti ovakvu razinu njihove pravne zaštite u znak zahvalnosti i poštovanja za doprinos u unapređenju položaja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju u Republici Hrvatskoj kao i doprinosa osnivanju institucije pravobranitelja za osobe s invaliditetom pravobraniteljica Anka Slonjšak je tim povodom uručila posebno priznanje predsjedniku Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske Zorislavu Bobušu, dr. med. Kako bi naglasila važnost medija u unaprjeđivanju položaja osoba s invaliditetom i djece s teškoćama u razvoju, pravobraniteljica je dodijelila priznanja novinarima i medijima koji su se istaknuli u promicanju pozitivne percepcije osoba s invaliditetom i većeg stupnja društvene svijesti o osobama s invaliditetom u javnosti. Od postignuća kojima se ponose u Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom, pravobraniteljica posebno ističe doprinos kojim je nakon upornog zagovaranja kroz izmjene zakona omogućeno da se osobama s invaliditetom koje odluče raditi više ne ukidaju osobna invalidnina i obiteljska mirovina. Doprinijeli smo izmjenama koje su omogućile da se svim osobama s invaliditetom vrati pravo glasa, a na naš poticaj glasanje je omogućeno osobama s invaliditetom i starijim osobama koji žive u ustanovama. Ponosni smo što je nakon sustavnog rada Ureda na promicanju jednakosti pred zakonom svih osoba s invaliditetom porasla svijest da lišavanje poslovne sposobnosti predstavlja teško kršenje ljudskih prava osoba s invaliditetom te da je njima mjesto u zajednici, a djeci s teškoćama u razvoju u redovnim školama zajedno s njihovim vršnjacima s kojima su odrastali. Ponosni smo i što je načelo razumne prilagodbe kao jamstvo osiguravanja jednakosti osoba s invaliditetom i najznačajniji čimbenik poticanju njihovog zapošljavanja konačno ušlo u hrvatske propise. Usprkos višegodišnjem trudu koji smo uložili u uspostavu

sustava za skrb za djecu i odrasle osobe s autizmom kao i sustava rane intervencije u djetinjstvu još uvijek nismo zadovoljni brzinom promjena. Ti uspjesi rezultat su odgovora na potrebe **12.867** osoba s invaliditetom, njihovih obitelji i bližnjih, roditelja djece s teškoćama u razvoju i udruga koje ih okupljaju, a koji su se u proteklih 10 godina obratili pravobraniteljici. Osobe s invaliditetom najviše su tražile zaštitu svojih prava u području **socijalne zaštite zatim u području mirovinskog osiguranja, pristupačnosti, rada i zapošljavanja, odgoja i obrazovanja te zdravstva**. Upravo je u tim područjima tijekom prvih 10 godina Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom koji zapošljava 12 djelatnika imao više od **15 000** postupanja od čega su u **3.068** postupanja davali mišljenja na dostavljene propise, a na vlastitu inicijativu slali preporuke, upozorenja i prijedloge za izmjenu i dopune zakonskih i podzakonskih propisa. Na poticanje pozitivnih promjena utjecali su i kroz održavanje preko **700 stručnih sastanaka**. Poseban značaj u radu Ureda, pravobraniteljica daje obilasku ustanova socijalne skrbi, obrazovnih ustanova, ustanova za zapošljavanje osoba s invaliditetom, kaznenih ustanova i specijalnih bolnica za medicinsku rehabilitaciju, psihijatrijskih bolnica i kliničkih bolničkih centara kao i udruga osoba s invaliditetom pa je tako kroz 10 godina ostvareno **350 obilazaka** ustanova i susreta s osobama s invaliditetom u najranjivijim situacijama.

Ured pravobraniteljice je malim, ali značajnim zakonskim promjenama kojima se mijenja medicinski model invaliditeta pridonio i svojim sudjelovanjem na **170 sjednica radnih tijela Hrvatskog sabora i 1.600 različitih skupova**. Sami i u suradnji s drugim organizacijama i tijelima organizirali su **400 skupova**. Novi pristup invaliditetu promovirali su kroz **1.000 izjava, reakcija i gostovanja u različitim medijima**. Bili su vrlo aktivni u prenošenju najboljih međunarodnih praksi. Ured je kroz sudjelovanje u radu Europske mreže tijela za jednakost i Europske mreže nezavisnih institucija za ljudska prava prepoznat kao pouzdan partner u organizaciji međunarodnih skupova, ali i primjer dobre prakse na području zaštite ljudskih prava pa je kao takav predstavljen u Vijetnamu i zemljama središnje Azije. Ugostili su i predstavnike mnogih stranih institucija i s njima dijelili svoja iskustva. U sljedećem razdoblju pravobraniteljica želi svoj ured učiniti još dostupnijim osobama s invaliditetom kroz otvaranje regionalnih ureda u Osijeku, Splitu i Rijeci. Predstoji rad na daljnjem mobiliziranju osoba s invaliditetom da traže svoja prava i budu aktivni i uključeni kao i uporno zagovaranje da država prepozna svoju obavezu da im osigura potrebnu podršku na sustavan i održiv način.

Sastanak delegacije Narodnog pravobranitelja Republike Makedonije s predstavnicima saveza osoba s invaliditetom

U službenoj posjeti Uredu pravobranitelja za osobe s invaliditetom, 30. i 31. kolovoza boravili su predstavnici Narodnog pravobranitelja Republike Makedonije

Narodni pravobranitelj Republike Makedonije je zasebno, stručno i neovisno tijelo osnovano prije 20 godina s posebnim mandatom zaštite građanskih prava i nadležnostima poduzimanja radnji i mjera za zaštitu načela nediskriminacije te odgovarajuću i pravičnu zastupljenost članova zajednice u tijelima državne uprave, jedinicama lokalne samouprave i javnim ustanovama i agencijama. Posjet je na zamolbu makedonskih kolega organiziran zbog prepoznavanja Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom kao institucije s mnogobrojnim primjerima dobre prakse u svom radu i velikim iskustvom u područjima praćenja i izvještavanja o pravima osoba s invaliditetom, kao i aktivne suradnje s organizacijama civilnog društva. Tijekom posjeta makedonska se delegacija upoznala s načinom rada i organizacijom rada Ureda, posebnostima i izazovima u područjima rada savjetnika pravobraniteljice, iskustvima u praćenju i izvještavanju o provedbi Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom, a posjetili su i zajednicu organiziranog stanovanja osoba s invaliditetom u Zagrebu, kao i uređeni pristupačni prostor za rekreaciju osoba s invaliditetom na Jarunu.

U prostorima Silent cafea održan je zajednički sastanak s predstavnicima krovnih organizacija i saveza civilnog društva koje zastupaju i zagovaraju prava osoba s invaliditetom. Tijekom razgovora izmijenjena su iskustva u radu ovih pravobraniteljskih institucija, kao i posebnostima država i društva u kojima rade. Na sastanku je sudjelovao i izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj.

V. sastanak II. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice

U Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom 12. prosinca 2018. godine održan je V. sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice, kao posljednji sastanak u 2018. godini i posljednji sastanak u ovom II. sazivu. Tema sastanka bila je odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju i mladih s invaliditetom

U uvodnom dijelu pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak je dala pregled rada i svih aktivnosti Stručnog savjeta koji je tijekom 2018. godine bio izuzetno aktivan. Tako je u ovoj godini održano ukupno sedam sastanka Stručnog savjeta na kojima se razgovaralo o usklađivanju zakonskih i podzakonskih propisa s Uredbom o metodologijama vještačenja (NN, br. 67/17), ostvarivanju prednosti prijema osoba s invaliditetom u bolnicama, na šalterima i dr. institucijama, Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na bolničku medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju u kući, primjeni i potrebi za izmjenama Pravilnika o osiguravanju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, odgoju i obrazovanju djece s teškoćama. Članovi Stručnog savjeta sudjelovali su u realizaciji studijskog posjeta predstavnika makedonske delegacije Uredu pravobraniteljice, kao i obilježavanju 10 godina postojanja i rada institucije Pravobranitelja za osobe s invaliditetom. Pravobraniteljica je članovima Stručnog savjeta podijelila zahvalnice za njihovo sudjelovanje i doprinos u radu Stručnog savjeta.

IV. sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice

U Uredu pravobraniteljice za osobe s invaliditetom 14. rujna održan je IV. sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice s temom pristupačnost građevinama

Tijekom sastanka razgovaralo se o građevinama različite namjene (javne, poslovne, stambene, stambeno-poslovne, upravne, zdravstveno-socijalne, rehabilitacijske, odgojne, obrazovne, kulturne, športske, rekreacijske i prometne). Posebna je pažnja bila posvećena pojedinim primjerima koji su u posljednje vrijeme česta tema različitih medija te tako poznati i široj javnosti (trenutni radovi na Domu Hrvatskih likovnih umjetnika, odnosno Meštrovićevom paviljonu, kao i problem pristupačnosti Umjetničkog paviljona u Zagrebu). Članovima Stručnog savjeta izložen je kao primjer iz sudske prakse slučaj u kojem je osoba s invaliditetom tužila Republiku Hrvatsku kod suda opće nadležnosti zbog nepristupačnosti zgrade Upravnog sudu u Rijeci, i u tom tužbenom zahtjevu u konačnici uspjela. Posebna je tema bila pristupačnost građevinama koje su upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, a za čije zahtjeve u cilju ostvarivanja pristupačnosti osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti, konzervatorska struka najčešće nema sluha. Ovom sastanku Stručnog savjeta bila je nazočna i Tijana Novaković, voditeljica Službe za građevno tehničku regulativu Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja s aktualnim informacijama o primjeni Pravilnika o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (koji je na snazi od 2013. godine). Navedenim Pravilnikom određeni su minimalni zahtjevi koji se kod izgradnje novih i rekonstrukcije (dogradnje) postojećih građevina moraju poštivati. Zaključeno je kako je potrebno poduzeti određene korake kako bi se osiguralo osnivanje potrebnih savjetodavnih tijela po regionalnom principu koja bi mogla savjetima pomoći investitorima prilikom odabira najbolje odgovarajućih rješenja za osiguravanje pristupačnosti neke građevina osobama s invaliditetom. Također, zaključeno je kako je potrebno aktualizirati pitanje osiguravanja pristupačnosti sadržajima koji su smješteni u građevinama kategoriziranim kao kulturna dobra.

Sastanak Stručnog savjeta pravobraniteljice

U Zagrebu, 28. svibnja 2018. godine održan je 3. sastanak II. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom

Dana 28. svibnja održan je 3. sastanak II. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Tema sastanka je bila donošenje *Pravilnika*

o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na bolničku medicinsku rehabilitaciju i fizikalnu terapiju u kući. Sastanku su prisustvovali predstavnici Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, članovi Stručnog savjeta, ali i druge osobe zainteresirane za ovu važnu temu, koja

je bila i jedina točka dnevnog reda. Tijekom rasprave dati su mnogi prijedlozi i komentari predloženih odredbi, ali i odgovori i objašnjenja predstavnika donositelja.

Osnivački sastanak 2. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom

U Zagrebu je 25. siječnja 2018. godine održan osnivački sastanak 2. saziva Stručnog savjeta pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Članovi 2. saziva Stručnog savjeta su predstavnici akademske zajednice i predstavnici organizacija, saveza i udruga osoba s invaliditetom. Članovi Stručnog savjeta izabrani su na vrijeme od 12 (dvanaest) mjeseci s trajanjem izbora od 1. siječnja do 31. prosinca 2018. godine. Tijekom sastanka novo izabrani i ponovno izabrani članovi i članice, odnosno njihovi zamjenici i zamjenice, imali su se prilike upoznati s planom i programom rada za 2018. godinu, predstaviti sebe i svoje motive za prijavu i sudjelovanje u radu Stručnog savjeta, te sudjelovati u raspravi o temama koje se smatraju u ovom trenutku važnim za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj. Tijekom rasprave bilo je riječi o ranoj intervenciji, deinstitutionalizaciji, organiziranju života i usluga u zajednici, organiziranom stanovanju, provedbi zakonskih i podzakonskih propisa, kao i važnosti razvijanja komunikacijskih modela i poboljšanju komunikacije s donositeljima odluka. Zanimljivost je kako u ovom sazivu Stručnog savjeta nisu samo članovi iz Zagreba, nego i iz Osječko baranjske, Varaždinske i Istarske županije. Svi članovi Stručnog savjeta potpisali su Sporazum o osnivanju i radu Stručnog savjeta. Iz Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom sastanku su prisustvovali i sastanak vodili zamjenici pravobraniteljice Mira Pekeč-Knežević i Darijo Jurišić. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada član Stručnog savjeta je izvršni direktor Leke Sokolaj, a zamjenica je, poslovna tajnica, Valentina Hojsak.

SJEDNICA POVJERENSTVA VLADE RH ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Dana 28. studenog 2018. godine u 11.00 sati u Svečanoj dvorani Vlade Republike Hrvatske održana je II. sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom

NOVI ZAKON O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Održan sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju

U Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava održan je 29. svibnja 2018. godine prvi sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju

U Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava održan je prvi sastanak Radne skupine za izradu Nacrta prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju na kojem su prisustvovali predstavnici Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, na čelu s ministrom Markom Pavićem i državnom tajnicom Majdom Burić, socijalni partneri i stručnjaci te predstavnici Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i drugih resornih ministarstava. Član Radne skupine je izvršni direktor HSUIR-a, Leke Sokolaj.

Sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom

Sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom održala se 28. svibnja 2018. godine u prostorijama Vlade Republike Hrvatske

IV. sjednica Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom održala se 28. svibnja 2018. godine u prostorijama Vlade Republike Hrvatske. Na sjednici je sudjelovao izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada Leke Sokolaj.

" I dalje aktivne i uključene"

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom u suradnji sa SOIH - Mrežom žena s invaliditetom, organizirali su okrugli stol i radionicu povodom Međunarodnog dana žena – 8. ožujka

Na skupu je sutkinja Visokog prekršajnog suda Branka Žigante Živković predstavila novi Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji, po kojemu se kao nasilje u obitelji tretira i "zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koje dovodi do njezine uznemirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje". Iako su zakonom predviđene kazne za počinitelje do nekoliko tisuća kuna, odnosno 90 dana zatvora, sudska praksa pokazuje da se nasilje u obitelji često smatra beznačajnim djelom, pa se novčana kazna ublažava do 100 kuna, a zatvorska kazna do tri dana.

Sutkinja Žigante Živković također je upozorila da još nije donesen novi Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji koji bi trebao biti "moćan instrument za pomoć žrtvama".

U sklopu kampanje "I dalje aktivne i uključene" pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak upozorila je na nepovoljan položaj žena s invaliditetom u obrazovanju i zapošljavanju, te njihovu izloženost nasilju u obitelji, koje često prešućuju zbog ovisnosti o napadaču. Zbog tradicionalnih patrijarhalnih stavova žene s invaliditetom teško se odlučuju prijaviti obiteljsko nasilje, tako da su razmjeri tog nasilja još uvijek "siva zona".

Zamjenik pravobraniteljice za osobe s invaliditetom Darijo Jurišić istaknuo je kako su nasilnici najčešće muškarci o kojima su žene ovisne, financijski, u brizi i njezi. Žene često ne znaju prepoznati nasilje kojemu su izložene ili ne znaju kome bi se mogle obratiti. Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom najviše prijave zaprimio je za psihičko nasilje nad ženama s invaliditetom.

Štefica Roginić, voditeljica SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja, potvrdila je kako se najčešće prijavljuje psihičko i verbalno nasilje. Raspon počinitelja nasilja vrlo je širok - od bračnih i izvanbračnih partnera, do roditelja, djece, pa čak i susjeda i nepoznatih

osoba. Putem SOS telefona žrtve dobivaju ohrabrenje te pomoć u pravnom savjetovanju. Marica Mirić predstavila je „Strateški okvir 2016. -2020.

Drugi dio skupa bio je rezerviran za radionicu “Starije žene s invaliditetom i njihove potrebe za podrškom u obitelji“. Žene s invaliditetom starije životne dobi, kroz osobna iskustva, upozorile su na teškoće i vrste nasilja s kojima se svakodnevno susreću, bez obzira žive li u urbanim ili ruralnim sredinama, same ili u obitelji. Hrvatski savez udruga invalida rada sudjelovao je na okruglom stolu i radionici.

Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama - specifičnosti i mogućnosti suzbijanja

Tijekom 2018. godine nekom obliku nasilja bilo je izloženo 68 žena s invaliditetom, a poznato je da te žene, posebice gluhe i gluhoslijepe te one s intelektualnim poteškoćama, mogu biti izložene još većem riziku od nasilja i zlostavljanja zbog njihove izoliranosti i ovisnosti o drugima, istaknuto je na tematskoj sjednici saborskog Odbora za ravnopravnost spolova, u povodu Nacionalnog dana borbe protiv nasilja nad ženama 22. rujna

Iako je u proteklih deset godina došlo do vidljivih pozitivnih pomaka kad je riječ o suzbijanju nasilje nad žena, ti pomaci nisu dovoljni da bi se postigla bolja sigurnost i zaštita žena s invaliditetom, rečeno je.

Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom Anka Slonjšak istaknula je kako žene s invaliditetom doživljavaju nasilja gdje god da jesu - u obitelji ili ustanovama u kojima borave. "Podaci govore o 68 slučajeva ove godine, međutim, znamo da mnoge žene ne prijavljuju nasilje jer nemaju povjerenja u sustav. Kada prijave nasilje nastaje problem smještaja u skloništa ili sigurne kuće, jer invaliditet traži specifičnu potporu društva. Mi još uvijek nemamo dovoljno razvijene usluge koje bi tim osobama ulile sigurnost da znaju da će biti odvojene od nasilnika, da neće morati ponovno živjeti s onim o kojemu su ovisne i koji ih

omalovažava i uznemiruje", rekla je Slonjšak. Smatra da je važna suradnja svih ključnih institucija - centara za socijalnu skrb, policije, pravosuđa te organizacija civilnog društva, kako bi se ženama s invaliditetom u slučaju nasilja na raspolaganje stavili svi potrebni resursi. "Zakoni su doneseni, stalno se dorađuju, ali primjena je još u velikom zaostatku i nemamo željene pozitivne pomake", ocijenila je Slonjšak.

Ministrica za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku Nada Murganić ističe kako su žene s invaliditetom višestruko diskriminirane, a time i više izložene raznim oblicima diskriminacije i nasilja. Hrvatska, kaže, ima potrebne propise, no ako se ne provode oni su mrtvo slovo na papiru. Ističe kako njezino Ministarstvo, koje je zaduženo da koordinira međuresornu suradnju u tom području, prati provedbu nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom i one za borbu protiv nasilja u obitelji, kako bi se učinilo što je više moguće da se žrtvi pruži sve što je potrebno, da je se osnaži i omogući normalan život a da se počinitelja udalji i kazni.

Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova Višnja Ljubičić ističe kako su žene s invaliditetom ugrožene i kao žene, ali i zato što su žene s invaliditetom. "Nasilje u obitelji i nasilje prema ženama seli se iz područja prekršajnih djela u područje kaznenih djela što govori o brutalizaciji nasilja prema ženama". Kad je riječ o ženama s invaliditetom, one su uglavnom žrtve spolnog uznemiravanja gdje se pokazuje postupanje poslodavaca i neposredno nadređenih, a kad je riječ o socijalnim i reproduktivnim pravima izložene su određenim predrasudama i stereotipima, no pozitivno je da od 2013. raste broj rođene djece od strane žena s invaliditetom, kazala je Ljubičić.

Voditeljica SOS telefona za žene s invaliditetom žrtve nasilja Štefica Roginić izvijestila je kako je posljednjih deset godina najviše prijavljivano psihičko, zatim ekonomsko i tjelesno nasilje, a bilo je i nekoliko slučajeva seksualnog nasilja. "Nasilje samo po sebi je teško rješavati odjednom, to je proces koji traje, a s institucijama imamo i pozitivnih i negativnih iskustava. Uglavnom se žene vrlo rijetko odluče prijaviti policiji jer se boje, i često su ovisne o svom nasilniku, bilo ekonomski bilo fizički", kazala je Roginić.

Prema podacima, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, u Hrvatskoj je 198.021 žena s invaliditetom, među kojima je 72.000 žena u radnoaktivnoj dobi, a najčešći uzrok invaliditeta je oštećenje lokomotornog sustava.

16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama

Povodom obilježavanja „16 dana aktivizma protiv nasilja nad ženama“ dana 12. prosinca održan je okrugli stol pod nazivom “Progovorile smo o nasilju, ne čuju nas”. Svake godine dani aktivizma započinju sa Međunarodnim danom borbe protiv nasilja nad ženama te završavaju Međunarodnim danom ljudskih prava. U tim danima se posebno želi istaknuti važnost suzbijanja nasilja te potreba za jednakošću i ravnopravnošću žena. U svom obraćanju Helena Štimac Radin, ravnateljica Ureda za ravnopravnost spolova Vlade RH, predstavila je Strategiju za ravnopravnost spolova Vijeća Europe 2018. do 2023. i istaknula tematske prioritete Strategije koji uključuju borbu protiv stereotipa i seksizma, nasilja te ravnopravan pristup ženama pravosuđu kao i postizanje ravnoteže u političkom i javnom životu. Istaknuto je i pitanje žena sa invaliditetom te rastuće pitanje migrantica kao skupina koje su posebice ugrožene. Sandra Batlak, savjetnica u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, iznijela je važnost potpisivanja Sporazuma o međuresornoj suradnji u području

sprječavanja i borbe protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te je kao i Senka Sekulić Rebić, psihologinja Ženske sobe, pozdravila donošenje novog Protokola o postupanju u slučaju seksualnog nasilja i obrazložila njegove ciljeve. Novi Protokol o postupanju u slučaju nasilja u obitelji je još u izradi a čiju važnost je, kao i njegovo donošenje i provedbu istaknula, uz ostale sudionike, i Marica Mirić, potpredsjednica Zajednice saveza osoba sa invaliditetom Hrvatske. Iz HSUIR-a nazočile su Nataša Franić i Ivana Znaor.

NACIONALNA ZAKLADA ORGANIZIRALA IZOBRAZBU ZA 8. CENTAR ZNANJA ZA DRUŠTVENI RAZVOJ

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva organizirala je od 14. do 16. ožujka 2018. godine u IMPACT centru u Zadru izobrazbu za saveze osoba s invaliditetom uključene u Centar znanja. Prvi dan izobrazbe bio je rezerviran za temu Društveno poduzetništvo. Predstavnicima iz ACT Grupe i Centra za civilne inicijative predstavili su društveno poduzetništvo u teoriji i praksi. Drugi i treći dan edukacije odnosio se na kvalitetnu pripremu prijave na ESF natječaj. Edukaciju su vodile predstavnice iz Volonterskog centra Osijek i Centra za razvoj civilnog društva – SMART. Edukacije je bila usmjerena na trenutno raspisan natječaj Europskog socijalnog fonda „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza 1“. U sklopu izobrazbe održan je i sastanak s predstavnicima Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku na kojem je predstavljen kalendar natječaja za 2018. godinu. Među predstavljenim natječajima je i Razvoj usluge osobne asistencije za osobe s invaliditetom – Faza 2. Ovaj poziv Ministarstvo planira raspisati u studenom 2018. godine što saveze i udruge dovodi u nezavidan položaj. Naime, osobe koje sada imaju osobnog asistenta unutar Europskog socijalnog fonda, ostati će bez usluge osobne asistencije na nekoliko mjeseci jer trenutno ugovoreni projekti završavaju krajem listopada. Raspisivanjem natječaja u studenom ponovno bi se stvaralao „prijelazno razdoblje“. Zbog nastale situacije dogovoren je sastanak s Ministarstvom na kojem će se točno dogovoriti termin raspisivanja natječaja.

Održan edukacijski skup Znanjem do uključenosti 1

Održan edukacijski skup Znanjem do uključenosti 1 - „Odnosi s javnošću za organizacije civilnog društva: od strategije preko vidljivosti do uspješne kampanje zagovaranja“

Radionica „Odnosi s javnošću za organizacije civilnoga društva: od strategije preko vidljivosti do uspješne kampanje zagovaranja“ u organizaciji Hrvatskog saveza udruga cerebralne i dječje paralize, Saveza društava multiple skleroze Hrvatske, Hrvatskog saveza udruga za osobe s intelektualnim teškoćama i Saveza udruga za autizma Hrvatske održana je 15. svibnja 2018. godine u Plaza Event Centru u Zagrebu. Prva je to od ukupno pet radionica što će ih se provesti 8. Centar znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom u sklopu Razvojne suradnje s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Radionica je bila namjenjena predstavnicima udruga i saveza osoba s invaliditetom, a obuhvaćala je teme:

- Strateška komunikacija u funkciji ostvarivanja ciljeva
- Odnosi s medijima u digitalno doba – teorija i praksa
- Zašto civilno društvo treba prigrliti društvene mreže
- Kako organizirati kampanje zagovaranja
- Izrada kampanje zagovaranja

Održana je i panel rasprava „Javna slika civilnog društva“. Radionicu su održali Krešimir Rendulić i Boris Hajoš iz Prosus komunikacije.

ZNANJEM DO UKLJUČENOSTI II - KOMUNIKACIJA U FUNKCIJI ZAGOVARANJA

U organizaciji Hrvatskog saveza slijepih i Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je nova jednodnevna radionica „Znanjem do uključenosti II“ – „Komunikacija u funkciji zagovaranja“

U organizaciji Hrvatskog saveza slijepih i Hrvatskog saveza udruga invalida rada održana je nova jednodnevna radionica „Znanjem do uključenosti II“ – „Komunikacija u funkciji zagovaranja“, a u sklopu **8. Centra znanja** za unaprjeđenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom. Radionica se održala 19. lipnja 2018. godine u Zagrebu, u prostoru Tribine grada Zagreba pod vodstvom dr.sc. Ljiljane Buhač, komunikologinje i stručnjakinje za organizacijski razvoj. Na radionici su sudjelovali predstavnici udruga i saveza osoba s invaliditetom, a cilj radionice je bio usvojiti nova znanja i vještine u komunikaciji, pregovaranju i lobiranju. Sudionici radionice sudjelovali su u vježbama grupnog rada i dinamičnim raspravama. Radionica je bila izuzetno kreativna, motivacijska i učinkovita te je rezultirala dogovorom sastanka predstavnika saveza osoba s invaliditetom na kojem će se odlučiti o imenovanju predstavnika u radnu skupinu za donošenje Zakona o socijalnoj skrbi, nastavku sljedeće tri edukacije te dogovoru oko projekta za tematske mreže.

Znanjem do uključenosti III

U organizaciji Hrvatskog saveza gluhih i nagluhih i Hrvatskog saveza gluhoslijepih osoba Dodir održana je jednodnevna radionica Znanjem do uključenosti III pod nazivom „Komunikacija u svrhu postojanja“

Radionica se održala 05. srpnja 2018. godine u zgradi INA u Zagrebu. Na radionici su imali svoja izlaganja: doc.dr.sc. Marko Buljevac – Studijski centar socijalnog rada; Vojin Perić – Kazalište slijepih; Kristijan Bezuh – Dodir art – kulturno stvaralaštvo gluhoslijepih; Bruna Kostelac, direktorica INA Obrazovanja i razvoja; Krešimir Sočković, Privredni vjesnik; Mladenka Majerić, izvršna direktorica Crvenih nosova i Nikolina Bradić Belobrajdić, direktorica INA Korporativnih komunikacija. Na radionici su obrađene teme oko

pravilne komunikacije prema osobama s invaliditetom te specifičnosti komunikacije osoba sa senzoričkim oštećenjima. Vojin Perić i Kristijan Bezuh imali su izlaganja o kulturnom stvaralaštvu osoba s invaliditetom. Bruna Kostelac i Krešimir Sočković govorili su o osobama s invaliditetom na tržištu rada, problemima pristupa tržištu rada, ali i pozitivnim primjerima. Mladenka Majerić i Nikolina Bradić Belobrajdić svoje predavanje usmjerile su na prikupljanja sredstava za organizacije civilnog društva i iznijele primjere komuniciranja s javnošću i donatorima u svrhu dobivanja sredstava. Istaknule su važnost poruka koje se šalje donatorima. Radionica je bila namijenjena predstavnicima Saveza uključenih u 8. Centar znanja. Na jednodnevnoj radionici sudjelovao je i Hrvatski savez udruga invalida rada.

ZNANJEM DO UKLJUČENOSTI 4

- MONITORING KONVENCIJE O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM

Zajednica saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i Savez civilnih invalida rata Hrvatske su u suradnji s Uredom pravobraniteljice za osobe s invaliditetom dana 13. studenoga 2018. organizirali jednodnevnu radionicu Znanjem do uključenosti 4 o temi „Monitoring Konvencije o pravima osoba s invaliditetom“. Cilj radionice bio je prikazati dosadašnju primjenu Konvencije u RH, a povodom 5. svibnja, to jest desete obljetnice stupanja na snagu Konvencije. Sukladno članku 33. Konvencije prema stavku 1. središnje tijelo za provođenje Konvencije jest Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, nezavisno tijelo je Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom sukladno stavku 2., a prema stavku 3. Pokret osoba s invaliditetom, odnosno u suradnji sa ostalim civilnim društvom su nadležni za kontinuirani monitoring. Stoga je radionica tematski podijeljena u 3 dijela kako bi svako od nadležnih iznio svoja iskustva i prijedloge za primjenu Zaključnih primjedbi na Inicijalno izvješće Hrvatske koje je inkorporirano u Nacionalnu strategiju za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom od 2017. do 2020. RH sljedeće četvrto Izvješće Odboru UN za prava osoba s invaliditetom treba podnijeti do rujna 2021. U ime Ministarstva pomoćnica ministrice Maja Vučinić-Knežević predstavila je aktivnosti koje je poduzelo Ministarstvo kroz široki spektar socijalnih usluga koje se pružaju korisnicima kao i njihove perspektive. U ime Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom Branka Meić Salie predstavila je način na koji monitoring Konvencije obavljaju neke europske zemlje te skrenula pozornost da nije moguće pratiti istodobno sve članke Konvencije, već prema uzoru na navedene primjere opredijeliti se za one koji su prioritetni. Anka Slonjšak, pravobraniteljica za osobe s invaliditetom, predstavila je monitoring Konvencije s pozicije nezavisnog tijela za praćenje kao i trenutno stanje provođenja Zaključnih primjedbi koje je Hrvatskoj nakon razmatranja Inicijalnog izvješća o provedbi Konvencije 2015. godine uputio UN-ov Odbor za prava osoba s invaliditetom. Istakla je prema člancima Konvencije razinu njihova provođenja sukladno Izvješćima koje svake godine Ured pravobraniteljice podnosi Hrvatskom saboru.

Marica Mirić u ime Pokreta osoba s invaliditetom prikazala je razinu provođenja Nacionalne strategije za izjednačavanje mogućnosti osoba s invaliditetom od 2017. do 2020. te naglasila da je prema provedenoj analizi svega 30% svih mjera u 2017. i 2018. provedeno. To ni izdaleka ne zadovoljava dinamiku koja je neophodna do 2020. te je predloženo da se do kraja ožujka Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku predstavi Agenda 21 u kojoj će se naznačiti mjere i aktivnosti koje nisu provedene iz Nacionalne strategije s prijedlogom dinamike njihova provođenja. Napomenula je da ukoliko Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva odobri projekt koji je 8. Centar znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom prijavio pod nazivom „Platforma 50+“ dobit će se iznimno kvalitetna istraživanja koja će biti podloga za izradu sljedeće Strategije.

Na radionici je sudjelovalo oko 100 sudionika koji su kroz opsežnu diskusiju istakli teškoće s kojima se suočavaju u provođenju socijalnih usluga, ali i u suradnji sa regionalnom i lokalnom upravom te su naglasili potrebu reguliranja pitanja financiranja osnovne djelatnosti udruga i saveza. Istaknuta je potreba uvođenja međugradskog autobusnog prijevoza, izmjene Zakona o registru osoba s invaliditetom, bržeg uvođenja sustavne rane intervencije te uvođenja inkluzivnog dodatka.

Znanjem do uključenost V - Pristupačnost kao ljudsko parvo

Dana 14. prosinca 2018. godine s početkom u 9.00 sati u Kući Europe, održana je jednodnevna radionica Znanjem do uključenosti V na temu »Pristupačnost kao ljudsko pravo« u organizaciji Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske, Saveza društava distrofičara Hrvatske, Hrvatskih udruga paraplegičara i tetraplegičara i Hrvatskog saveza udruga osoba s tjelesnim invaliditetom.

Na Radionici je europska iskustva u pristupačnosti predstavila policy koordinatorica za pristupačnost Europskog foruma za osobe s invaliditetom Marie Denninghaus, dok su o iskustvima pristupačnosti u RH kao i o prijedlozima za unaprjeđenje iste govorile koordinatorica projekata Zajednice saveza osoba s invaliditetom Hrvatske i predsjednica Saveza društava distrofičara Hrvatske, Marica Mirić, predsjednica Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara, Manda Knežević te predsjednica Hrvatskog saveza udruga tjelesnih invalida, Jozefina Kranjčec. Radionicu je financijski podržala Nacionalna zaklade za razvoj civilnog društva u sklopu 8. Centra znanja za unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom.

Otvorena podružnica Nacionalne zaklade u Splitu

Dana 08. svibnja 2018. godine u Splitu je svečano otvorena podružnica Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva kao sastavni dio Odjela za podršku i praćenje provedbe programa EU

Dana 08. svibnja 2018. godine u Splitu je svečano otvorena podružnica Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva kao sastavni dio Odjela za podršku i praćenje provedbe programa EU Nacionalne zaklade, a koja će na lokalnoj i regionalnoj razini pružati podršku korisnicima odobrenih bespovratnih sredstava iz ESF-a u cilju povećanja razine profesionalnosti i učinkovitosti provođenja projektnih aktivnosti usmjerenih krajnjim korisnicima, kvalitetnog korištenja odobrenih sredstava te utjecaja na društveni (i ekonomski) razvoj u Republici Hrvatskoj. Pozdravnim riječima svim prisutnima obratila se upraviteljica Nacionalne zaklade gospođa Cvjetana Plavša-Matić, ministar rada i mirovinskoga sustava mr.sc. Marko Pavić te župan Splitsko-dalmatinske županije gospodin Blaženko Boban. Naglašena je važnost sustavne podrške svim korisnicima s obzirom na sve veće potencijale Europskog socijalnog fonda, a ministar je istaknuo važnost decentralizacije podrške korisnicima kroz ovaj ured koji je rezultat uočene potrebe za sustavnom pomoći pri prijavi i pisanju projekata. Otvorenju podružnice ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada nazočila je Ivana Znaor, suradnica za međusektorsku suradnju i informiranje.

Otvorena Hrvatska kuća filantropije u Zadru

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u suradnji s Europskom zakladom za filantropiju i zakladništvo otvorila je 01. listopada 2018. godine vrata Hrvatske kuće filantropije

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u suradnji s Europskom zakladom za filantropiju i zakladništvo otvorila je vrata Hrvatske kuće filantropije, resursnog centra za izobrazbu, razvoj i istraživanje filantropije u Republici Hrvatskoj u IMPACT centru u Zadru. Hrvatsku kuću filantropije svečano je otvorio mr.sc. Marko Pavić, ministar rada i mirovinskoga sustava i Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

U prvom dijelu svečanosti uzvanicima su se obratili upraviteljica Nacionalne zaklade, Cvjetana Plavša-Matić, ministar rada i mirovinskoga sustava, Marko Pavić, Laura Djuragić iz Veleposlanstva Sjedinjenih Američkih Država u Hrvatskoj te Gerry Salole iz Europskog zakladnog centra. U drugom su se dijelu događanja, europski stručnjaci za razvoj filantropije i zakladništva, Dominique Lemaistre iz Francuske, Ludwig Forrest iz Belgije, Gerry Salole te Colin Habberton iz Južnoafričke Republike osvrnuli na razvoj filantropije i zakladništva u Europi i svijetu. Uzvanici su nakon otvorenja imali priliku razgledati prostor Hrvatske kuće filantropije te izložbu učeničkih radova zadarskih škola na temu filantropije.

Na otvaranju Hrvatske kuće filantropije sudjelovali su i predstavnici Hrvatskog saveza udruga invalida rada.

XV godina Nacionalne zaklade

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva tijekom 22. i 23. listopada održala je u Varaždinu u koncertnoj dvorani HNK treće regionalno obilježavanje XV godina djelovanja i sustavne podrške razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te VI godina djelovanja kao Posredničko tijelo razine 2

Obilježavanje je započelo svečanim otvorenjem uvodnim pozdravima upraviteljice Nacionalne zaklade gđe Cvjetane Plavša-Matić, zamjenice gradonačelnika Grada Varaždina gđe Sandre Malenica i načelnice sektora za upravljanje horizontalnim procesima pri Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava gđe Zrinke Malešević Sučić. Poslije svečanog otvorenja uslijedili su uvodni paneli o važnosti podrške razvoju civilnoga društva kroz nacionalno financiranje i ESF o kojima su govorili: gđa Zrinka Malešević Sučić, načelnica Sektora za upravljanje horizontalnim procesima u Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava, gđa Helena Beus, ravnateljica Vladinog ureda za udruge te g. Drago Vručinić, upravitelj Zaklade Zamah - regionalne zaklade za lokalni razvoj. Nakon uvodnih panela zamjenica upraviteljice za razvojne programe Nacionalne zaklade gđa Marija Boltek održala je uvodno izlaganje o prioritetima društvenog razvoja u Republici Hrvatskoj u idućih 5 godina nakon čega su se svi sudionici uključili u radne skupine kroz strukturirane razgovore za radnim stolovima raspoređenim prema tematskim cjelinama.

Drugog dana regionalnog događanja održana su četiri predavanja: Informacije o mogućnostima financiranja organizacija civilnoga društva iz nacionalnih izvora, EU fondova i kroz prekogranično doniranje o kojim su govorili gđa Cvjetana Plavša-Matić, upraviteljica Nacionalne zaklade, gđa Marija Boltek, zamjenica upraviteljice za razvojne programe te g. Luka Bogdan, zamjenik upraviteljice za EU programe. Predavanje na temu „Komunikacija i odnosi s javnošću u digitalnom dobu“ održala je gđa. Krešimira Rendulić iz Prorus komunikacija. Gospođa Danijela Stepić iz Ministarstva financija održala je predavanje na temu Kvalitetno upravljanje u organizacijama civilnoga društva u kontekstu korištenja EU fondova, a g. Igor Vulje iz Agencije za zaštitu osobnih podataka govorio je o Uredbi o zaštiti osobnih podataka (GDPR) u organizacijama civilnoga društva. Ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada na trećem regionalnom obilježavanju XV godina djelovanja i sustavne podrške razvoju civilnoga društva u Republici Hrvatskoj te VI godina djelovanja kao Posredničko tijelo razine 2 Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva sudjelovale su djelatnice Ivana Znaor i Nataša Franić

Edukacija iz područja e-učenja

U Sveučilišnom računalnom centru u Zagrebu za predstavnike 8. Centra znanja održana je izobrazba iz područja e-učenja

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, u sklopu 8. Centra znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom, organizirala je izobrazbu za predstavnike saveza udruga osoba s invaliditetom iz područja e-učenja u Sveučilišnom računalnom centru Sveučilišta u Zagrebu (SRCE). E-učenje obuhvaća proces obrazovanja uz upotrebu informacijske i komunikacijske tehnologije, koja doprinosi unaređenju kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja. Cjelokupna izobrazba obuhvaćala je šest cjelina, a vodile su je Irena Jandrić, Sandra Kučina Softić, Tamara Birkić i Zvonko Martinović. Ciklus edukacija završio je 12. lipnja 2018. godine radionicom „Izrada i vrednovanje kvalitetnih neformalnih online obrazovnih sadržaja“.

E-učenje i cjeloživotno obrazovanje

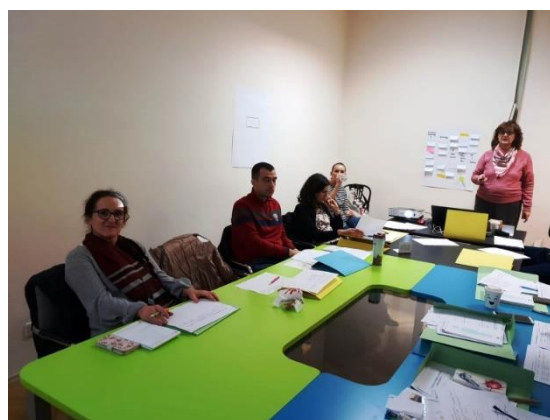
U Sveučilišnom računalnom centru u Zagrebu 15. svibnja 2018. godine započela je izobrazba iz područja e-učenja

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, u sklopu 8. Centra znanja za unapređenje kvalitete življenja osoba s invaliditetom, organizirala je izobrazbu za predstavnike saveza udruga osoba s invaliditetom iz područja e-učenja u Sveučilišnom računalnom centru Sveučilišta u Zagrebu (SRCE). E-učenje obuhvaća proces obrazovanja uz upotrebu informacijske i komunikacijske tehnologije, koja doprinosi unaređenju kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja. E-učenje odvijalo se kroz šest cjelina.

Menadžment volontera

U Zagrebu je dana 20. i 21. studenoga 2018. godine održana radionica „Menadžment volontera u sklopu projekata financiranih kroz Europski socijalni fond“ u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. Tijekom dva dana trajanja radionice, Mirela Despotović i Marija Brebrić iz Centra za civilne inicijative predstavile su značaj volontiranja, njegove zakonske okvire te detaljno prošle korake volonterskog ciklusa, od samog planiranja do evaluacije i vrednovanja volonterskog programa. Na Radionici je sudjelovala Valentina Hojsak poslovna tajnica HSUIR-a.

Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada

U Ministarstvu rada i mirovinskoga sustava 12. rujna 2018. godine održana je radionica o pozivu „Tematske mreže za društveno-ekonomski razvoj te promicanje socijalnog dijaloga u kontekstu unapređivanja uvjeta rada“ Riječ je o pozivu ukupne vrijednosti 80.000.000,00 kn koji za cilj ima jačanje kapaciteta organizacija civilnoga društva za postizanje učinkovitog dijaloga s javnom upravom, socijalnim partnerima i visokoobrazovnim institucijama u oblikovanju i provođenju reformi te jačanje socijalnog

dijaloga u kontekstu kreiranja boljih uvjeta rada s naglaskom na sezonske poslove.

Digitalizacija procesa financiranja projekata/programa udruga iz Proračuna Grada Zagreba

Grad Zagreb organizirao je edukaciju o digitalizaciji procesa financiranja projekata/programa udruga (ePrijava) iz Proračuna Grada Zagreba. Grad Zagreb za 2018. godinu financiranje aktivnosti udruga iz sredstava proračuna Grada Zagreba putem Javnog natječaja za financiranje projekata/programa provodi isključivo u elektroničkom obliku. Stoga je Grad Zagreb organizirao edukaciju potencijalnih prijavitelja poštujući programska usmjerenja

udruga kao i dosadašnja iskustva Grada u vezi s prioritetnim područjima prijave. Edukacija se provela u prostorijama Kongresne dvorane Zagrebačkog velesajma. Uz prezentaciju samog sustava podnošenja prijave na natječaj (e-Prijavnice) provedena je edukacija na praktičnim primjerima. Svim sudionicima edukacije podijeljeni su radni materijali.

Održana info-radionica u Zagrebu

U Zagrebu je 6. veljače 2018. godine održana info-radionica za potencijalne prijavitelje u okviru otvorenog Poziva na dostavu projektnih prijedloga „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – Faza 1“, sufinanciranog iz Europskog socijalnog fonda (ESF). Cilj natječaja je unaprijediti socijalnu uključenost i promovirati pomirenje poslovnog i obiteljskog života pružajući podršku razvoju učinkovitih i uključivih socijalnih usluga kroz različite projekte namijenjene razvoju regionalne ravnomjernosti i dostupnosti specifičnih usluga i programa te suzbijanju siromaštva i socijalne isključenosti korisničkih skupina. Prihvatljivi prijavitelji su udruge, vjerske zajednice,

ustanove socijalne skrbi, zaklade, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, međunarodne organizacije te vijeća nacionalnih manjina, koordinacije i drugi oblici udruživanja nacionalnih manjina. Ovaj se Poziv, ukupne vrijednosti od 110.150.000,00 kn, planira u okviru Operativnog programa "Učinkoviti ljudski potencijali", financiranog putem Europskog socijalnog fonda (ESF). Rok za dostavu projektnih prijedloga je 18. travnja 2018. godine. Održane su info-radionica u Vukovaru, Slavonskom Brodu, Čakovcu, Zadru, Rovinju i Dubrovniku.

„Promocija udruga – osigurajte vidljivost vaše organizacije“

SpajaLICA HUB – platforma za dijeljenje znanja, 31. siječnja 2018. godine, održala je predavanje/radionicu „Promocija udruga – osigurajte vidljivost vaše organizacije!“ U prvom dijelu predavanja saznali smo zašto je važno osigurati vidljivost udruge, kako izraditi komunikacijsku strategiju, kako voditi odnose s medijima u udrugama te kako koristiti društvene mreže za promociju. Drugi dio edukacije bio je rad u grupama gdje smo naučeno primijenili na praktičnim primjerima. Predavanja su održale Nikolina Bradić Belobrajdić, (voditeljica projekta INA) , Ivana Zima (Hrvatski savez gluhoslijepih osoba Dodir) i Kristina Ivanković (PR agancija). Na predavanju / radionici je sudjelovao i Hrvatski savez udruga invalida rada.

Posebnosti u postupanju prema osobama s invaliditetom u zatvorskom sustavu”

U suradnji s Upravom za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa – Kaznionice u Lepoglavi, održana je izobrazba službenika zatvorskog sustava “Posebnosti u postupanju prema osobama s invaliditetom u zatvorskom sustavu” dana 16. siječnja 2018. godine. Svrha održane edukacija je pružanje informacija o izazovima s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom, kao i način prilagodbe određenih međunarodnih i nacionalnih zakona, dokumenata te općih okvira Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom. Uz edukacijski tim, Leke Sokolaj, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada predstavio je zakonodavni okvir s posebnim osvrtom na Zakon o suzbijanju diskriminacije te upoznavanje s praksom i presudama Europskog suda za ljudska prava. Poseban naglasak stavio je na problem nečovječnog postupanja prema osobama s invaliditetom u zatvorskom sustavu EU.

ODRŽANA JADRANSKA KONFERENCIJA HSGN-A

Dana 28. studenoga 2018. godine u Hotelu Laguna, u Zagrebu, Hrvatski savez gluhih i nagluhih organizirao je Jadransku konferenciju na temu 'Prava gluhih i nagluhih - što se promijenilo od 2016. godine'.

Skup su svojim prisustvom i izlaganjem uveličali Marica Mirić (SOIH), Anton Petrič (Zveza glušnih i naglušnih Republike Slovenije), Helena Majerić (Ured za socijalnu zaštitu i OSI iz grada Zagreba), Mihailo Gordić (Savez gluhih Srbije), Darja Pajk (Europska federacija nagluhih – EFHOH), Tomislav Benjak, HZJZ, Marijana Senjak, Središnji ured HZZ-a i Darijo Jurišić zamjenik Pravobraniteljice za osobe s invaliditetom. Na Konferenciji je sudjelovala Valentina Hojsak, poslovna tajnica HSUIR-a.

TRIBINA "NASILJE U OBITELJI I OSOBE S INVALIDITETOM"

Hrvatski savez udruga osoba s tjelesnim invaliditetom je dana 29. studenog 2018. obilježio 03. prosinac - Međunarodni dan osoba s invaliditetom održavanjem javne tribine na temu "Nasilje u obitelji i osobe s invaliditetom", na Tribini Grada Zagreba, Kaptol 27, s početkom u 10.00 sati.

HSUTI je Tribinu održao u okviru projekta "Zajedno protiv nasilja" pod pokroviteljstvom Zagrebačke županije, kojim skreće pozornost na posebno ranjivu skupinu žrtava nasilja – osobe s invaliditetom, koje

osim u obitelji, nasilje doživljavaju i u institucionalnom te socijalnom okruženju. Sudionici Tribine okupili su se s ciljem informiranja osoba s invaliditetom o zaštiti od nasilja u obitelji, pri čemu su upozorili javnost kako je problematika nasilja u obitelji osoba s invaliditetom nedovoljno istražen i prepoznat problem. Pored navedenog, govorilo se i o djelovanju resornih institucija i stručnjaka u području zaštite osoba s invaliditetom od nasilja u obitelji, statističkim pokazateljima, dosezima znanstvenih istraživanja, te normativnom reguliranju nasilja u obitelji. Na tribini je sudjelovala Nataša Franić koordinatorica projekta i programa HSUIR-a.

Obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom i Dan Ustanove URIHO

Dana 03. prosinca 2018. godine u Koncertnoj dvorani Vatroslav Lisinski, u tradicionalnoj organizaciji ustanove URIHO svečano je obilježen Međunarodni dan osoba s invaliditetom i Dan Ustanove URIHO.

Program svečanog obilježavanja činili su izložba radova kreativnih radionica, Okrugli stol na temu Nesvjesna diskriminacija osoba s invaliditetom, svečani koncert i dodjelu povelje Ivančica – priznanja koje Ustanova URIHO dodjeljuje zaslužnim institucijama i osobama koje

dosprinosu i sudjeluju u promicanju djelatnosti profesionalne rehabilitacije i zapošljavanju osoba s invaliditetom. Ispred HSUIR-a prisustvovala je stručna služba.

Javna tribina povodom obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa

Hrvatski savez slijepih organizirao je 15. listopada 2018. godine javnu tribinu kojom je obilježio Međunarodni dan bijelog štapa

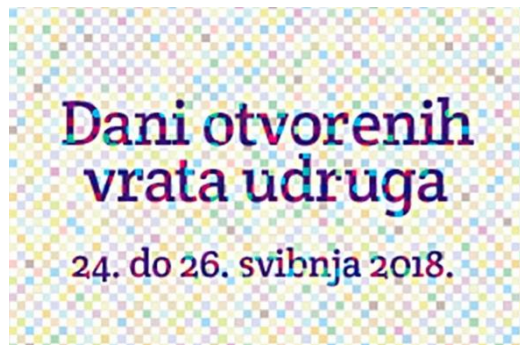

U ponedjeljak, 15. listopada 2018. u zgradi Hrvatskog saveza slijepih, održana je javna tribina povodom obilježavanja Međunarodnog dana bijelog štapa, jednog od najčešće korištenih pomagala slijepih osoba. Nakon uvodnih govora izvršne direktorice i predsjednika Saveza, djelatnica Hrvatske knjižnice za slijepe, Ivana Vinko, na Brajevom pismu je pročitala svoj ovogodišnji esej "Jeste li vidjeli Brajicu?".

Na panel diskusiji na temu "Brajevo pismo - osnova pismenosti slijepih", u kojoj su posjetitelji tribine mogli diskutirati o važnosti Brajevog pisma u kvalitetnom obrazovanju slijepih osoba. U sklopu ove diskusije posjetitelji su informirani o novoj paleti usluga Hrvatskog saveza slijepih - ispisu materijala na Brajici i izradu reljefnih crteža, a prezentiran je i novi Brajevi pisac koji pruža mogućnost istovremenog ispisa materijala na Brajici i na standardnom tisku, što omogućuje da se istim materijalom služe i slijepe i videće osobe.

Za ugodno glazbeno uljepšavanje tribine zaslužan je Petar Rožić, učenik privatne glazbene škole „Iva Kuprešak" sa pravom javnosti, koji je na gitari izveo glazbenu točku J. S. Bacha: Prvu cello suitu, Preludij.

Na tribini ispred Hrvatskog saveza udruga invalida rada sudjelovala je koordinatorica programa Nataša Franić.

Dani otvorenih vrata udruga

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske već tradicionalno organizira Dane otvorenih vrata udruga u razdoblju od 24. do 26. svibnja 2018.

GOSTOVANJE U EMISIJI "DEVETI KRUG" RADIO SLJEME

Izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj gostovao je u radio emisiji Deveti krug

Izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj gostovao je u emisiji Deveti krug na Radio Sljemeni. Kako se kategoriziraju invalidi rada i što im donosi novi Zakon o socijalnoj skrbi? Što se događa s revizijskim postupcima? Tko su ljudi s

invaliditetom koji se nikako ne nalaze na tržištu rada? Kakav je položaj invalida rada u društvu? Odgovore na ova, ali i mnoga druga pitanja vezana za invalide rada možete saznati preuzimanjem linka: <http://radio.hrt.hr/radio-sljeme/ep/invalidi-rada-zakon-o-socijalnoj-skrbi/254647/>

Šesto čulo - Nacionalni dan invalida rada Hrvatske - 21. ožujka

U emisiji Šesto čulo HRT RADIO PRVI PROGRAM 21. ožujka 2018. godine gostovao je predsjednik HSUIR-a Josip Petrač, izvršni direktor HSUIR-a Leke Sokolaj te predsjednica Udruge invalida rada Zagreba, Nada Vorkapić

Povodom Nacionalnog dana invalida rada Hrvatske – 21. ožujka i kampanje „Tjedan dana invalida rada“ na HRT RADIO PRVI PROGRAM emitirana je emisija Šesto čulo. Urednica emisije Miruna Kastratović ugostila je predsjednika HSUIR-a, Josipa Petrača, izvršnog direktora HSUIR-a, Leke Sokolaja te predsjednicu Udruge invalida rada Zagreba, Nadu Vorkapić. Ukoliko ste propustili emisiju Šesto čulo emitiranu 21. ožujka 2018. godine, možete je poslušati na linku: [http://radio.hrt.hr/data/aod/1_Program/20180321_SESTO_CULO_\(23702984\).m3](http://radio.hrt.hr/data/aod/1_Program/20180321_SESTO_CULO_(23702984).m3).

GOSTOVANJE U EMISIJI "ISTI SMO", Z1

Povodom Nacionalnog dana invalida rada - 21. ožujka i u sklopu kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" gostovali smo u emisiji Isti smo na Z1 televiziji

O ciljevima kampanje "Tjedan dana s invalidima rada" razgovarali su predsjednik HSUIR-a Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj te članica Predsjedništva Nada Vorkapić.

IN PORTAL

LIDER

INFORMATIVNI CENTAR ZA MLADE ZAGREB

T-PORTAL

URIHO

UDRUGA POSLODAVACA U ZDAVSTVU

GRAD BELIŠĆE

JUTARNJI LIST

NOVI LIST

HRT – PRVI PROGRAM RADIO

RADIO ZAGORJE

RADIO 92 FM

OBJEKTIVNO.hr

Z1 TELEVIZIJA

HRT ŽUPANIJSKA PANORAMA

HRVATSKI SAVEZ UDRUGA CEREBRALNE I DJEČJE PARALZE

UDRUGA INVALIDA KRIŽEVCI

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOG SUSTAVA

**UDRUGA INVALIDA RADA GRADA
SLAVONSKI BROD**

**Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21.
ožujak**

Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujka, Udruga invalida rada grada Slavonki Brod obilježila je Danom otvorenim vratima. Članovi Udruge kao i zainteresirana javnost mogla se поближе upoznati s radom Udruge, ali i s različitim

društveno korisnim projektima kao i mogućnostima volontiranja u Udruzi.

**Izborna skupština Udruge invalida
rada grada Slavonki Brod**

Temeljem Odluke Izvršnog odbora od 08. ožujka 2018. godine te temeljem članka 25. Statuta Udruge invalida rada grada Slavonki Brod održana je Izborna skupština. Skupština se održala dana 26. ožujka 2018. godine u prostorijama same Udruge. Prije Izborne skupštine članovima je izneseno Izvješće o radu za 2017. godinu te Financijsko izvješće za 2017. godinu. Za predsjednicu Udruge izabrana je Jasmina Polak. Nakon radnog dijela Skupštine izvršni direktor HSUIR-a Leke Sokolaj je održao pravno savjetovanje za članove Udruge kao i predavljanje novih izmjena zakonskih odredbi koje donosi mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Također je predstavio mjere za zapošljavanje osoba s invaliditetom. Predsjednik HSUIR-a Josip Petrač održao je predavanje o stanju civilnog društva u cjelini, ali s posebnim osvrtom na udruge osoba s invaliditetom. Predsjednik Nadzornog odobora HSUIR-a

Ivica Lazić nazočio je Izornoj Skupštini.

Jasmina Polak, predsjednica

UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA

Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujak

Nacionalni dan invalida rada u Rijeci, u sklopu kampanje »I dalje s ružom«, obilježila riječka i primorsko-goranska Udruga invalida rada, u svojim prostorima u Kružnoj ulici 3. Održana su »otvorena

vrata« udruge, susret onih koji u udruzi rade kao volonteri ili kao zaposleni, onih koji su njezini članovi i drugih građana. Osnovana prije pola stoljeća, udruga danas broji 674 člana, informira o pravima invalida rada, posebno na području zdravstvene i socijalne skrbi, te im pomaže ostvariti ih. Udruga je neprofitna, socijalno humanitarno usmjerena, za sve ljude koji su tijekom radnog vijeka postali invalidi. Putem udruge rješavaju neka svoja pitanja, neke povlastice. Udruga je ustvari produžena ruka Grada Rijeke i PGŽ-a. U sklopu javnih radova u Udruzi su zaposlene dvije mlade žene koje obilaze starije i nemoćne članove u njihovim domovima i pomažu im i u kućanstvu. Invalidima rada pomažemo i oko papirologije koja im treba za ostvarenje njihovih prava, štoviše, mi za njih idemo u ustanove u koje trebaju ići – uputila je, među ostalim, Nevenka Bakarčić, dugogodišnja tajnica volonterka Udruge. Ante Štulić, predsjednik volonter gotovo tri i pol desetljeća i već u petom mandatu dopredsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada objasnio je da u Hrvatskoj postoje još 34 ovakve udruge i da im se ljudi koji su na poslu postali invalidi uvijek mogu javiti s pitanjima o svojim pravima. Riječkoj udruzi mogu se obratiti i na telefon 051/371- 174, od ponedjeljka do petka od 9 do 11 sati. Poučen vlastitim iskustvom, znam da čovjeka skoro svi napuste kad ostane bolestan, postane invalid. To mi je bio motiv da pomažem drugima te zato tako dugo volontiram u ovoj udruzi. I to po onoj narodnoj da treba znati prići čovjeku: ne da si bolji od njega, nego da si bolji za njega. Zbog takvog rada i supporta, imamo i tako velik broj članova. Znamo da velik problem imaju ljudi koji rade kod privatnih poduzetnika, još veći od onih koji rade u velikim tvrtkama, jer oni nemaju informacije o svojim pravima kad se razbole – i ova im je udruga dragocjena – objasnio je Štulić. Nama se ljudi mogu obratiti, i obraćaju se za znak pristupačnosti, za pribavljanje rješenja za Ministarstvo mora i prometa, tj. popust pri registraciji automobila, za HRT povlastice, za Tcom povlastice i druge, kao i općenito s pitanjima o svojim pravima. Pogotovo nam se obraćaju ljudi koji dobiju postotak tjelesnog oštećenja i oni koji su ga već imali, ali im se zdravstveno stanje tijekom godina pogoršalo pa ne znaju kamo dalje, koja prava i povlastice mogu ostvariti – upućujemo ih u to, objasnila je, među ostalim, ekonomistica Marija Bunjevac, administratorica i koordinatorica projekata udruge.

Ante Štulić, predsjednik

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI

„Aktivno starenje – pomoć starijim osobama u svakodnevnim životnim potrebama“

U Multimedijskoj dvorani Gradske knjižnice „Franjo Marković“ Križevci dana 30. siječnja 2018. održana je početna konferencija projekta „Aktivno starenje – pomoć starijim osobama u svakodnevnim životnim potrebama“. Projekt financira Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu od 80.000 kn. Projekt se provodi od 01. studenoga 2017 do 31. listopada 2018. godine. Nositelj projekta je Udruga

osoba s invaliditetom Križevci, a partner je Centar za socijalnu skrb Križevci. Korisnici projekta su starije osoba (s kroničnom bolešću, s invaliditetom, koje žive same, korisnici socijalne skrbi, sa ruralnog područja i umirovljenici). Cilj projekta je uspostava koordiniranog sustava pomoći starijim osobama s invaliditetom. Osigurati besplatnu uslugu prijevoza starijih osoba koje ujedno imaju i neki oblik invaliditeta, a žive u ruralnim područjima naših okolnih općina (Sv. Ivan Žabno, Gornja Rijeka, Kalnik i Sv. Petar Orehovec). Osigurati im dostupnost medicinskih i drugih usluga. **Aktivnosti:**

1) Prijevoz za starije osobe - kombi vozilom Udruge 4 sata dnevno (od ponedjeljka do petka) osigurati prijevoz korisnika (odlazak liječniku, rješavanje statusnih pitanja, specijalističkih pregleda, odlazak na sud, poreznu upravu ili policijsku postaju, u ljekarnu, nabavu živežnih namirnica, rješavanja administrativnih stvari u gradu)

2) Pomoć starijim osobama pri različitim socijalnim aktivnostima - osoba koju ćemo zaposliti na 4 sata pružati će pomoć starijim osobama prilikom radnji svakodnevnog života

Ispred Koprivničko-križevačke županije sve prisutne je pozdravio zamjenik župana g. Ratimir Ljubić, a ispred Grada Križevaca pročelnik Upravnog odjela za društvene djelatnosti g. Mladen Tenodi, te su zaželjeli uspjeh u provođenju ovog projekta.

Sve prisutne je pozdravila i ravnateljica Centra za socijalnu skrb Križevci, Sanja Jakopović, soc. radnica, te naglasila važnost programa u pružanju socijalnih usluga na ovom našem području.

Petar Gatarić, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA VARAŽDIN

Valentinovo

U subotu, 17. veljače 2018. godine u Gornjoj Dubravi organizirali smo jedno zabavno druženje povodom svetog Valentina. Uz glazbu i ples, naravno prema našim mogućnostima, članovi Udruge su se podružili, zabavili, nasmijali, raspoložili i dobro rekreirali u ovom zimskom periodu, zajedno sa svojim srodnim dušama i prijateljima.

Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujak

Povodom Nacionalnog dana invalida rada i u sklopu našeg projekta „Boljim socijalnim uslugama do kvalitetnijeg života osoba s invaliditetom" u prostorijama Udruge organizirali smo "Dane otvorenih vrata". Cilj nam je bio promoviranje prava invalida rada i osoba s invaliditetom te borbe protiv predrasuda i štetnih postupaka prema invalidima rada u svim područjima života. U goste smo pozvali predstavnika Crvenog križa, magistra sestrinstva Stanka Šinceka. On nam je prezentirao i prikazao AVD aparat - automatski vanjski defibrilator. Pokazao je kako se koristi i na koji način ga upotrijebiti na nesrećenoj osobi, koja je doživjela srčani zastoj. Kako pomoću elektrošoka ponovno pokrenuti srce i spasiti život nesrećenoj osobi. Predavanje je bilo jako zanimljivo i edukativno svim prisutnim članovima.

Vladimir Detoni, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SISKA

Aktivnosti u Udruzi

Svakog utorka i četvrtka održavaju se naše redovne radionice – „Družionice“. Rješavamo mozgalice, opuštamo se uz kreativan rad, pijemo kavicu i čaj ... trudimo se našim članovi omogućiti korisno i ugodno popodne.

Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujak

Udruga invalida rada grada Siska tradicionalno je obilježila Nacionalni dan invalida rada. Ove godine obilježavanje smo započeli brigom o zdravlju naših članova. U suradnji s Dentamedom mjerili smo šećer u krvi i tlak, a nastavili sa sportskim druženjem.

Pod sloganom " I dalje sa ružom..." pod pokroviteljstvom Sisačko-moslavačkog župana gospodina Ive Žinića na Gradskoj tržnici u Sisku, postavili smo info štand s radovima naše kreativne radionice. Župan Ivo Žiniću i dožupan Ivan Celjak su sa članicama Udruge, prisutnim građanima podijelili crvene ruže simbol invalida rada. Našu zahvalnost upućujemo Gradskoj tržnici Sisak te cvijećarnama: "Sanja", "Majda", "Spas", "Vranić" i "Lampaš" na doniranim ružama. Zahvalni smo i svim našim sugrađanima koji su posjetili naš info-stand

kao i štand sa izloženim radovima naše kreativne radionice te nam na taj način dali potporu u nastojanjima za učinkovito rješavanje problema osoba s invaliditetom.

Obilazak dvorca Trakošćan

Članovi naše Udruge uživali su u vrlo lijepom izletu, naime dan je bio prekrasan i proveli smo ga u sjevernom Hrvatskom zagorju okruženi krajolikom izuzetne prirodne ljepote. Naša prva destinacija bio je Trakošćan i obilazak Dvorca koji je danas uređen kao muzej. Dvorac smo obišli uz vodiča. Današnji izgled dvorca potječe iz sredine 19. stoljeća kada je grof Juraj VI Drašković obnovio ruševan srednjovjekovni grad i pretvorio ga u udoban i raskošan dvorac u neogotičkom stilu. Nakon uživanja u dvorcu i okolišu izuzetne ljepote imali smo ručak i kupaje u Krapinskim Toplicama.

Branka Pažur,

predsjednica

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM VUKA - VUKOVAR

Aktivnosti u Udruzi

Udruga osoba s invaliditetom VUKA Vukovar, je sa svojim članicama i članovima obilježila Svjetski dan bolesnika, te je tom prigodom održana kratka radionica o ocuvanju zdravlja koju su vodile medicinske sestre Doma Zdravlja Vukovar, a obilježen je i Dan žena, kojom prigodom su osim članica UOSI VUKE, proslavu upotpunile i članice Multiple skleroze VSZ i Mirovne grupe mladih DUNAV Vukovar.

Dorđe Bošnjak, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA DARUVAR

Nacionalni dan invalida rada

Članovi Udruge invalida rada Daruvar obilježili su Nacionalni dan invalida rada. U razdoblju od 19. ožujka do 23. ožujka 2018. godine obilježavajući kampanju „Tjedan dana s invalidima rada“, održali smo otvorena vrata Udruge. Zajedničkim druženjem članova i gostiju kroz kreativne radionice, izradu aranžmana, pisanica i prigodnih košarica povodom Uskršnjih blagdana.

KREATIVNE RADIONICE

SPORTSKA NATJECANJA

Također je održano već tradicionalno sportsko natjecanje u pikadu, visećoj kuglani i nabaci krug i belotu u prostoru Udruge s UOSI,US, UGIN i UDCDPNO.

Zamjenica predsjednica

Mirjana Pahoki

**UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM
GRADA DUGA RESA - Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujak**

Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa obilježila je Nacionalni dan invalida rada Hrvatske – 21. ožujka, prigodnim štandom. Zainteresirana javnost mogla se поблиže upoznati s radom Udruge, ali i s društveno korisnim projektima i programima kao i mogućnostima volontiranja u Udruzi. Udruga je u suradnji sa članovima te zaposlenim osobnim asistentima dijelila ruže - simbol invalida rada. Osim podjela ruža za sve naše članove te ostale osobe organizirali smo prezentaciju Agencije Pavletić koja je svima pokazala svoje proizvode. Ruže i letke o pravima osoba s invaliditetom i invalida rada dijelili smo našim članovima.

Prijem Hrvatskog saveza udruga invalida rada

U prostorijama Udruge invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa 24. ožujka 2018. godine ugostili smo predstavnike HSUIR-a. Njihov posjet bio je dijelom Kampanje organizirane povodom Nacionalnog dana invalida rada Hrvatske. Kampanja "Tjedan dana s invalidima rada" imala je za cilj informirati javnost o općim i posebnim problemima invalida rada te u tom smislu predložiti rješenja, uz unapređenje njihova položaja u društvu. Slijedom toga Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa odabrana je za njihov posjet. Tijekom posjeta izmijenili smo neke bitne informacije i ukazali na problematiku s kojom se Udruga, kao i sve ostale udruge, srećemo svakodnevno. Posjet je bio pun informacija i dobrih zaključaka na obostrano zadovoljstvo.

Ismeta Bečirević, tajnica

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE

Humanitarni uskršnji sajam

Humanitarni uskršnji sajam održan je 23. ožujka 2018. godine u Kutini. Sredstva od prodanih ukrasnih predmeta idu za liječenje bolesne djece s područja grada Kutine. Humanitarni sajam se organizira svake godine, a organizator je Društvo naša djeca Kutina. Naša udruga sudjeluje na humanitarnom sajmu s proizvodima iz naše Kreativne radionice.

Božidar Cesar, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Udruga okuplja 80 članova. Pruža usluge savjetovanja iz različitih područja; o pravima i uslugama iz sustava socijalne skrbi, organiziramo radionice o rizicima nastanka depresije i načinu liječenja, radionice o usamljenosti i kako ju prevladati, o vježbama za osobe s invaliditetom i starije osobe, o prehrani za osobe starije dobi, radionice kulturno-umjetničkog sadržaja, obilježavamo Dane osoba s invaliditetom, tjedan mobilnosti, dan starijih osoba, dane otvorenih vrata Udruga, organiziramo izlete članove i osobe starije životne dobi. Organiziramo

tematske radionice i razne aktivnosti vezane za prevenciju invalidnosti i položaja osoba s invaliditetom. Izazovi u djelovanju Udruge su nezainteresiranost zajednice ali i članova Udruge za aktivnije sudjelovanje u radu kako u Udruzi tako i u zajednici. Izazovi u radu s korisnicima su ti da ih je teško uključiti u aktivno djelovanje u Udruzi radi udaljenosti tj. loše prometne povezanosti s gradom, ali kod nekih je i osjećaj da su bezvrijedni. Doprinos zajednici je taj da davanjem inicijativa i prijedloga sudjeluje u donošenju zakona i propisa na području zdravstvene zaštite, mirovinskog osiguranja, kulture, rekreacije, invalidskog sporta... Imamo dobru suradnju sa drugim udrugama UIR GK, UCIR, DMSKŽ, kao i sa HSUIR-om i Savezom udruga osoba s invaliditetom Karlovačke županije koji nam pomažu u radu kroz pomoć u pisanju projekata, u provođenju aktivnosti, pravnom savjetovanju i financijskom poslovanju.

Mirjana Markešić, predsjednica

UDRUGA INVALIDA RADA ĐAKOVO

Udruga invalida rada Đakovo koja djeluje na području grada Đakovo i Đakovštine svake godine organizira za svoje članove odlazak u lječilište u Banju vrućicu u Tesliću i to u proljeće i jesen. Tako je i u razdoblju od 19.03.2018-29.03.2018 na lječenje išlo 120 naših

članova. Ondje su im osim prijevoza, osiguranja i boravka u hotelu uz puni pansion bili osigurani i pregledi liječnika i stomatologa, te terapije ovisno o stanju svakog pacijenta. Veliki broj zainteresiranih članova koji svake godine ide u lječilište pokazuje kako su naši članovi, invalidi i umirovljenici u teškom položaju i zdravstvenoj situaciji.

Stjepan Fekete, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE

Prijem kod gradonačelnika Grada Kutine

*Uoči godišnje Skupštine
Udruge invalida rada
grada Kutine, 26. travnja
2018. godine održan je
prijem kod kutinskog
gradonačelnika Zlatka
Babića kojem su nazočili
predsjednik HSUIR-a Josip
Petrač, izvršni direktor
HSUIR-a Leke Sokolaj, predsjednik Nadzornog odbora HSUIR-a Ivica Lazić te
predsjednik Udruge invalida rada grada Kutine Božidar Cesar*

Gradonačelnik Babić podržao je rad Udruge rekavši kako su vrata Grada Kutine otvorena za sva pitanja i podršku aktivnostima Udruge invalida rada, te da će se, sukladno mogućnostima, pomoći unapređenju rada i aktivnosti ove Udruge.

Tijekom prijema predstavnici HSUIR-a informirali su gradonačelnika o aktivnostima koje provode u svojim udrugama, ali su isto tako istaknuli probleme s kojima se susreću. Kao najveće probleme izdvojili su financiranje rada Udruge te naglasili kako očekuju snažnije financijsko praćenje jedinica lokalne samouprave. Nakon prijema, održana je godišnja Skupština na kojoj je predsjednik Udruge invalida rada grada Kutine, Božidar Cesar podsjetio na važnost rada i aktivnosti Udruge. Istaknuo je kako Udruga danas broji oko 450 članova, te obuhvaća područje od Jasenovca do Velike Ludine. U planu za 2018. godinu planira se proširiti broj članova, povećati broj socijalnih usluga te više poraditi na senzibiliziranju javnosti.

Udruga invalida Donja Stubica

27. tradicionalno hodočašće i susret osoba s invaliditetom u Mariji Bistrici

Udruga invalida Donja Stubica 10. kolovoza 2018. godine po dvadeset sedmi puta organizirala je tradicionalni Međunarodni susret osoba s invaliditetom u Mariji Bistrici

Međunarodno druženje osoba s invaliditetom otvorila je predsjednica Županijske skupštine Vlasta Hubicki. Okupljene članove dvadesetak udruga osoba s invaliditetom iz Hrvatske, Slovenije i Italije pozdravili su i načelnik Marije Bistrice, Josip Milički kao i predsjednik Udruge invalida Donja Stubica, Stjepan Ključariček. Sudionici događanja i ove su godine susret započeli odlaskom na misu u Svetište Majke Božje Bistričke nakon čega su uslijedili tradicionalni Sportski susreti. Na susretu je sudjelovao predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josip Petrač sa suradnicima.

Stjepan Ključariček, predsjednik

UDRUGA OSOBA S INVALIDITETOM KRIŽEVCI

18. SUSRET OSOBA S INVALIDITETOM HRVATSKE “KRIŽEVCI 2018”

Udruga osoba s invaliditetom Križevci, na blagdan sv. Marka Križevčanina, 8. rujna 2018. godine u restoranu „Vojarna“, uz pokroviteljstvo Grada Križevaca, održala je 18. susret osoba s invaliditetom Hrvatske „Križevci 2018.“

Udruga osoba s invaliditetom Križevci, na blagdan sv. Marka Križevčanina, 8. rujna 2018. godine u restoranu „Vojarna“, uz pokroviteljstvo Grada Križevaca, održala je 18. susret osoba s invaliditetom Hrvatske „Križevci 2018“.

Susretu je nazočilo oko 200 osoba s invaliditetom iz 16 udruga osoba s invaliditetom iz 15 gradova, kao i osobe iz javnog, političkog, kulturnog i vjerskog života.

Sudionici 18. susreta sudjelovali su i na misnom slavlju na Strossmayerovom trgu u Križevcima koje je predvodio mons. Ivan Šaško, pomoćni biskup zagrebački, a nakon misnog slavlja, 18. susret posjetio je i blagoslovio jelo mons. Tomislav Rogić, biskup šibenski. Nakon ručka nastavljeno je druženje osoba s invaliditetom uz razgovor, glazbu i ples. Na 18. susretima osoba s invaliditetom sudjelovali su predsjednik HSUIR-a, Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj te predsjednik Nadzornog odbora Ivica Lazić.

Petar Gatarić, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA KUTINE

ODRŽANI XI. SUSRETI UDRUGE INVALIDA RADA KUTINA

Udruga invalida rada Kutine organizirala je 11. Susrete invalida rada pod pokroviteljstvom i financijskom potporom Sisačko – moslavačke županije i Grada Kutine

Udruga invalida rada Kutine organizirala je 11. Susrete invalida rada pod pokroviteljstvom i financijskom potporom Sisačko – moslavačke županije i Grada Kutine. Susrete je otvorio kutinski gradonačelnik Zlatko Babić. Gradonačelnik je izdvojio odličnu suradnja koju Grad ostvaruje s Udrugom invalida rada. Puno uspjeha u radu Udruzi poželio je i saborski zastupnik Željko Lenart ukazujući na potrebu mijenjanja zdravstvenog sustava u korist građana, posebno onih najranjivijih skupina. Nakon obraćanja predsjednika Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Josipa Petrača predavanje je održao izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaja o sve aktualnijoj temi doživotnog i dosmrtnog uzdržavanja. Susreti su završili zajedničkim druženjem uz razne igre u pikadu, boćanju, šahu i kartanju. U okviru Susreta, gosti su u Kutini organizirano posjetili Crkvu sv. Marije Snježne, te kutinski Muzej Moslavine.

Božidar Cesar, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA I OSTALIH OSOBA S INVALIDITETOM GRADA DUGA RESA - Međunarodni dan osoba s invaliditetom i Redovna izvještajna Skupština Udruge

Međunarodni dan osoba s invaliditetom – 03 prosinac, Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa obilježila je preventivnom akcijom besplatnog mjerenja šećera i tlaka. Akcija se održala u predvorju dugoreškog kina i zabilježila je velik broj zainteresiranih. Svi koji su se odazvali akciji dobili su bijelu vrpču kao znak borbe protiv

nasilja nad ženama s posebnim naglaskom na žene s invaliditetom. Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa održala je Redovnu izvještajnu Skupštinu, u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom te je predstavila rezultate rada za 2018. godinu kao i planove rada za 2019. godinu.

„Kampanja bijele vrpce“

Udruga invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom grada Duga Resa i ove se godine pridružila Kampanji bijele vrpce povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama. Kampanja „Progovorile smo o nasilju, ali nas ne čuju“ provedena je u suradnji s Dječjim vrtićem Duga Resa i Policijskom postajom Duga Resa.

Ivan Moguš, predsjedik

UDRUGA INVALIDA RADA PAKRAC – LIPIK

10. sportski susreti osoba s invaliditetom „Pakrac 2018.“

Desetim sportskim igrama Udruga invalida rada Pakrac-Lipik proslavila je u gradskoj vijećnici 22. rujna 2018. godine 50 godina djelovanja.

U

organizaciji Udruge invalida rada Pakrac-Lipik, članovi udruga invalida rada iz Belišća, Donje Stubice, Daruvara, Lipika i Pakraca, Krapine, Križevaca, Kutine, Požege, Siska, Vukovara, Županje te Metlike iz Slovenije okupili su se 22. rujna u Pakracu na desetim susretima osoba s invaliditetom. Na obljetnici su sudjelovali predsjednik HSUIR-a Josip Petrač, izvršni direktor Leke Sokolaj, predsjednik Nadzornog odbora Ivica Lazić. Sportski dio 10. Susreta osoba s invaliditetom rada otvorio je lipički gradonačelnik **Vinko Kasana** i tom je prilikom pohvalio rad UIR Pakrac-Lipik, kao i odličnu suradnju s Gradom Lipikom poželjevši im i nadalje tako uspješno djelovanje i zalaganje za osobe s invaliditetom. Oko 70 sudionika natjecalo su u dvorištu kompleksa Janković u pikadu, visećoj kuglani te igri nabaci krug, dok je tijekom poslijepodnevni sati druženje nastavljeno uz ručak, tombolu, glazbu i ples. Udruga je dodijelila zahvalnice članovima koji su svojim radom pomagali i još uvijek pomažu rad Udruge. Nakon toga podijeljeni su i pehari za pobjednike u sportskom dijelu i to:

Viseća kuglana:

Prvo mjesto: Udruga invalida rada grada Kutine

Drugo mjesto: Društvo invalidov Metlika

Treće mjesto: Udruga invalida rada Daruvar

Nabaci krug:

Prvo mjesto: Udruga invalida rada grada Kutine

Drugo mjesto: Udruga invalida rada Daruvar

Treće mjesto: Udruga osoba s invaliditetom Križevci

Pikado:

Prvo mjesto: Udruga invalida rada Pakrac – Lipik

Drugo mjesto: Udruga invalida Donja Stubica

Treće mjesto: Udruga invalida rada grada Kutine

Zdenka Lulić, predsjednica

UDRUGA INVALIDA RADA GRADA SLAVONSKOG BRODA

MEĐUNARODNI DAN OSOBA S INVALIDITETOM I MEĐUNARODNI DAN VOLONTERA

Međunarodni dan osoba s invaliditetom – 03. prosinac i Međunarodni dan volontera 05. prosinac obilježeni su svečanom sjednicom Povjerenstva za osobe s invaliditetom Grada Slavenskog Broda u gradskoj vijećnici. Nazočne je pozdravio gradonačelnik Slavenskog Broda, Mirko Duspara, a Željko Pudić predsjednik Povjerenstva za osobe s invaliditetom podnio je godišnje izvješće o radu. Po Odluci Povjerenstva dodjeljene su i godišnje nagrade za volonterski angažman pojedinca, poslodavca godine i za primjer dobre prakse uključivanja volontera. Svečanoj sjednici prisustvovali su članovi Povjerenstva, zamjenici gradonačelnika,

gosti i predstavnici medija. Ispred naše Udruge sjednici je prisustvovala Jasmina Polak, članica Povjerenstva. U poslijepodnevним satima upriličeno je druženje članova svih udruga uz zabavni program i osvježenje u kojem su sudjelovali i naši članovi. Dana 4. prosinca 2018 u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana osoba s invaliditetom na poziv Udruge „Loco – moto“ održana je promocija knjige „Dnevnik bolesnika“ autora Vanje Krnića i otvorenje Likovne izložbe članova njihove Udruge u prostoru Gradske knjižnice. Ispred naše Udruge događanju su prisustvovala Jasmina Polak i Marija Sorić.

Predsjednica
Jasmina Polak, predsjednica

UDRUGA INVALIDA RADA RIJEKA

U Gradskoj vijećnici 14. studenoga 2018. godine održana je svečanost na kojoj je obilježena 50. obljetnica djelovanja Udruge invalida rada Rijeka

Uz vodstvo i članove Udruge, događaju je nazočila pročelnica Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb Karla Mušković, predstavnici Primorsko-goranske županije, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada, Leke Sokolaj, član Predsjedništva HSUIR-a, Dubravko Sopek. U ime Udruge invalida rada Rijeka, predsjednik Ante Štulić zahvalio se svojim članovima na uloženom trudu i vremenu te Gradu Rijeci, općinama i gradovima na komunikaciji, financijskoj i drugim oblicima potpore. Povodom pola stoljeća rada, izvršni direktor Hrvatskog saveza udruga invalida rada Leke Sokolaj Udruzi je uručio zlatnu plaketu za uspješan rad i djelovanje na promicanju ljudskih prava i djelovanja na izjednačavaju mogućnosti invalida rada. Udruga invalida rada Rijeka danas okuplja više od 700 članova koji mogu ostvariti svoja prava i materijalne pogodnosti, a kroz svoje brojne socijalne programe i aktivnosti djeluje na području Primorsko-goranske i Ličko-senjske županije.

Ante Štulić, predsjednik

DRUŠTVO INVALIDA RADA KRAPINA

Da je glazba melem za dušu stara je i poznata uzrečica, a potvrđuje je uvijek vedar duh člana predsjedništva Hrvatskog saveza udruga invalida rada i predsjednika Društva invalida rada Krapina gospodina Dubravka Sopek kojemu je kako sam kaže glazba u krvi od djetinjstva.

Ovom prilikom želimo gospodinu Sopeku čestitati na njegovom predanom radu u glazbi jer već gotovo 20 godina vodi i uređuje emisiju Ta dobra, stara vremena u programu Radija Hrvatsko zagorje Krapine. Upravo u listopadu 2018. godine u Maloj dvorani Pučkog otvorenog učilišta Krapina za sve slušatelje javno je izvedena 1001. emisija Ta dobra, stara vremena. Emitiranje emisije počelo je 16. svibnja 1999. godine i nije prestalo sve do danas zahvaljujući vjernim slušateljima i ljubiteljima stare zabavne glazbe, ali isto tako i gospodinu Sopeku i njegovoj strasti prema glazbi i sakupljanju diskografskih uradaka starijeg datuma. Povodom emitiranja 1001. emisije za Glas Zagorje s gospodinom Sopekom razgovarala je gospođa Tanja Gregurović. Intervju se može pročitati u 169. broju Glasa Zagorje iz 1. listopada 2018. godine.

Uz predan rad u glazbi gospodin Sopek je dugi niz godina posvećen i radu u pokretu osoba s invaliditetom. Kao predsjednik Društva invalida rada Krapina nesebično pomaže svim osobama s invaliditetom.

Hrvatski savez udruga invalida rada

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU

Radni sastanak s vodstvom Društva distrofičara cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko neretvanske županije

Društvo distrofičara cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko neretvanske županije iskazalo je interes za učlanjenjem u HSUIR

Obzirom na iskazani interes za učlanjivanjem Društva distrofičara cerebralne i dječje paralize i ostalih tjelesnih invalida Dubrovačko neretvanske županije u članstvo Hrvatskog saveza udruga invalida rada održan je inicijalni sastanak 07. lipnja 2018. godine u Dubrovniku s vodstvom Društva. Tijekom sastanka Društvo je prezentiralo svoj rad kao i razloge mogućeg pristupanja u članstvo Saveza. Izvršni direktor Saveza, Leke Sokolaj podržao je inicijativu učlanjivanja te Društvo upoznao s djelovanjem i radom Saveza. Također, sudjelovao je na Godišnjoj skupštini Društva koja je jednoglasno izglasala Odluku o učlanjenju u Savez. Skupština HSUIR-a održat će se tijekom rujna kad će i službeno Društvo bit učlanjeno.

50. OBLJETNICA UDRUGE INVALIDA RADA ISTRE

Prema podacima Hrvatskog saveza udruga invalida rada, u Hrvatskoj živi oko 520 tisuća osoba s invaliditetom, od čega je čak 60 posto oštećenja zadobilo na radnom mjestu

Udruga invalida rada Istre nedavno je proslavila svoju **50. obljetnicu** postojanja. Premda je nekad mahom okupljala radnike teško ozlijeđene na poslu, danas okuplja velik broj osoba s raznim vrstama poteškoća. Prema podacima Hrvatskog saveza udruga invalida rada, u Hrvatskoj živi oko **520 tisuća osoba s invaliditetom**, od čega je čak 60 posto oštećenja zadobilo na **radnom mjestu**.

Važan je posao

Josip Petrač, predsjednik Hrvatskog saveza udruga invalida rada, i sam je zadobio teška oštećenja na radu i prije svoje 18 godine, no ipak je uspio biti radno aktivan narednih gotovo 36 godina i onda otišao u zasluženu mirovinu. Upravo je svoj primjer istaknuo kao jedan od pozitivnih, napominjući da nastavak djelatnog života za invalide rada ovisi uglavnom o okruženju u kojem žive te o vrsti posla kojom se bave, mada zakonska regulativa i nalaže da se takvim radnicima pronađe lakše radno mjesto kako bi što duže ostali zaposleni.

Na druženju u povodu 50. rođendana Udruge, pravnik Leko Sokolaj članove je upoznao s novim zakonskim prijedlozima i reformama, poput Zakona o inkluzivnom dodatku. Sokolaj se zalaže za promjenu Zakona iz 2014. godine kojim su znatno reducirana prava invalida rada, radi i na prijedlogu Zakona o osobnoj asistenciji, a ponajviše smatra da treba unaprijediti zakonsku regulativu zapošljavanja osoba s invaliditetom. U praksi to uglavnom znači da poslodavac radnika premješta na drugo radno mjesto sukladno preostaloj radnoj sposobnosti, ali sa smanjenim koeficijentom plaće. Iako su brojne inicijative Hrvatskog saveza udruga invalida rada zasad odbačene od strane zakonodavaca, oni se, kaže Sokolaj, neće predati, niti dopustiti da budu zaboravljeni.

Labinski rudari

Iz sjene zaborava nakratko je na svjetlost dana labinske rudare i rad u rudnicima izvukao Špiro Dmitrović, jedan od najstarijih članova Udruge, koji je ovom prigodom u prostorijama Udruge izložio svoje rudarske eksponate iz prošlosti. Dmitrović je mladost proveo kao labinski rudar, obavljajući svoj posao savjesno i s entuzijazmom, no u tome ga je prekinula jedna nesreća čije posljedice i danas osjeća.

Od ustanova i predstavnika udruga nazočnih na svečanosti, istarska je udruga dobila prigodne poklone i “Zlatnu plaketu” za svoj vrijedan rad, no jednako su tako i oni uručili plakete i priznanja svojim partnerima i suradnicima. Boris Jurevini, predsjednik Udruge invalida rada Istre, uručio je tako plakete Josipu Petraču i Ivici Laziću predsjedniku i predsjedniku NO-a HSUIR-a, Branki Pažur, predsjednici Udruge invalida rada Siska i počasnoj članici istarske udruge, Nadi Vorkapić, predsjednici Udruge invalida rada Zagreb, te Luki Glavanu koji je čak 13 godina radio u Udruzi invalida rada istarske županije, kao i Vinki Brlić koja je predsjedavala udrugom dvije godine. Plakete su dodijeljene i partnerima koji se potpomažu rad udruge kroz različite programe ili projekte, a to su najčešće Društvo multiple skleroze Istarske županije, Društvo distrofičara IŽ, Liga protiv raka i Dom za starije osobe “Alfredo Štiglic” Pula.

Boris Jurevini, predsjednik

UDRUGA INVALIDA RADA RADA ZAGREBA

Događaji i aktivnosti u Udruzi

Tijekom 2018. godine Udruga invalida rada Zagreba (UIR Zagreba) je, sukladno Planu i programu rada Udruge invalida rada Zagreba za 2018. godinu, preko svojih je predstavnika odradila sljedeće:

- realizirala postojeće aktivnosti,
- nastavila ranije uspostavljene suradnje s brojnim suradnicima i partnerima te srodnim organizacijama i nadležnim institucijama,
- davala prijedloge u okviru e-savjetovanja vezanih uz vođenje očevidnika zaposlenih osoba s invaliditetom, zatim uz utvrđivanje kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom, uz Pravilnik o profesionalnoj rehabilitaciji te uz internetsko savjetovanje o Europskoj uniji,
- sudjelovala u javnim raspravama bitnim za život invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom te za funkcioniranje UIR Zagreba,
- tražila prikladan prostor za provođenje aktivnosti UIR Zagreba,
- osiguravala mogućnosti pravednijeg pristupa korištenju usluga UIR Zagreba za sve članove,
- uspostavila nove suradnje sa srodnim organizacijama i lokalnim institucijama,
- ojačala institucionalni i organizacijski razvoj UIR Zagreba,

- osigurala dio financijskih sredstava od strane donatora te lokalnih i regionalnih institucija.

UIR Zagreba je 2018. godine imala 8.573 registriranih članova odnosno 7,06% ukupnog broja invalida rada u RH od čega 3.875 muškaraca (45,20% ukupnog članstva) i 4.698 žena (54,80% ukupnog članstva).

Tijekom 2018. godine UIR Zagreba javila se na 19 natječaja i javnih poziva raspisanih od strane lokalnih i regionalnih institucija te Europskog socijalnog fonda. Od toga, sedam je projekata i programa odobreno (Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, Grad Zagreb), a za dva se u trenutku pisanja ovog članka još uvijek čekaju rezultati. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku odobrilo je financijsku potporu za drugu godinu provedbe trogodišnjeg programa "Ars longa, vita brevis", a Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva za drugu godinu trogodišnje institucionalne potpore. Grad Zagreb odobrio je tri jednokratne financijske potpore (za organizaciju 5. Memorijala Marije Topić, edukaciju zaposlenih djelatnika i volontera te za institucionalnu podršku) i financijske potpore za dva projekta ("Mobilni tim" i "Znanje je moć!"). U okviru navedenih financijskih potpora, osim programski specifičnih troškova, osiguran je dio troškova za naknade plaća i prijevoza zaposlenih djelatnika, zatim za režijske troškove te nabavku opreme, rekvizita, uredskog i potrošnog materijala.

Zahvaljujući brojnim suradnjama i partnerstvima, UIR Zagreba je tijekom 2018. godine za svoje članove osiguravala postojeća, ali i dodatna prava i usluge. UIR Zagreba je vrlo ponosna na pokretanje mobilne aplikacije za pametne telefone naziva UIR e-iskaznica koju je trenutno moguće koristiti na Android pametnim telefonima.

U okviru predviđenih programa zdravstvene zaštite, UIR Zagreba je svojim članovima omogućila besplatan pregled prostate, besplatnu kontrolu šećera i masnoća u krvi u okviru preventivno-zdravstvene akcije, besplatne vježbe kineziterapije, zatim povoljniji smještaj za obavljanje medicinsko-rehabilitacijskih programa uz popratne animacijske i rekreativne sadržaje u Varaždinskim i Daruvarskim toplicama te Crikvenici te besplatnu fizikalnu terapiju u Domu zdravlja. Od ostalih programa, UIR Zagreba je svojim članovima osigurala i povoljniji smještaj u Crikvenici uz mogućnost korištenja medicinskih usluga specijalističkih pregleda, dijagnostičkih pretraga i terapijskih postupaka te pravnu, medicinsku i rehabilitacijsku potporu te usluge savjetovanja i pratnje za teško pokretne i nepokretne članove. Osigurala je i grupna i individualna savjetovanja koja su pružali logoterapeut i dipl. kateheta.

Tijekom 2018. godine UIR Zagreba organizirala je i sudjelovala na raznovrsnim manifestacijama i događanjima vezanim uz područja od značaja za osobe s invaliditetom, zatim uz područja zdravlja, umjetnosti, sporta i rekreacije te kulture među kojima je važno istaknuti obilježavanje Nacionalnog dana invalida rada, pjevački koncert pod nazivom "Jedna suza za Zlatka Bočkala" te sportsko-kulturnu manifestaciju "5. Memorijal "Marije Topić". Dan UIR Zagreba obilježila je organizacijom koncerta pjevačkih zborova i organizacijom tribine na temu "Rekreativno-zdravstveni turizam" dok je produkciju svojih aktivnosti pod nazivom "I mi smo zvijezde" organizirala u Zagrebu Zaprešiću i Velikoj Gorici. Osim navedenih, obilježila je i Međunarodni dan starijih osoba, Međunarodni dan volontera te Međunarodni dan osoba s invaliditetom. UIR Zagreba uključila se i u manifestacije na poziv drugih organizatora: Dani otvorenih vrata udruga, Svjetski dan plesa, Svjetski dan glazbe, Sajam Pravo doba, Tjedan udruga, Festival jednakih mogućnosti, 25. susret hrvatskih folklornih ansambala i izvornih skupina, Jarunski susreti, 34. Susreti likovnih stvaralaca, Maksimirske jeseni, 72 sata bez kompromisa, Međunarodni dan osoba s invaliditetom. Kroz glumu, pjesmu, ples i izradu kreativnih radova uveseljavala je i štićenike domova za starije osobe na području grada Zagreba, predstavljala radove izrađene u okviru umjetničkih radionica (crteže, slike, ručne radove, fotografije) te sudjelovala u sportsko-rekreativnim turnirima, susretima i natjecanjima. Sve nabrojane manifestacije bile su organizirane

besplatno za članstvo UIR Zagreba, ali i širu javnost, a manifestacije su najavili i/ili popratili i brojni mediji (internet portali, televizijske i radio postaje) od kojih su neki u svojim emisijama ugostili predstavnike UIR Zagreba.

U svojim prostorijama, uz nesebičnu pomoć 38 volontera, UIR Zagreba je od ponedjeljka do petka, u vremenu od 8,00-20,00 sati, tijekom cijele godine organizirala edukativne, rekreativno-sportske, savjetodavne, kreativno-likovne i umjetničke radionice te radionice vježbanja i kineziterapije, kao i predavanja te prezentacije u okviru klupskih aktivnosti.

Za članove je tijekom cijele godine bila osigurana odgovarajuća stručna pravna pomoć u okviru programa Pravno savjetovanište. Članovi su savjete dobivali osobno u prostorijama UIR Zagreba, a po potrebi i u svojim domovima, zatim putem telefona i e-pošte.

Za svoje je članove i širu javnost UIR Zagreba u 2018. godini tiskala i besplatno distribuirala službeno glasilo "Glasilo invalida rada, GIR" u nakladi od 16.000 primjeraka te brošuru "Znanje je moć!" u kojoj se osvrnula na prava invalida rada u okviru sustava mirovinskog osiguranja i podzakonskih akata u nakladi od 6.500 primjeraka. Osim u tiskanom izdanju, svi su primjerci glasila i brošure objavljeni i u digitalnom formatu na službenim mrežnim stranicama UIR Zagreba te digitalnoj platformi Issuu.

Dostupnost raznovrsnih informacija UIR Zagreba za svoje je članstvo i javnost osiguravala putem mrežne stranice (www.uir-zagreb.hr), društvenih mreža: Facebook (<https://web.facebook.com/uirzagreba>), Instagram (www.instagram.com/uir.zagreba), YouTube (tinyurl.com/uirzagreba) te društvene platforme Issuu (issuu.com/glasilouirz). Sve navedene stranice tijekom godine redovito su ažurirane. UIR Zagreba je svoje članove redovito obavještavala i besplatnim promotivnim i informativnim lecima, zatim putem oglasnih ploča u svojim prostorijama, elektronskim putem (e-pošta, e-bilten), putem SMS poruka te u okviru organiziranih tematskih predavanja i prezentacija.

S ciljem razmjene iskustava u rješavanju problema članova udruga i partnerstava u realizaciji projekata i programa, UIR Zagreba nastavila je suradnju i s državnim, lokalnim i regionalnim vlastima te srodnim organizacijama na području cijele Republike Hrvatske. Kao zahvalu za uspješne suradnje tijekom jednogodišnjeg razdoblja, UIR Zagreba je povodom obilježavanja Dana UIR Zagreba u hotelu Antunović dodjelila dvije nagrade, 16 zahvalnica pojedincima i 42 zahvalnice institucijama te 187 priznanja članovima. U 2018. godini nije bilo kandidata za nagradu "Nagrada za životno djelo Marija Topić", no "Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba" dodijeljena je Stanku Svečaku, stručnom suradniku u UIR Zagreba, za njegov velik angažman i doprinos inovativnim idejama prilikom organizacije klupskih i ostalih aktivnosti UIR Zagreba s ciljem unapređenja rada UIR Zagreba. Nagrada "Naj volonter" dodijeljena je Dragici Pongrac za doprinos prilikom izbora novog zaposlenika UIR Zagreba i organizacije edukativnih sastanaka volontera, kao i za njezinu savjesnost u pristupanju problemima, omogućavanje slobode svakom članu za samostalno izražavanje te poticanje na međusobno podržavanje, savjetovanje i podršku u okviru radionice "Umijeće življenja". Zahvalnice su dodijeljene za doprinos radu i funkcioniranju UIR Zagreba, zatim za doprinos u promicanju prava i interesa invalida rada i osoba s invaliditetom te za promicanje rada UIR Zagreba dok su priznanja dodijeljena članovima UIR Zagreba sukladno godinama članstva, za svakih deset godina neprekidnog članstva u Udruzi, počevši od dvadesete godine.

Tijekom 2018. godine održane su dvije sjednice Skupštine UIR Zagreba, osam sjednica Upravnog odbora, dvije sjednice Nadzornog odbora dok u 2018. godini, nasreću, za zasjedanjem Suda časti nije bilo potrebe. Članovi Upravnog i Nadzornog odbora tijekom

2018. godine aktivno su se uključivali u realizaciju pojedinih zadataka predviđenih Planom i programom. Sve izglasane odluke u djelo je provela Stručna služba UIR Zagreba sa sedam zaposlenih djelatnika.

SUZA ZA ZLATKA BOČKALA

Udruga invalida rada Zagreba (UIR Zagreba) po prvi je puta u petak, 13. travnja 2018. godine u prekrasnom ambijentu Glazbenog paviljona u Parku Zrinjevac pod pokroviteljstvom Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom održala glazbenu manifestaciju pod nazivom Suza za Zlatka Bočkala. Riječ je bila o koncertu organiziranom u čast prerano preminulom i neprežaljenom predsjedniku UIR Zagreba, prof. Zlatku Bočkalu na dan kada bi napunio 75 godina. Glazbena manifestacija održana je na rođendan gđina Bočkala kako bi se izrazio pijetet uspomeni na njegov prerani odlazak, ali još i više od toga, da bi uz "zvonku radost" slavili jedan život protkan pjesmom, dobrotom i mudrošću – onako kako bi i On sam zasigurno želio. Kako je gđin Zlatko bio čovjek uvijek spreman na nesebičnu pomoć nije se za začuditi da su se manifestaciji u njegovu čast s radošću odazvala četiri pjevačka zbora: pjevački zbor UIR Zagreba "Kolibrići", KUD "Nikola Tesla", mješoviti zbor "Bosana" te pjevački zbor "Lira" koji se ponovo okupio samo za ovu prigodu. Manifestaciju je s početkom u 17,00 h s nekoliko lijepih riječi i sjećanja na Zlatka Bočkala i njegova djela otvorila predsjednica UIR Zagreba, gđa Nada Vorkapić nakon kojih je koncert započeo nastupom pjevačkog zbora "Kolibrići" izvedbom jedne od vrlo dragih pjesama Zlatka Bočkala, "Suza za Zagorske brege". Zbor je sastavljen od članova UIR Zagreba koji su ovim putem još jednom imali priliku iskazati zahvalnost Zlatku Bočkalu za sve što je za svog četverogodišnjeg predsjedničkog mandata napravio za populaciju invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom. Uslijedio je nastup KUD-a "Nikola Tesla", oformljenog davne 1982. godine, s kojim se često družimo i surađujemo i koji je svojim pjevačkim umijećem, iskustvom i bogatim repertoarom dirnuo mnogobrojne uzvanike manifestacije.

Melos Istoka i sjetnih sevdalinki ovladao je Zrinjecom za vrijeme nastupa mješovitog zbora "Bosana" i podsjetio okupljene na svo bogatstvo koje u sebi nosi različitost, različitost koju je gđin Bočkal kod svih ljudi znao razumijeti i cijeniti. Posebno je emotivan, naročito za obitelj gđina Bočkala, bio nastup pjevačkog zbora "Lira" kojeg je i sam gđin Zlatko bio ponosan član. Zbor već 64 godine nastupa sa svim vrstama židovskih zborskih pjesama (sinagogalne-liturgijske, jidiš, španjolsko-sefardske romance i hebrejski folklorni napjevi) s ciljem da se nakon

holokausta sačuvaju od zaborava. Posebno emotivan bio je upravo njihov nastup iz razloga što su se članovi zbora okupili samo za ovu prigodu kako bi još jednom dostojno odali počast velikom čovjeku, Zlatku Bočkalu. Upravo iz tog razloga, također samo za ovu prigodu, zborom je dirigirala Nina Cossetto, kćerka Emila Cossetta, dirigenta i skladatelja, dobitnika nagrade za životno djelo Vladimir Nazor i Porin. Nakon gotovo dvosatnih izvedbi u prekrasnom ambijentu i divnom proljetnom popodnevnu, dvjestotinjak je uzvanika svojim kućama, pored svih utisaka koje je svojom mudrošću, dobrotom i snagom za života Zlatko Bočkal ostavio na mnogima, ponijelo i prigodan privjesak u znak sjećanja na tog iznimnog čovjeka.

5. MEMORIJAL MARIJE TOPIĆ

Petu godinu zaredom UIR Zagreba je organizirala Memorijal Marije Topić, sportsko-kulturnu manifestaciju u spomen i čast dugogodišnje predsjednice UIR Zagreba, gđe. Marije Topić. Kao i prijašnjih godina, manifestacija se održala pod pokroviteljstvom Grada Zagreba, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, na Otoku Trešnjevka u okviru RŠC Jarun. Sunčano i toplo vrijeme dogovoreno je s gospođom Marijom koje su se zajednički prisjetili invalidi rada iz 11 udruga u RH: Daruvar, Donja Stubica, Duga Resa, Karlovac, Krapina, Kutina, Pakrac-Lipik, Samobor i Sveta Nedelja, Sisak, Varaždin i Zagreb. Dok su u jutarnjim satima organizirana sportska natjecanja u devet disciplina (šah, pikado, belot, nabaci krug, kuglanje, viseća kuglana, streljaštvo, plivanje i stolni tenis), popodnevni su sati bili rezervirani za zajedničko prisjećanje na gospođu Mariju. Iako pušteno s prijenosnog računala, tradicionalna pjesma "Fala" u izvedbi Vladimira Ruždjaka popraćene nizom fotografija Marije Topić kroz njezin rad i djelovanje u UIR Zagreba dirnula je sve prisutne. Uz prisustvo obitelji Marije Topić i brojnih njezinih suradnika i prijatelja, predsjednica UIR Zagreba, Nada Vorkapić, obratila se 200-tinjak uzvanika s nekoliko riječi kojima je podsjetila na vrhunske odlike i zasluge Marije Topić tijekom njezina 14-ogodišnjeg mandata u funkciji predsjednice UIR Zagreba. Potom se s nekoliko kratkih riječi Marije Topić i njezinog aktivnog angažmana u borbi za bolji položaj invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom u zajednici prisjetio i Krešimir Miletić, stručni savjetnik u Gradskom uredu za socijalnu zaštitu i

osobe s invaliditetom, a koji se prisutnima obratio ispred Ureda Gradonačelnika. Nakon toga su dodijeljena zaslužena odličja po sportskim disciplinama i zahvalnice svim udrugama sudionicima te je nastavljeno neformalno druženje uz anegdote koje su sjetile na Mariju Topić.

"S velikim smo ponosom i zadovoljstvom petu godinu zaredom organizirali ovu manifestaciju i okupili brojne Marijine prijatelje i suradnike. Upravo zahvaljujući njezinim zaslugama, UIR Zagreba je danas vrlo dobro organizirana, snažna i učinkovita udruga koja nastavlja borbu za poboljšanje kvalitete života invalida rada i ostalih osoba s invaliditetom, borbu kakvu je Marija vodila gotovo 14 godina." izjavila je predsjednica UIR Zagreba, gđa Nada Vorkapić.

Stanko Svečak, stručni suradnik i
Anamarija Lazić, voditeljica
Stručne službe

DAN UDRUGE INVALIDA RADA ZAGREBA

U 2018. godini Udruga invalida rada Zagreba obilježila je 52. obljetnicu svog osnutka te je tim povodom pod pokroviteljstvom Ministarstva za demografiju, obitelj i mlade organizirala dvodnevno događanje. U srijedu, 26. rujna organiziran je nastup pjevačkih zborova u Domu kulture Prečko. Prvi dan dvodnevne manifestacije obilježen je vedrim i veselim notama te nadahnutim izvedbama čak pet pjevačkih zborova koji su svojim izvedbama domaćeg i stranog repertoara podigli raspoloženje stotinjak prisutnih uzvanika. Koncert su svojim nastupom otvorili članovi kulturno-umjetničkog društva "Nikola Tesla", višegodišnji suradnici UIR Zagreba. Potom je uslijedio nastup ženskog pjevačkog zbora "Danica", zatim kulturno-umjetničkog društva "Prečko" zbor 50+ te mješovitog pjevačkog zbora Slovenski dom. Šećer na kraju glazbene manifestacije bio je nastup domaćina, pjevačkog zbora UIR Zagreba "Kolibrići", čiji su članovi još jednom pokazali kako se pjesmom i glazbom mogu nadići sve prepreke. UIR Zagreba koristi i ovu priliku zahvaliti svim pjevačkim sekcijama koje su se odazvale našem pozivu i svojim odličnim izvedbama i interpretacijama uveličali obilježavanje obljetnice UIR Zagreba. Nakon raspjevanog i veselog prvog dana obilježavanja obljetnice uslijedio je drugi, stručan i informativan dan organiziran u hotelu Antunović. Moderiranjem člana Upravnog odbora UIR Zagreba, Zlatka Vučića, manifestacija je

započela Tribinom na temu "Rekreativno-zdravstveni turizam". U okviru Tribine sudjelovali su UIR Zagreba, njezini dugogodišnji partneri – Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske toplice, Daruvarske toplice i Thalassotherapie Crikvenice te Ministarstvo turizma. Prvobitno je predsjednica UIR Zagreba, Nada Vorkapić, dvjestotinjak uzvanika tom prilikom upoznala s pozitivnim rezultatima, iskustvima i prednostima "Rekreativno- zdravstvenog programa" kojeg UIR Zagreba već 13 godina provodi za svoje članove osiguravajući im povoljniji smještaj u toplicama uz mogućnost obavljanja medicinsko- rehabilitacijskih tretmana i dodatnih animacijskih sadržaja. Na tu se prezentaciju nadovezala Snježana Bahunek Hrženjak, mag.oec., voditeljica Odjela za zdravstveni turizam i maketing u Varaždinskim toplicama predstavivši Bolnicu i njezine medicinsko-rehabilitacijske programe. Program za članove UIR Zagreba obuhvaća boravak od minimalno 12 dana i smještaj u jednokrevetnim i dvokrevetnim sobama hotela "Minerva" uz puni pension. Program također, obuhvaća liječnički pregled i ambulantne terapije, zatim animacijski program te korištenje bazena s termalnom vodom. Potom je medicinsko-rehabilitacijske programe i prednosti prirodnog okruženja Daruvarskih toplica predstavio Berislav Kuzle, voditelj prodaje. Prisutnima je pojasnio da program za članove UIR Zagreba obuhvaća minimalno 12 dana boravka u dvokrevetnim i jednokrevetnim sobama uz puni pension u lječilišnom hotelu "Termal", zatim liječnički pregled i ambulantno liječenje te korištenje bazena s ljekovitom termalnom vodom. Trećeg, nimalo manje značajnog partnera UIR Zagreba, Thalassoterapiju Crikvenica, predstavio je Emin Čajlaković, voditelj odsjeka prodaje, prijema, smještaja i centralnog naručivanja. Thalassoterapija Crikvenica članovima UIR Zagreba u okviru zajedničkog programa nudi smještaj u bolničkom dijelu – Vila ISTRA i u hotelskom dijelu – Vila DALMACIJA, u dvokrevetnim i jednokrevetnim sobama. Neovisno o odabranoj vrsti smještaja, program obuhvaća liječnički pregled i terapije kod otorinolaringologa, pulmologa ili fizijatra, zatim korištenje unutarnjeg bazena s toplom morskom vodom (32°) i tretman medicinske masaže cijelog tijela. Emin Čajlaković spomenuo je i proširenje suradnje s UIR Zagreba u okviru programa "Ljetovanje" kojim UIR Zagreba svojim članovima u razdoblju od svibnja do rujna osigurava smještaj u spomenutim vilama po povoljnim cijenama. Naposljetku je predstavica Ministarstva turizma, Lana Stanković, prezentirala program Ministarstva s ciljem povećanja i poboljšanja uvjeta za osobe s invaliditetom naglasivši pritom da Republika Hrvatska, kao rijetko koja zemlja, ima velik potencijal za daljnji razvoj zdravstvenog turizma te da su ovakve tribine i slična javna okupljanja ključne za razvoj tih potencijala. Po završetku Tribine uslijedila je svečana dodjela nagrada, priznanja i zahvalnica višegodišnjim i zaslužnim članovima UIR Zagreba, pojedincima, institucijama i partnerima koji se doprinijeli radu, rastu te promociji UIR Zagreba. Tom su prigodom tako dodijeljene dvije nagrade, 58 zahvalnica i 116 priznanja."Godišnja nagrada Udruge invalida rada Zagreba" ove godine je dodijeljena Stanku Svečaku, zaposlenom djelatniku UIR Zagreba koji je kao stručni suradnik svojim velikim angažmanom i inovativnim idejama prilikom organizacije klupskih i ostalih aktivnosti u velikoj mjeri doprinio unapređenju rada UIR Zagreba. Nagrada "Naj volonter" ove je godine dodijeljena Dragici Pongrac zahvaljujući značajnom doprinosu prilikom izbora novog zaposlenika UIR Zagreba i organizacije edukativnih sastanaka volontera te zahvaljujući brojnim pohvalama članova koji pohađaju radionicu "Umijeće življenja" i ističu njezinu savjesnost u pristupanju problemima te poticanju na međusobno podržavanje, savjetovanje i podršku. Priznanja su dodijeljena članovima sukladno godinama članstva od kojih je ove godine jednoj članici dodijeljeno priznanje za vjernih 40 godina članstva. Za vjerni 30-ogodišnji staž priznanje je primio 21 član, njih 56 za 25-ogodišnji staž i njih 124 za kontinuirano članstvo 20 godina. Žao nam je što nam se zbog raznih razloga velik broj dobitnika priznanja ipak nije bio u mogućnosti osobno pridružiti i primiti zahvalnicu. No,

UIR Zagreba zahvalna je svakom pojedincu na njegovom i njezinom dugogodišnjem povjerenju iskazanom neprekidnim članstvom kroz dugo razdoblje. Na kraju zahvaljujemo i medijima koji su popratili naša događanja i doprinijeli informiranju šire javnosti o radu UIR Zagreba svojim najavama i objavama: internet portalima – In Portal, Treća dob i televizijskim kućama – HRT - Zagrebačka panorama, Z1 TV te Radio Sljeme. Do iduće godine, nastavite se i dalje zajednički s nama boriti za bolji život osoba s invaliditetom!

Anamarija Lazić, prof. Maja Milković, prof.

I MI SMO ZVIJEZDE

Peti put zaredom Udruga invalida rada Zagreba organizirala je manifestaciju „I mi smo zvijezde“ koja je osmišljena kao poklon i čestitka za božićne blagdane svim članovima UIR Zagreba, njihovim obiteljima i prijateljima te svim zainteresiranim građanima. Ove godine po prvi put manifestacija se odvijala na tri lokacije: U Zagrebu, već tradicionalno, u Centru za kulturu Trešnjevka te po prvi put na području Zagrebačke županije – u Zaprešiću u Pučkom otvorenom učilištu Zaprešić te u Velikoj Gorici u Pučkom otvorenom učilištu Velika Gorica. Program je u CeKaTe-u bio izniman i bogat zbog dragih gostiju koji su nas počastili svojim dolaskom. Priredbu je otvorila predsjednica UIR Zagreba, Nada Vorkapić, a potom je „Posada UIR Zagreba“, koju su činili zaposleni djelatnici i članovi Upravnog odbora UIR Zagreba, izvela grotesknu plesnu točku, parodiju na poznati film „Brijantini“. Nakon salve smijeha, publika se umirila i uživala u spletu božićnih pjesama koje je izvela vokalna skupina „Zrele trešnje“. Osnivačica vokalne skupine je Leopoldina Đukić, a zbor postoji od 2014. godine. Do svoje prerane smrti, zbor je vodio maestro Boško Ugrina, naš dragi prijatelj s kojim smo također surađivali, a sada zbor djeluje pod ravnanjem maestre Senke Frljak.

Kako smo nastojali program obogatiti redom plesa, redom pjesme, nakon božićnih pjesama uslijedila je „Fantazija“ plesne skupine „Entuzijasti“ koja djeluje u okviru udruge „Zaplešimo zajedno“. Predsjednik Udruge i voditelj plesne skupine je doajen društvenih plesova u

Hrvatskoj, plesni pedagog i koreograf, Tihomir Kološić. Sljedeća je nastupila Sanda Matokanović, štićenica Doma Ježdovec koja je izmamila i pokoju suzu publike čitajući svoje autorske stihove. Program su nam pomladili mladi glazbenici skupine „CeKaTe Vocal lab“ Lele Kaplowitz. Najprije je Mihaela Margaretić izvela Španjolsku serenadu na flauti uz pratnju pijanistice Jasne Šumak Picek, a potom u društvu kolega s vokalne radionice pjesmu „To make you feel my love“. Nakon mladih glazbenika uz pjesmu „Stand by me“ na pozornicu su uplesali štićenici Doma za starije osobe Trnje u koreografiji Dijane Crnak te nam donijeli dašak romantike. „Twist iz predgrađa“ naziv je plesne točke koja je uslijedila. Koreografiju Lane Dužević izveli su izvrsni plesači plesne

skupine „Praktikum 50+“ Centra za kulturu Trešnjevka iz Prečkog. „Merry Christmas everyone“ u veselom ruhu pjevajući, poželjeli su nam članovi UIR Zagreba, polaznici radionica engleskog jezika uz podršku svojih voditeljica, volonterki - Anamarije Lazić i Martane Sirovina. A nakon njihove božićne čestitke, pozornicu su prepustile svojim kolegicama iz UIR Zagreba koje vježbaju i plešu u okviru klupskih radionica. Energiju vrućih latino ritmova publici je donijela plesna skupina „Aero-Buka“, a „Prigorski splet“ folklorne skupine UIR Zagreba, koji je koreografirao volonter Dragutin Sinković, priveo je program veselo prema kraju. Naravno, kao i svake godine, svi izvođači zajedno su uz „Zvončice“ i „vlakić“ pozdravili publiku i zaželjeli im vesele božićne i novogodišnje blagdane. S obzirom na to da su dragi nam gosti iz CeKaTe-a imali puno obveza i nastupa, u Zaprešiću i Velikoj Gorici program je izvođen samo od strane članova i djelatnika UIR Zagreba, ali je i obogaćen s druge dvije točke. Publika se zaista dobro nasmijala i zabavila uz dramsku skupinu UIR Zagreba koja je najavljivala svaki nastup, a potom i izvela igrokaz „Babica“ te imala priliku uživati u autorskoj poeziji Tomislava Zekanovića. Prikazom kulturno-umjetničkog programa kroz plesne, glazbene, književne i dramske izričaje, sudionici programa poručili su – „I mi smo zvijezde ... unatoč naporu, bolnim stanjima ili nedostatku vremena... i nismo zaslužili biti na marginama društva“. Manifestacija je sufinancirana od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku kroz trogodišnji program "Ars longa, vita brevis" i u velikoj mjeri popraćena od strane medija kojima i ovim putem zahvaljujemo na podršci: internet portali – Treća dob i In-portal te radio postajama Sljeme i City Radio. Vjerujemo da smo svima koji su uspjeli doći na neku od priredbi uljepšali večer i prenijeli pozitivu, radost i tople želje za bolje sutra. Također,

pozivamo sve članove, ako već nisu do sada, a u mogućnosti su, da prošeću do UIR Zagreba u Novu cestu te se uključe u neku od mnogobrojnih radionica kako bi iskusili daske koje život znače. Veliku zahvalu upućujemo i našim vrijednim volonterima, našim dragim gostima, partnerima i suradnicima. Vidimo se dogodine!

Udruga invalida rada Zagreba

Anita Kaiser, dipl. trener